

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

KAMU İKTİSADİ TEŞEBBÜSLERİ

KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

12'nci Toplantı

22 Kasım 2018 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- KONU

A) GÖRÜŞMELELER

1.- Et ve Süt Kurumu Genel Müdürlüğü'nün (ESK) 2015 ve 2016 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

2.- Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğü'nün (AOÇ) 2015 ve 2016 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARINI

1.- Komisyon Başkanı Mustafa Savaş'ın, yazılı cevap verilmesi gereken konuların cevaplarının Komisyon tutanaklarının TBMM "web" sayfasında yayınlanmasından itibaren on beş gün içinde Komisyon Başkanlığına iletilebileceğine ve önceki toplantıda canlı hayvan ithaliyle ilgili soruların cevaplarının da verilebileceğine ilişkin açıklaması

2.- Komisyon Başkanı Mustafa Savaş'ın, yazılı cevap verilmesi gereken konuların cevaplarının Komisyon tutanaklarının TBMM "web" sayfasında yayınlanmasından itibaren on beş gün içinde Komisyon Başkanlığına iletilebileceğine ilişkin açıklaması

KAMU İKTİSADİ TEŞEBBÜSLERİ KOMİSYONU

12'nci Toplantı

22 Kasım 2018 Perşembe

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM KİT Komisyonu saat 11.02'de açılarak iki oturum yaptı.

Et ve Süt Kurumu Genel Müdürlüğünün (ESK),
Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğünün (AOÇ),
2015 ve 2016 yıllarına ait bilanço ve netice hesapları ibra edildi.

Komisyon Başkanı Mustafa Savaş,

Yazılı cevap verilmesi gereken konuların cevaplarının Komisyon tutanaklarının TBMM “web” sayfasında yayınlanmasından itibaren on beş gün içinde Komisyon Başkanlığına iletilebileceğine ve önceki toplantıda canlı hayvan ithaliyle ilgili soruların cevaplarının da verilebileceğine ilişkin bir açıklamada bulundu.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından saat 15.42'de toplantıya son verildi.

22 Kasım 2018 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.07

BAŞKAN: Mustafa SAVAS (Aydın)

BAŞKAN VEKİLİ: Nevzat ŞATIROĞLU (İstanbul)

SÖZCÜ: Mevlüt KARAKAYA (Ankara)

KÂTİP: Yavuz SUBAŞI (Balıkesir)

BAŞKAN – Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayıştay Başkanlığımızın ve kurumlarımızın değerli temsilcileri; hepiniz hoş geldiniz.

27'nci Yasama Dönemi İkinci Yasama Yılı'nın 12'inci Birleşimini açıyorum.

Birleşimimizde, Et ve Süt Kurumu Genel Müdürlüğü ile Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğü'nün 2015 ve 2016 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarını görüşeceğiz.

II.-KONU

A)GÖRÜŞMELER

1.- Et ve Süt Kurumu Genel Müdürlüğü'nün (ESK) 2015 ve 2016 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN – Toplantımıza Et ve Süt Kurumu Genel Müdürlüğüyle başlıyoruz.

Sayın Yönetim Kurulu Başkanımızdan başlamak üzere, toplantımıza katılan temsilcilerin kendilerini Komisyonumuza tanıtmalarını rica ediyorum.

Buyurun.

(Kurum temsilcileri kendilerini tanıttı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Genel Müdürüm, buyurun, sunum için söz sizde.

ET VE SÜT KURUMU GENEL MÜDÜRÜ OSMAN UZUN – Sayın Başkan, değerli üyeler; kurumumuzun 2015-2016 yıllarına ait hesap ve işlemlerinin görüşülmesi nedeniyle faaliyetlerimiz hakkında özet bilgileri arz etmeden önce hepinizi şahsım ve kurumum adına saygıyla selamlıyorum.

Et ve Balık Kurumu 1952 yılında iktisadi devlet teşekkülü olarak kurulmuştur. Kurumumuz 1992-2005 yılları arasında on üç yıl özelleştirme kapsamında kalmış, bu süre içerisinde 35 kombinasyondan 19'ü satılmış, 8'i ise başka kurumlara devredilmiştir. Kurumumuz 2005 yılında özelleştirme kapsamından çıkarılmış, 2013 yılında faaliyet konularına süt de ilave edilerek kurumun ismi “Et ve Süt Kurumu” olarak değiştirilmiştir.

Sayın Başkan, değerli üyeler; Et ve Süt Kurumu Genel Müdürlüğü hâlen Adana, Ağrı, Ankara, Bingöl, Denizli, Diyarbakır, Erzurum, Sakarya, Sivas, Van ve Yozgat olmak üzere 11 adet et kombinası, Erzincan ilinde 1 adet tavuk kombinası ve İstanbul Depo Müdürlüğü olmak üzere toplam 13 iş yeriyle faaliyetlerini sürdürmektedir.

Özelleştirme kapsamından çıkartılması sonrasında kombinaların modernizasyonuna yönelik çalışmalara ağırlık verilmiştir. Kombinalarımızı sektörde öncü işletmeler hâline dönüştürmek için modernizasyon faaliyetleri sürdürülmektedir.

Erzincan tavuk kombinamız 2016 yılı içerisinde hizmete açılmıştır. Kombinanın hizmete girmesi ile birlikte bölge halkına istihdam imkânı sunulmuş ve ülkemiz ekonomisine katkı sağlamıştır.

Erzurum Et Kombinası 2017 yılı içerisinde hizmet vermeye başlamıştır. Sivas Et Kombinası 2017 yılında faaliyete geçmiştir. Depremde hasar gören Van Et Kombinamızın yerine şehir merkezi dışında yeni kombina yapımına başlanmıştır. Tesisin 2019 yılında hizmete açılması planlanmaktadır.

İnşaatına 2018 yılında başlanan İstanbul Soğuk Hava Deposu'nun 2019 yılı sonu itibarıyla faaliyete geçmesini planlamaktayız. Bu tesisimiz İstanbul'da parçalama, depolama faaliyetleri yapacak ve bazı kurum, kuruluş ile askerî birliklere et teslimatı gerçekleştirilecektir.

Sakarya ve Diyarbakır'da şehir merkezinde kalan kombinalarımızın yerine şehir merkezi dışında yeni tesis yapmak için çalışmalarımız devam etmektedir.

Genel müdürlüğümüz hâlen kiralık binada faaliyetini sürdürmektedir. Genel müdürlük hizmet binası yapılacak üzere arazi alınmış ve proje çalışması tamamlanmıştır ancak yatırım programına alınmadığı için bina yapım çalışmalarına başlanamamıştır.

Sayın Başkan, değerli üyeler; Et ve Süt Kurumu, besicilere pazar ve fiyat garantisi sunarak faaliyetlerine devam etmektedir. Kurumumuz besicileri güvence altına almak, hayvancılığı geliştirmek ve yaygınlaştırmak amacıyla sözleşmeli besicilik projesi uygulamaktadır.

Ayrıca kurumumuz kombinalarımızın olmadığı illerde Bakanlığımızdan işletme onay belgesi alan kesimhanelerde besicilere mahallinde kesim hizmeti sunmaktadır. Kurban Bayramı sonunda besicilerimizin elinde kalan kurbanlıklar canlı olarak satın alınmaktadır.

Üreticilerden satın aldığımız büyükbaş, küçükbaş ve kanatlı hayvanlardan kombinalarımızda kırmızı et, beyaz et ve şarküteri ürünleri üretilmektedir. Bu ürünler başta Millî Savunma Bakanlığı olmak üzere çeşitli kamu kurum-kuruluşlarına ve satış mağazalarımız kanalıyla son tüketiciye ulaştırılmaktadır.

Halkımızın daha uygun fiyatlı et tüketmesi için marketlere taze dana karkas et satışı uygulaması 1 Kasım 2017 tarihinde başlamıştır. Türkiye genelinde 81 ilde satış noktası olan marketlerde kıyma KDV dâhil 29 lira, kuşbaşı ise 31 liradan satışa sunulmaktadır. Diğer marketlerin de et fiyatlarında indirimine gitmesi sonucunda geçtiğimiz bir yıl boyunca kıyma ve kuşbaşı fiyatlarında artışın önüne geçilmiştir.

Sayın Başkan, değerli üyeler; tüketicilerimizin yanı sıra besicilerimizi korumaya yönelik tedbirler almaktayız. Besicilerin yerli menşeli hayvanlarını kilosu 29 liradan, ithal menşeli hayvanlarını ise 28 liradan satın alıyoruz. Kırmızı et fiyatlarını dengelemek amacıyla kurumumuza tanınan yetki kapsamında ithalat yapmaktayız. İthalat yetkimizi kullanırken tamamen piyasanın ihtiyacı doğrultusunda hareket etmekteyiz. Ağırıklı olarak besilik sığır, sınırlı miktarda kesimlik sığır ve et ithali gerçekleştirmekteyiz. Kurumumuz tarafından 2017 yılında 505.446 baş besilik sığır ithal edilerek besicilerimize dağıtılmıştır.

Süt sektöründeki müdahale çalışmalarımızı da piyasa ihtiyaçlarına göre sürdürmekteyiz. Süt fiyatlarının Ulusal Süt Konseyi tarafından belirlenen referans fiyatın altına düştüğü dönemlerde kurumumuz süt piyasasına müdahale alımları yapmaktadır. Et ve Süt Kurumu, tarihinde ilk defa 2016 yılında süt arzındaki fazlalıktan dolayı fiyatları müdahale alımları yapmış, bu alımlar 207 ve 2018 yılında da devam etmiştir.

Sayın Başkan, değerli üyeler; kurumumuz faaliyetlerinden 2015 yılında 67 milyon lira, 2016 yılında 202 milyon lira, 2017 yılında ise 280 milyon lira kâr elde etmiştir.

Et piyasalarını düzenlemek amacıyla gerçekleştirilen alım ve satım arasında oluşacak farkın 2018 yılı sonu üç ay için Hazine ve Maliye Bakanlığında sermaye artırımı usulüyle karşılanması hususunda gerekli girişimlerde bulunulmuştur. 2019 ve daha sonraki yıllar için alım ve satım arasında oluşacak farkın ise tarımsal destek bütçesinin hayvancılık destekleri bölümünden karşılanması hususunda çalışmalarımız sürmektedir.

Sayın Başkan, değerli üyeler; Et ve Süt Kurumu olarak hayvansal ürün piyasalarının düzenlenmesine yönelik uygulamalarda aktif rol alıyoruz. Üretimde sürdürülebilirliği hedefleyen hayvancılık politikalarına katkı sunmaya devam edeceğiz.

Bu duygu ve düşüncelerle yüce heyetinize saygılar sunuyorum, sorularınızı bekliyorum efendim.

BAŞKAN – Soruları daha sonra soracağız Sayın Genel Müdür, acele etmeyin, güzel sorular gelir yani.

Teşekkür ediyorum Sayın Genel Müdürüm.

Önerilerin görüşülmesine başlıyoruz.

Kurumun 2015 yılından 3 önerisi, 2016 yılından da 4 önerisi bulunmaktadır.

2015 yılının 1 no.lu önerisi ile 2016 yılının 1 no.lu önerisi ve 2015 yılının 2 no.lu önerisi ile 2016 yılının 3 no.lu önerisi aynı mahiyette. Bu sebeple bu önerileri birlikte görüşeceğiz.

Şimdi 2015 yılının 1 no.lu önerisiyle aynı mahiyette olan 2016 yılının 1 no.lu önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Öneri 1:

233 sayılı KHK'ye göre bir İDT olan Et ve Süt Kurumunun faaliyet ve görevlerini daha iyi yerine getirebilmesi için, ana statüsünün, 233 sayılı KHK'de öngörülen, ekonomik gereklere uygun olarak verimlilik ve kârlılık ilkeleri doğrultusunda çalışarak sermaye birikimine yardım etmek ve bu suretle daha fazla yatırım kaynağı yaratmak amacı doğrultusunda, yeniden düzenlenmesini teminen ilgili merciler nezdinde girişimde bulunulması,

BAŞKAN – Buyurun yanıt için.

ET VE SÜT KURUMU GENEL MÜDÜRÜ OSMAN UZUN – Et ve Balık Kurumu Genel Müdürlüğünün isminin 2013 yılında Et ve Süt Kurumu Genel Müdürlüğü olarak değiştirilmesini müteakiben ESK ana statüsü 25/09/2014 tarihinde Resmî Gazete 'de yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.

233 sayılı KHK'ye tabi olan ESK, işletmecilik faaliyetlerini kârlılık ve verimlilik ilkeleri doğrultusunda yerine getirmektedir.

ESK ana statüsüne göre, işletmecilik gereklerinin dışında kalan hayvancılık sektöründe düzenleyici ve destekleyici görevini 233 sayılı KHK'nin 35'inci maddesine göre görevlendirme yapılmadığı takdirde alternatif olarak tarımsal destekleme bütçesinden aktarılan kaynakla yerine getirebilmektedir. Böylelikle kurum zararı oluşmamaktadır.

Örneğin, ilk defa 2016 yılında başlayan ve devam eden süt müdahale alım görevi neticesi oluşan maliyet ve satış arasındaki fark tarımsal destekleme bütçesinden karşılanmıştır. Ana statümüzle ilgili değişiklik yapılmasına gerek olmadığı düşünülmektedir.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Öneri üzerinde söz almak isteyen üyemiz var mı? Yok.

Öneriyle ilgili Sayıştayın görüşünü alalım.

Sayın üyemiz, buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sayın Başkanım, bir iktisadi devlet teşekkülü olan Et ve Süt Kurumunun ana statüsünde hayvancılık sektöründe düzenleyici ve denetleyici bir rol üstlenmek ve et, süt ve balık piyasasında kamu yararını da gözeterek sektörde tam rekabet koşullarının tesisine katkıda bulunmak gibi kamu iktisadi kuruluşlarının ana statülerinde görmeye alışık olduğumuz hükümler bulunmaktadır. Bu durum 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname’ye aykırıdır. Et ve Süt Kurumunun bir iktisadi devlet teşekkülü olarak mı, bir kamu iktisadi kuruluşu olarak mı görevine devam edeceği konusunda bir karar alınması lazım. Eğer ana statü bu şekilde devam ederse statüsünün kamu iktisadi kuruluşu olarak değiştirilmesi, İDT olarak devam edecekse de bu aykırılıkların giderilmesi gerekir.

Efendim, idarenin cevabını dinledik, gerek olmadığını düşünüyorlar. Dolayısıyla takdir Komisyonunuzun. Yani biz bir hukuka aykırılıktan bahsediyoruz, onlar da “Biz bu şekilde götüreceğiz.” diyorlar. Takdir Komisyonunuzun efendim.

BAŞKAN – Yani mevcut hâllerinden memnunlar, mevcut durumlarından da bir sıkıntı olmadığını ifade ediyorlar. Öyle değil mi Sayın Genel Müdürüm?

ET VE SÜT KURUMU GENEL MÜDÜRÜ OSMAN UZUN – Şimdi, Sayın Başkanım, zaten bu Sayıştay Başkanımız serzenişinde haklı ama bu da zaten tarımsal destek bütçesi de Bakanlar Kuruluna gidiyor, gene burada Bakanlar Kurulu bu görevi veriyor ve bizim açımızdan, işletmecilik açısından da bu parayı biz yıl içerisinde birkaç dönem alıyoruz. Görev zararı verirse zaten bir buçuk, iki yılı bulacak. Bizim...

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, mevcut durumda siz alım satımdan oluşan farkı Bakanlıktan yıl içerisinde tahsis ediyorsunuz.

ET VE SÜT KURUMU GENEL MÜDÜRÜ OSMAN UZUN – Yıl içerisinde tarımsal destek bütçesinden iki, üç seferde alıyoruz, yani yıl sonunu dahi beklemiyoruz.

BAŞKAN – Paranın maliyetini düşürürsek mevcut durum sizin lehinize olan bir tutum.

ET VE SÜT KURUMU GENEL MÜDÜRÜ OSMAN UZUN – Evet, daha kârlı işletmecilik açısından.

BAŞKAN – İşletme açısından daha kârlı, paranın maliyetini düşürürsek ama Sayıştayın görüşünde bir yıl sonra, bir buçuk yıl sonra tahsil etme durumu var alım satımdan dolayı farkın, değil mi?

ET VE SÜT KURUMU GENEL MÜDÜRÜ OSMAN UZUN – Doğru efendim.

BAŞKAN – Hazineden de başından ana statüyle ilgili, sözleşmeyle ilgili görüşleri de aldık. Bir problem yok. Siz devamından yanasınız, böyle bir görüşünüz var.

ET VE SÜT KURUMU GENEL MÜDÜRÜ OSMAN UZUN – Evet efendim.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Önerinin gündemden çıkarılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi, aynı mahiyette olan 2015 yılının 2 no.lu ve 2016 yılının 3 no.lu önerisine geçiyoruz.

Daha kapsamlı olan 2015 yılı önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Öneri 2:

Erzurum Et Kombinasyonu ile ilgili olarak Büyükşehir Belediyesiyle imzalanan sözleşme gereği, yeni et kombinasyonu ve eklentileri işinin en geç 30/12/2012 tarihine kadar tamamlanarak Genel Müdürlüğe devredilecek olmasına rağmen, Ağustos 2016 itibarıyla henüz kombinasyonun bitirilerek teslim edilmediği

görüldüğünden, sözleşmede yer alan “Geciken her ay için, Büyükşehir Belediyesi, Genel Müdürlüğe 100.000 TL gecikme cezası ödeyecektir.” hükmü gereğince meydana gelen cezaların bir an önce tahsil edilmesi,

Yeni kombina inşaatı dikkate alınarak Gıda İşletmelerinin Kayıt ve Onay İşlemlerine Ait Yönetmelik şartlarını sağlayacak ilave yatırımları yapılmayan ve bu nedenle 2017 yılı sonunda faaliyetlerinin durdurulması söz konusu olan mevcut kombinanın ticari bağlantılarına ilişkin tedbirlerin alınması.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, buyurun yanıt için.

ET VE SÜT KURUMU GENEL MÜDÜRÜ OSMAN UZUN – Cevap 2:

31/1/2010 tarihli sözleşmenin 10’uncu maddesine göre doğan aylık 100 bin TL gecikme cezasının tahsili için kurumumuz tarafından yazılan yazıya rağmen Erzurum Büyükşehir Belediyesi tarafından ödeme yapılmadığından gecikme cezası alacaklarının zaman aşımı süresi gözetilerek, her ay için işlenmiş gecikme cezaları için tek tek icra takibi yapılması yerine, yeni kombinanın tesliminden sonra teslim tarihine kadar birikmiş gecikme cezası alacakları için tek bir dosya üzerinden icra takibine geçilerek Erzurum Büyükşehir Belediyesinin taşınmazları üzerine konulan 15 milyon TL’lik ipoteğin paraya çevrilerek tahsilinin sağlanmasının daha uygun olacağı düşünülmektedir.

İnşaat makine, ekipman alım süreci ve montajı tamamlanmış olan yeni kombinanın kısa bir süre sonra devreye girecek olması nedeniyle mevcut kombinamızın en az maliyetle sadece soğuk depo ve parçalama ünitesinde iyileştirmeler yapılmasına ve gerektiğinde kesim hizmetinin hizmet alım yöntemiyle sağlanmasına karar verilmiştir. Alınan tedbirler sayesinde önümüzdeki süreçte hizmette ve ticari bağlantılarının sürdürülmesinde aksaklık yaşanmayacaktır.

Yalnız, biz bu kombinayı 2017 yılında teslim aldık, şu anda orada faaliyetlerimizi sürdürüyoruz. Belediye de menfi tespit davası açtı biz alacağımızı isteyince, mahkeme devam ediyor. Mahkeme süreci sonucunda da elimizde bu cezayı karşılayacak miktarda 7 milyon küsur TL’lik bir ipoteğini tutuyoruz, mahkeme ne kadar verirse onu uygulayacağız yani.

BAŞKAN – Peki, öneri üzerinde söz almak isteyen var mı?

Buyurun Sayın Yaşar.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Sayın Başkanım, Et ve Süt Kurumunun değerli yöneticileri; öncelikle hoş geldiniz.

Şimdi, bu büyükşehir belediyesiyle siz bunun... Yani ihaleyi büyükşehir belediyesine yapıp, onlara belli bir bedel ödeyip bu zaman dilimi içerisinde yerine getiremediği için mi bu yaptırımları uyguluyorsunuz yoksa karşılıklı 2 tane anlaşma var, o size yapıp teslim edecek, siz de bunun üzerinde bir faaliyet göstereceksiniz de ondan mı kaynaklanıyor?

Burada tabii önemli olan bir şey var, işte Et ve Süt Kurumu da dâhil, özellikle bu Anadolu’daki fabrikaların özelleştirilmesinin nelere mal olduğunun en basit örneği. Ben siyaseten ilerisine gerisine bakmıyorum ama bu tür kurum ve kuruluşların yaşamasının ne derece önemli olduğunu bugün bir kez daha müşahade etmiş oluyoruz. Bu et kombinaları daha önceden satıldı, şimdi yeniden yerlerine ikame etmeye çalışıyoruz. İnşallah bu da bir an önce sonuçlanır.

Bu sorulara bir cevap verirseniz memnun olurum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Genel Müdürüm.

ET VE SÜT KURUMU GENEL MÜDÜRÜ OSMAN UZUN – Şimdi, 2010 yılının 1'inci ayında bir protokol imzalandı, trampa metoduyla beraber biz Erzurum Büyükşehir Belediyesine burada bulunan arsamızı, 209 dönüm arsayı vereceğiz, bunun karşılığında Erzurum Büyükşehir Belediyesi de bize yeni bir kombina, 60 dönüm yer üzerinde yeni bir kombina, sıfır... Çünkü bu, 1952'de yapılan, kurumun en eski kombinası, yeni yatırım yapmak gerekiyordu, kamudan kaynak çıkmasını diye böyle bir yola girildi, zaten şehir merkezinde kalmıştı. 2012 yılı sonuna kadar teslim edemediği takdirde geciken her ay için 100 bin TL ceza vermesi sözleşme hükmü gereği. Biz o parayı istiyoruz şu anda yani trampayla beraber sözleşme hükmü gereği.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Yaşar.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Şunu da söyleyeyim: Biz bu işe karşılık bir arsa vermişiz. Peki, Erzurum Büyükşehir Belediyesi verdiğimiz bu arsayla ilgili herhangi bir tasarrufta bulundu mu?

ET VE SÜT KURUMU GENEL MÜDÜRÜ OSMAN UZUN – Şu anda bildiğim kadarıyla bulunmadı, arsa arsa olarak duruyor ama imar planı değişikliği ne yapacak, tabii onu biz bilmiyoruz yani belediye meclisi veya encümeninin karar vereceği bir konu olduğu için ama arsa arsa olarak duruyor şu anda.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Peki, bunun üzerine de aynı bu söylediğiniz yaptırımları uyguladınız mı? Yani ipotek koyma gibi, alacağınızı tahsil etmek...

ET VE SÜT KURUMU GENEL MÜDÜRÜ OSMAN UZUN – Bu arsaya değil de belediyenin başka taşınmazlarına ipotek koyduk yani o kadar teminat aldık belediyeden.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Başkanım, benim bu konudaki önerim: Bizim tahsis ettiğimiz arazinin üzerine de gerekli işlemlerin yapılması ve bu işlem sonuçlanıncaya kadar da takip edilmesi.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yaşar.

Sayıştayın görüşünü alalım öneriyle ilgili.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sayın Başkanım, Et ve Süt Kurumu yeni binaya 25/10/2017'de taşınmış. Sözleşme gereği uygulanması gereken gecikme cezası konusu da yargıya intikal etmiştir. Sonucunu görmek açısından izlemede kalmasının uygun olacağını düşünüyoruz.

Arz ederim efendim.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Önerinin izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi 2015 yılının 3 no.lu genel önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Öneri 3:

Raporun ilgili bölümlerinde yer alan diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Genel Müdürüm.

ET VE SÜT KURUMU GENEL MÜDÜRÜ OSMAN UZUN – Raporun ilgili bölümlerinde yer alan diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesine çalışılacaktır.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın üyeler, diğer öneri ve tavsiyelerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı? Yok.

Şimdi 2016 yılının 2 no.lu önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Öneri 2:

2005 yılında özelleştirme programından çıkartılarak faaliyetlerine devam etmesi kararı verilen, faaliyetleri her geçen gün artan ve oldukça yüksek tutarda kira ödeyen kurumun, daha sağlıklı bir çalışma ortamına kavuşması ve dağınık olan birimlerin tek çatı altında toplanması bakımından, bir an evvel hizmet binası yapılması için gerekli girişimlerin sürdürülmesi.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Genel Müdürüm.

ET VE SÜT KURUMU GENEL MÜDÜRÜ OSMAN UZUN – Genel Müdürlük hizmet binası yapımıyla ilgili olarak 2016-2018, 2017-2019 ve 2018-2020 yıllarına ait yatırım programlarında teklifi yapılmış ancak yatırım programına alınmamıştır. Ama bu son iki ay içerisinde olan bir gelişme var. Cumhurbaşkanlığı 2018/8 sayılı Genelgesi gereği ilgili kuruluşlar da dâhil tasarrufunda bulunan taşınmazlarla ilgili bakanlıklarda bakan yardımcısı başkanlığında bir komisyon kurulacak. Bu komisyondan geçtikten sonra Cumhurbaşkanlığından izin alınarak kiraya verme, yeni bina yapma gibi konular gündeme gelecek. Biz de müracaatımızı yaptık, bakanlığımızda ilgili komisyon kuruldu. Bu komisyondan geçip Cumhurbaşkanlığından izin alırsak, Yenimahalle’de, mülkiyeti bize ait, bizim zamanında 25 milyon TL’ye aldığımız bir arsa var, üzerine projemizi de yaptık. Burada arsa karşılığı -kamudan kaynak çıkmadan- biz ihaleye çıkacağız, diyeceğiz ki: “Buraya bizim bu projemizi yapın, geri kalan arsa sizin olsun.” Bu yöntemle çözmek istiyoruz yani biz biraz girişimlerde bulduk.

BAŞKAN – Yani bu problemi bir an önce çözmek için girişimlerde buldunuz, son aşamaya geldiniz.

ET VE SÜT KURUMU GENEL MÜDÜRÜ OSMAN UZUN – Evet, bulduk Sayın Başkanım.

İşte, şu anda bakanlıktan geçtikten sonra Cumhurbaşkanlığından izin alıp ihale süreci... Bir, buçuk aya netleşir.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, bu konuyu da artık gündemimizden çıkaralım, bir an önce bu işi bitirelim tasarruf tedbirleri doğrultusunda.

Öneri üzerinde söz almak isteyen üyemiz var mı?

Buyurun Sayın Sertel.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Siz çabuk geçtiniz Başkanım, bu 2015’in diğer önerilerine yönelik bir konuşma yapan var mı diye...

BAŞKAN – Sordum Sayın Sertel.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Sordunuz, hemen geçtiniz, hızınıza yetişmek mümkün değil.

BAŞKAN – Ama Sayın Sertel, bakın, toplantı başlamadan önce...

ATİLA SERTEL (İzmir) – Ben biraz geç geldim. Şöyle...

BAŞKAN – Bir saniye Sayın Sertel.

Toplantı başlamadan önce Sayın Sertel’i telefonla aradım.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Aradınız, ben mahkûm aileleriyle beraber bir basın toplantısı yapıyordum, açamadım.

BAŞKAN – Bakın, hazırım bulunmasına rağmen, 12 sayısını da bulmamıza rağmen “Sayın Atıla ağabeyimizi ben bir arayayım.” dedim “Sayın Sertel’i bir arayayım.” dedim.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Sağ olun. Allah ve Taner şahidimdir, Meclis TV de tanıktır, mahkûm aileleriyle toplantı yapıyordum.

BAŞKAN – Doğrudur, biz size inanıyoruz ve güveniyoruz.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Sağ olun.

Mahkûm aileleriyle basın toplantısı yapıyordum, geciktim, özür dilerim.

BAŞKAN – Estağfurullah.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Biraz hızlı geçtik, bir konuda benim bir hazırlığım vardı, tabii birden geçiverince 2015’i...

BAŞKAN – Sizi görmeyince hemen geçtik.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Gerçi 2016’da da söyleyebilirim ama 2015’te öneri 8 var. “Kurumun ham madde tedarikinin kalite, fiyat, alım koşulları, alım zaman yönlerinden garantiye alınabilmesini ve uzun vadede uygun fiyat ve planlı üretim nedeniyle maliyetlerin düşmesini sağlayabilecek olan sözleşmeli besicilik yönteminin, besicilere veteriner, ilaç, damızlık hayvan, kaliteli yem temini konularında destek sağlamak, aynı veya nakdi avans vermek, besicileri eğitmek gibi uygulamaları özendirerek geliştirilmesi.” var sayfa 55-56’da. Tabii, bu çok önemli bir konu yani bunu pat diye geçmenin doğru olmadığını düşünüyorum. Özellikle Türkiye’de hayvancılığın geliştirilmesi ve hayvancılığa yönelik katkı koyulması noktasında çok önemli. Bu konuda biz Türkiye olarak son dönemlerde 2010 yılında Mehdi Eker’le başlayan canlı hayvan ithalatının hayvan üreticilerimizin canına okuduğunu biliyoruz yani perişan hâle soktuk biz hayvan üreticilerimizi ve bu konuda büyük sıkıntı yaşanıyor. Bugün gelinen noktada görülüyor ki kırmızı et bahane, ithalat şahane yani halka ucuz ithal et yedirecek diye birileri zengin ediliyor ve üretici de mağdur ediliyor. Bu noktada Sayıştaya verdiğiniz cevap 8 de hiç tatmin edici değil. Yani ülke hayvancılığının yok edildiği bir noktada yaşıyoruz. Sıfır faizli krediye güvenerek hayvancılığa yatırım yapan sanayiciler, holding sahipleri bile, Türkiye’nin en büyük aileleri bile hayvancılığı yapamaz duruma getirildi; siz de biliyorsunuz bir kısmının bu hayvancılıktan çekildiğini, bir kısmının konkordato ilan ettiğini.

Şimdi, bir de sizde yani bu kurumda kesimhaneler hayvanı kestirmek için çiftçilere iki ay sonraya, üç ay sonraya gün verir noktaya geldi. Bu, ameliyat olmak isteyen hastaya “Sen bekle, ölme, seneye seni mutlaka ameliyat edeceğiz.” denilen sağlık sistemine benzeyen bir noktaya geldi. Burada çok açık ve net sizin, Et ve Süt Kurumunun kendisini bir daha hayvancılık konusunda böyle gündemde tartışılan noktadan çekmesi lazım, hızla hayvancılığa destek verir noktaya getirmek lazım.

BAŞKAN – Sayın Sertel, eski Türkiye’deki sağlık sisteminden bahsettiniz değil mi biraz önceki örnekte?

ATİLA SERTEL (İzmir) – O sizin görüşünüz, şimdiki sağlık sistemi daha facia.

BAŞKAN – Peki, buyurun.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Kırmızı et fiyatını düşürmek için yapıldığı söylenen ithalatla ülkede üç market zincirine ucuz et sağlanıyor, çiftçinin hayvanları ahırda beklerken ithalat yapılıyor. Yani bugünlerde sektörde en çok konuşulan ve güvenilir kaynaklardan benim edindiğim bilgilere göre -ki bu konuda tarım uzmanı var, Ali Ekber Yıldırım, bu konuda çok sıklıkla sizi rahatsız eden yazılar yazıyor Dünya gazetesinde, siz de okuyorsunuz yani onları ama- iki ay sonrasına gün verilirken bazıları sıra beklemeden hayvanlarını kestiriyor yani orada da bir sıkıntı olduğunu çok açık ve net belirtiyor. Mesela Et ve Süt Kurumuna ait Diyarbakır kombinasında sıra beklemeden hayvanlarını kestiriyor ve sonra Et ve Süt Kurumuna karkas olarak kilosunu 28-29 liradan sattığı biliniyor. Bu 28-29 liradan

aldığınız eti bir market zincirine sizin 20 liradan verdiğiniz iddiası var. Yani burada halkımız ucuz et yesin diye Et ve Süt Kurumunun firmadan 28-29 liradan aldığı eti 20 liradan o markete verdiği iddiası var. Yani şimdi, bütün bunların hepsine baktığımız zaman sıkıntılı. Zaten bu ithalat politikası nedeniyle de –siz de biliyorsunuz- Koç Holding, Banvit, McDonald’s sektörden çekildi, Saray Halı da konkordato ilan etti yani çok sayıda firma sektörden çekiliyor. “Sırada daha çok firma var.” diyor, ahırlar dolu, hayvanlar kesim için bekletiliyor, bir yandan da et ithal ediliyor. Bizim her ithal edilen etle hayvancılığımıza vurduğumuz darbenin... Gerçekten Et ve Süt Kurumu çok önemli bir kurum, bütün Türkiye’deki hayvancılığı korumak, kollamak, geliştirmek varken ithal ete yüklenmek... Şimdiki Bakan da aynı, hatta Bakan diyor ki: “Et yemeyin kardeşim, gidin, tavuk yiyin, hindi yiyin, başka şey bulun, yiyin.” Bir de bütün bunları bir Tarım Bakanı söylüyor Türkiye’de yani “Et yemeyin.” diyen bir Tarım Bakanına sahip oldu Türkiye. Büyük bir müjde gibi geliyor bana yani uluslararası bir müjde; “Et yiyin.” diyen ve eti destekleyen bir Bakan olması gerekirken “Et yemeyin.” diyor yani böyle bir Bakan da var. Şimdi, bütün bunları göz önüne aldığımızda siz bu öneri 8’deki cevabın yeterli olduğuna kendiniz inanıyor musunuz, yoksa benim bu eleştirilerim karşısında vereceğiniz bir yanıt var mı?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, yazılı olarak da verebilirsiniz -olmadı, geneli üzerinde- bu, 2015 yılıyla ilgili olduğu için değil mi Sayın Sertel?

ATİLA SERTEL (İzmir) – Yani şimdi...

ET VE SÜT KURUMU GENEL MÜDÜRÜ OSMAN UZUN – Sayın Başkanım, unutulmadan vereyim, bir de teşekkür de edeyim yani kendisine, sağ olsun.

BAŞKAN – Peki.

ET VE SÜT KURUMU GENEL MÜDÜRÜ OSMAN UZUN – Çünkü bir yanlış algıyı da düzeltelim.

Ben dün o söz konusu gazeteciyle de görüştüm, biz eskiden beri de görüşürüz.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Kiminle?

ET VE SÜT KURUMU GENEL MÜDÜRÜ OSMAN UZUN – Dediniz ya: “Ali Ekber Yıldırım Bey’den böyle bir duyum aldım.”

ATİLA SERTEL (İzmir) – Ha, otuz yıldır tanımıyorsunuz.

ET VE SÜT KURUMU GENEL MÜDÜRÜ OSMAN UZUN – Ben biliyorum, bizim geçmiştten beri ilişkilerimiz iyidir yani sıkıntı yok.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Genel Müdürüm.

ET VE SÜT KURUMU GENEL MÜDÜRÜ OSMAN UZUN – Şimdi, biz sözleşmeli besicilik yapıyoruz, bunu başlattık; geçmişte de yaptık, şimdi de yapıyoruz yani sözleşmeli besiciliğin ülke hayvancılığı açısından olmazsa olmaz olduğuna inanıyoruz ve bunu geliştirmek için işte Sayıştayın önerisinde olduğu gibi ilave yem verilebilir mi, ayrıca finanse edilebilir mi, bu kişilere hayvanı kendimiz tedarik edebilir miyiz diye bunu çeşitlendirmeye çalışıyoruz, bunda bir sıkıntı yok. Yalnız, dün gazeteye de yansıyan bu olay marketler ile kurumumuz arasında imzalanan sözleşme gereği biz... O bahsettiğiniz söz konusu firmanın 50 bin hayvanı var, burada bir buçuk ayda kestiğimiz hayvan sayısı 580 yani “Kimse sıraya girmiyor.” falan, böyle bir şey yok, herkes sırada günlük program dâhilinde ve Et ve Süt Kurumunun son bir ayda kestiği hayvan sayısı 50 bin, 35 kombinasi olduğu dönemde dahi olmayan bir şey. Arkadaşların gecesi yok, gündüzü yok, cumartesi yok, pazarı yok; 50 bin hayvan kestik, 18.500 ton stoklarda etimiz var.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Ama mezbahalarınız yetersiz.

ET VE SÜT KURUMU GENEL MÜDÜRÜ OSMAN UZUN – Yetersiz tabii ama bu kapasiteye rağmen ve piyasaya vermiyorum. Ben 28’e aldığım eti 25’e piyasaya versem işletmecilik açısından ben kârlıyım. Niye vermiyorum? Piyasadaki diğer aktörler benden aldığı etle ihtiyacını karşılar, vatandaştan kesmez diye direniyorum yani bunu işletmecilikle izah edemezsiniz, bir.

İkincisi, bu firmaya... Biz zincir marketlerle sözleşme yaptık, zincir market bize diyor ki: “Benim bu konuda da tedarikçim o.” Firmadan 28’e aldığımız eti 20’ye... Bizim zincir marketler muhatabımız burada, firma değil. Firmaya vermiyoruz, zincir market buraya da ödediği için veriyoruz; yarın “Verme.” dese yarın sabah göndermem yani kime ne kadar dağıttım yapacağımıza zincir market karar veriyor. Firmanın kayırılması falan gibi bir şey söz konusu değil.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Zincir market mi kayırılıyor?

ET VE SÜT KURUMU GENEL MÜDÜRÜ OSMAN UZUN – Yok, zincir market değil, biz zincir marketle öyle sözleşme yaptık. Biz size kıymayı 29’dan, kuşbaşını 31’den satmak için karkası kaç liraya... Çok ciddi pazarlıklar sonucu 20 liraya çünkü bunun yüzde 20 firesi, kemik oranı, yüzde 8 KDV’si, lojistiği, ambalaj masrafını düşündüğün zaman 29-31’den onlara da... Ama şu anda onları korumak gibi bir şeyim yok, kendileri bilir yani kendi ticari faaliyetleri, bir.

İkincisi, şu anda içeride çok aşırı bir talep oldu. Vatandaşlar hayvanlarını kestirmek istiyor. Tabii, önce gelene öncelik veriyoruz, şu anda gelene iki ay sonraya, belki yarın gelen iki ay sonraya da gün bulamayacak. Çünkü bu eti kesmek en kolayı, kestikten sonra bunun muhafazası, pazarlaması, asıl sıkıntı burada, yoksa ben günde 10 bin tane hayvan keserim gerisini düşünmesem yani.

BAŞKAN – Peki, Sayın Genel Müdürüm, toparlayalım. Bitti mi?

ATİLA SERTEL (İzmir) – Toparlayamaz.

BAŞKAN – Niye canım? Toparlanmayacak bir şey yok ki yani.

ET VE SÜT KURUMU GENEL MÜDÜRÜ OSMAN UZUN – Toparladım yani doğru değil, bir de ithalat yapmıyorum şu anda. İçeride yeteri kadar vatandaşın elinde kesime gelmiş hayvan olduğu anda biz karkas et ithalatımızı, kesimlik hayvan ithalatımızı durdurduk, içeriden 28’e alıyorum.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Geçen gün Angus geldi.

ET VE SÜT KURUMU GENEL MÜDÜRÜ OSMAN UZUN – Benim değil o.

BAŞKAN – Karşılıklı konuşmayalım.

Sayın Genel Müdürüm, gerekirse yazılı olarak, detaylı olarak üyelerimize ve Sayın Sertel’e...

ET VE SÜT KURUMU GENEL MÜDÜRÜ OSMAN UZUN – Medyaya yansıyan bizim değil yani özel sektörün o gelen Angus.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Genel Müdürüm.

Buyurun Sayın Yaşar.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Bu Genel Müdürlük binasının yapılmasıyla ilgili... Şimdi, Türkiye’nin içinde bulunduğu durum itibarıyla devlet belli yatırımları öteliyor yani bizim Et Balık Kurumunun Genel Müdürlüğü bu kapsamda ötelenmiş bir yatırım mıdır, yoksa -başımızın çaresine bakın- hasılat paylaşımı veya arsa karşılığı yapım yöntemiyle yapacak mısınız? Son durum nedir Başkanım? Ben tam anlayamadım orayı.

ET VE SÜT KURUMU GENEL MÜDÜRÜ OSMAN UZUN – Yok, Et Balık Kurumu ismiyle beraber 2005 yılında özelleştirmeden çıkarken Özelleştirme Yüksek Kurulu kararında diyor ki: “Et Balık Kurumu Avrupa Birliği normlarına göre yeniden yapılandırılarak hayvancılık piyasasında düzenleyici ve destekleyici bir rol üstlenmesi...” gerekçesiyle beraber özelleştirmeden çıktığı için bu kurumun bir daha ötelenmesi, başka yerlere devredilmesi... Biz binayı yapacağız efendim, biz girişimde bulunduk, izin aldığımız anda yapacağız. Geçmiş yıllarda yatırıma aldırmadık yani.

BAŞKAN – Sayın Yaşar, 2016 yılının 2 no.lu önerisiyle ilgili konuşuyorsunuz değil mi şu anda? Binayla ilgili konuşuyorsunuz.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Evet, aynı önerge üzerinde olduğu için...

BAŞKAN – Buyurun.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Yani “Biz şu an yatırım programından etkilenmeden Cumhurbaşkanının onayıyla genel müdürlük binamızı yapacağız.” diyorsunuz.

ET VE SÜT KURUMU GENEL MÜDÜRÜ OSMAN UZUN – Evet, kamudan kaynak çıkmadan arsa karşılığı ihaleye çıkacağız, kim uygun fiyatı verirse onunla sözleşme yapıp yapacağız binamızı.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Peki, teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Genel Müdürüm.

Sayıştayın öneriyle ilgili görüşünü alalım.

SAYIŞTAŞ TEMSİLCİSİ - Sayın Başkanım, 2016 yılı sonuna kadar 8 milyon lira, 2017 yılında da yıllık brüt 2,6 milyon lira kira ödediğini görünce “Kendi binanızı yapabilirsiniz.” yaklaşımıyla bir öneri getirmiştik. Sayın Genel Müdürümüzün ifade ettiği bu konuyu biz de burada muttali olmuş oluyoruz efendim. Bu konuyu izlemede bırakalım, izleyelim; daha uygun olur diye düşünüyorum.

Arz ederim efendim.

BAŞKAN – Zaten Sayın Genel Müdürüm konuyu takip ediyor, kendisi de o arsa üzerinde bina yapma noktasında iradesini beyan etti, işi de hızlandırdığını söyledi.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Takdir Komisyonunuzundur efendim.

BAŞKAN – Artık izlemeye gerek yok, ben gündemden çıkartılmasını önereceğim.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Yaşar.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Bu önerinin tam tersine -daha bir işlem yapılmadı yani orada bir ihale yapılacak, ne oranda yapılacak, nasıl yapılacak, maliyeti nasıl olacak- ben izlemede kalmasını öneriyorum Değerli Başkanım çünkü ortada bir şey yok.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Ne olacağı belli değil.

BAŞKAN – Sayıştay izliyor zaten, neticede tekrar raporunu yazar, orada arkadaşlar sürekli görev yapıyor Sayın Yaşar.

MUSTAFA TUNCER (Amasya) – Komisyonu kapatalım o zaman zaten Sayıştay izliyor!

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Karaman.

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Zaten Genel Müdürlüğün kendi görevi de bu, dolayısıyla yani Sayıştay dedi diye yapmıyor ki ihtiyacı olduğu için yapıyor.

BAŞKAN – Tabii ki.

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Dolayısıyla gene zaten izlemede kalır.

BAŞKAN – Yapacak zaten Sayın Yaşar.

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Yani her seferinde burada gündeme gelmesine gerek yok.

BAŞKAN – Önerinin gündemden çıkarılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Kabul etmeyenlere de bir bakın ama.

BAŞKAN – Peki.

Önerinin gündemden çıkarılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 13'e 9 kabul edilmiştir.

Şimdi 2016 yılının 4 no.lu genel önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Öneri 4: Raporun ilgili bölümlerinde yer alan diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Genel Müdürüm.

ET VE SÜT KURUMU GENEL MÜDÜRÜ OSMAN UZUN – Raporun ilgili bölümlerinde yer alan diğer öneri ve tavsiyelerin yerine getirilmesine çalışılacaktır.

BAŞKAN – Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın üyeler, diğer öneri ve tavsiyelerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı? Yok.

Önerilerin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi, geneli üzerindeki görüşmelere geçiyoruz.

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Mustafa Savaş'ın, yazılı cevap verilmesi gereken konuların cevaplarının Komisyon tutanaklarının TBMM "web" sayfasında yayınlanmasından itibaren on beş gün içinde Komisyon Başkanlığına iletebileceğine ve önceki toplantıda canlı hayvan ithaliyle ilgili sorulan soruların cevaplarının da verilebileceğine ilişkin açıklaması

BAŞKAN - Sayın Genel Müdürüm, sayın üyelerimizce sorulan sorulardan yazılı olarak cevap verilmesini gerektiren konularla ilgili cevaplarımızı tutanakların Türkiye Büyük Millet Meclisi "web" sayfasında yayınlanmasından itibaren on beş gün içerisinde bütün üyelerimize Komisyon Başkanlığımız aracılığıyla iletebilirsiniz.

Yine, ayrıca biraz sonra geneli üzerindeki değerlendirmelerde de önceki toplantılarda özellikle TİGEM'e de bu canlı hayvan ithali konusunda sorular da gelmişti. Koordineli bir şekilde o sorulan soruları konuşup ona göre birlikte yanıt vererseniz daha iyi olur.

II.-KONU (Devam)

A)GÖRÜŞMELER (Devam)

1.- Et ve Süt Kurumu Genel Müdürlüğü'nün (ESK) 2015 ve 2016 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri (Devam)

BAŞKAN - Buyurun Sayın Sertel.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Başlangıçta biraz değinmiştim ama şimdi, sizi de yönlendiren siyasi politika yani siz kurum olarak iktidarın size söyledikleri doğrultusunda hareket ediyorsunuz ve bu da olağan. Yani tarım politikası, hayvancılık politikası neyse siz de ona göre hareket ediyorsunuz. Tarım ve

Orman Bakanı -bizim hemşehrimiz, İzmirli sayılır, Manisalı- Sayın Bekir Pakdemirli ithalatın çözümü olarak diyor ki: “Et yemeyin kardeşim.” Yani Ahmet Eşref Fakıbaba da ilk geldiğin de “Porsiyonları yarı yarıya azaltın.” demişti.

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – “Balık yiysin, tavuk yiysin.” diyor, ne var yani?

ATİLA SERTEL (İzmir) – Ne oldu, bir şey mi var? “Balık yiysin.” mi diyor?

BAŞKAN – Yok, devam edin Sayın Sertel.

Aramızda vetejeryanlar olabilir, niye öyle söylüyorsunuz?

ATİLA SERTEL (İzmir) – Ne olabilir Başkan, ne olabilir; “vejetaryen” olmasın?

BAŞKAN – “Vejetaryen” pardon.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Tamam, peki.

Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli Veyis Ateş’in sorularını yanıtlıyor, et ithalatıyla ilgili soruya işte “Vatandaş bilmem kaç yılında 6 kilo et yiyormuş, şimdi, bugün 15 kilo et yiyor.” diyor. Tabii, Kurban Bayramı falan herhâlde o söylediği rakamlar, fakir fukaranın et yediği falan yok yani. Ama bir şey söylemek... Yani “Kardeşim et yemeyin.” hoppala, ne diyor bu Tarım Bakanı falan... Tarım Bakanı sadece etten sorumlu değil, diyetten de sorumlu; doğru diyet ne diyor? Yani kendisini herhâlde bir diyetisyen gibi ya da televizyonda program yapan bir hanımefendi var, onun yerine koyuyor “Üretim artıyor.” diyor, “Parayı kırmızı ete gömmüşüz ithalatta.” diyor. İşte, “Diyetisyene gidiyorsunuz, ‘Akşam 300 gram balık tüket.’ der, ‘300 gram et tüket.’ demez” diyor falan falan. Şimdi, bütün bunların altında yatan Tarım Bakanının hayvancılığa bakış açısıdır yani sizin bakış açınız bir yana.

Hayvancılık Türkiye’de destek görmüyor, üreten cezalandırılıyor. Yani kim üretiyor, kim çabalıyor, kim mücadele ediyor Türkiye’de cezalandırılıyor; kim yatıyor, kim böyle üretimden kaçmış ona da işte birtakım kesimlerden para geliyor, teşvik geliyor falan falan. Ama benim sorduğum sorular bu hayvancılığa yönelik... Güneydoğuyu, doğuyu gezen, bilen bir arkadaşımız olarak söylüyorum yani ben Türkiye Gazeteciler Federasyonu Genel Başkanıydım ve Türkiye’de 2 il hariç -oraya da giremedim yani terör var diye sokmadılar, Hakkâri ile Şırnak- bütün illeri, ilçeleri gezmiş bir arkadaşınız olarak söylüyorum; siz de zaten bu işin içindesiniz ve biliyorsunuz. Yani meraların en geniş alanların olduğu, en verimli alanların olduğu yerlerde bile hayvan sayısında giderek büyük düşüşler yaşanıyor yani işte, Ardahan’da, Kars’ta, Erzurum’da, o yaylalarda, o bölgelerde hayvanda sayısal olarak düşüşler var. Tabii, bunu geliştirmek için modeller üretilmesi lazım yani işte, “Teşvik için hayvan dağıtıyoruz.” diyor Tarım Bakanlığı, hayvanlar birilerinin eline geçiyor, yok olup gidiyor bir süre sonra yani bu, sistemli bir şekilde yapılamadığı, gerçekten üreticiyle buluşturulamadığı için de sıkıntılar doğuyor.

Oysa İzmir’de bir İzmir modeli var hayvancılığın gelişmesi için, geçen gün beş dakika anlattım Mecliste ama orada mesela süt hayvancılığını geliştiren bir model getiriliyor. “Tire Süt” diye bir kooperatif kuruldu on bir yıl önce, bütün İzmir’de ilkokul çocuklarına süt verilmeye başlandı, sonra AK PARTİ iktidarı gördü “Güzel bir uygulama.” dedi, aldı Türkiye’ye uygulamaya başladı, güzel bir uygulama, biz olumlunun yanında olduğumuz için destekleriz de ve şimdi, İzmir’de 1-5 yaş arasındaki bütün çocuklara süt dağıtılıyor Tire Süt aracılığıyla, bu sayede de hayvancılık geliştiriliyor çünkü vatandaşın sütünü kime satacağı noktasında bir düşüncesi yok, bu sefer ne oluyor? Ahırındaki inek sayısı çoğaldı, işte, refah seviyesi yükseldi; bu, köyden kente geçişi de önledi yani İstanbul’dan İzmir göç alıyor ama köylerden artık eskisine oranla çok az alıyor. Türkiye’de tarımın gelişmesi 2-2,5 katırr son on yılda ama İzmir’e baktığımızda 5,5-6 kat geliştiğini görüyoruz. Yani bu da sadece tabii, hayvancılığı geliştirmek değil, çiçekçiliği geliştirmek, arıcılığı geliştirmek, kovan dağıtımı, arı dağıtımı, işte, canlı

küçükbaş hayvan dağıtımı, meyve fidanı dağıtımı falan falan. Bütün bunları yan yana koyduğumuzda bir tarımsal kalkınma modelini yerleştirmiş vaziyette, keşke bunun Türkiye uygulamalarını diğer bölgelerde de yapabilesek.

Şimdi, burada asıl iş, sizin hayvancılığa yönelik desteğiniz yani bizim yerli üreticimizin ayakta kalması için katkılarınız. Onun için de ithal etin mümkün olduğunca az olmasında ve piyasaya ucuz et sağlayacağım diye hayvancılığın canına ot tıkamamak lazım yani ben ucuz et getireceğim ama ne olduğu belli değil. Yani bizim İzmir’ e gemiler geliyor, “Angus” diye bir hayvan getiriyorlar yani hakikaten vahşet, ta uzak yollardan geliyor, içinde hayvanlar ölmüş, koku müthiş falan; bu etleri vatandaşa yediriyorlar. “Angus” diye bir hayvan getirdiler yani şimdi, aslında Angus ne inek ne öküz ne buzağı, hiçbir şeye benzemiyor hayvan yani Allah onu da yaratmış ama bizim hayvanımız değil. Şimdi, bir tek bize düşen ne oluyor biliyor musunuz? Açıyor, müftülüğe soruyor “Angus’tan kurban olur mu?” diyor, bunu soruyorlar. “Ya arkadaş, siz zaten hayvancılığı kurban etmişsiniz ya, Angus’u kurban etseniz ne olur, etmeseniz ne olur.” diyesi geliyor insanın. Yani burada hayvancılığı geliştirmek lazım ve bu konuda sizin kurumunuzun çok önemli olduğunun bir kez daha altını çiziyorum. Tamam, iktidar bunları söyleyebilir; tamam, Tarım Bakanı ithalata yol açabilir falan ama anlatın bunları arkadaş, Türkiye’de bizim kaynaklarımızın kuruması hâlinde düşeceğimiz noktayı anlatın yani bence.

2008 yılında et alımlarının yüzde kaçını iç piyasadan, yüzde kaçını dış piyasadan temin edilmiş? Bunu soruyorum yani 2017-2018, ikisi de burada yok ya yani biz 2015-2016’yı denetliyoruz ya, 2017 ve 2018 yılını da merak ediyorum.

Canlı hayvan ve et ithalatı 2010 yılında başladı biliyorsunuz, Fakıbaba döneminde. Hayvancılığa yılda ortalama 4 milyar lira destek veriliyor yani bayağı ciddi bir destek; 2019’da da 5 milyar lira destek verilecek, güzel bir şey. Dolayısıyla hayvancılığa ayrılan kaynakların büyük bölümü ithalata gidiyor. Kırmızı et fiyatını düşürmek için yapıldığı söylenen ithalata aynı zamanda ülke genelinde üç market zincirine ucuz et sağlanıyor.

Siz zaten biraz önce bahsettiniz. Çiftçinin hayvanları ahırda beklerken neden ithalat yapıyor? Onu da zaten açıklamaya çalıştınız biraz, yani işte, kesim noktalarında ve şunu da söylediniz, mezbaha yetersizliği de söz konusu. Yani ben iktidarın yerinde olsam size destek veririm; yeni, çağdaş, modern mezbahalar yaparım. El değmeden hayvanın soyularak karkas et hâline getirilmesi noktasındaki entegre tesislerin geliştirilmesi lazım. Bu anlamda, 2010 yılından günümüze yıl yıl belirtilerek bana bu dokümantasyonu verirseniz... Ben bunu çok önemsiyorum çünkü biz de Meclis konuşmalarımızda, diğer konularda, ekrana çıktığımızda ya da radyoya çıktığımızda yanlış bilgi vermeyelim en azından. Yani sizin de hakkınızı, hukukunuzu çiğnemeyelim, o açıdan soruyorum. Canlı hayvan ve et ithalatı miktarlarını talep ediyorum. Yani yıl yıl bize bu et ithalatını... Acaba biz mi çok abartıyoruz, yoksa gerçekten bizim bilmediğimiz et ithalatı mı var, bunu da istiyorum.

Sizin tabii, kurumsal olarak ithal ettiğiniz etler var, bir de başka şirketlerin ithal ettiği etler var yani iktidarın açtığı yoldan iz sürenler var. Demin “O bizim etimiz değil.” dediğiniz için, onun için sizin olmadığını öğrenmiş olduk.

Canlı hayvan ve et ithali için bugüne kadar, on yıl içinde ödenen toplam döviz miktarı ne oldu, onu da merak ediyorum. 2018 yılında hangi ülkelerden kaç adet büyükbaş, kaç adet küçükbaş hayvan ithal ettik?

Ayrıca bizim Suriye’yle geçmiş dönemde küçükbaş hayvan geçişleri vardı, acaba onlar durdu mu yani böyle bir kaçak hayvan eti girmesi söz konusu mu? Çünkü bir ara da şarbon, biliyorsunuz, Türkiye’nin çok gündemine geldi, gazetelerde falan, televizyonlarda. Bazıları da –belki kötü niyetli onlar, ben bilmiyorum ama- “Millet et yemesin diye iktidar şarbon hikâyesini uydurdu çünkü et ithal

edecek döviz noktasında sıkıntı var.” diye konuştular. Ben bunları kötü niyetli olarak yorumluyorum ama yani şarbon hastalığının da ne kadar gerçek olup olmadığı noktasında, ithal hayvanla doğru orantılı olup olmadığını, yoksa içeride mi o şarbon hastalığının olduğu sizin kurumunuz tarafından mutlaka takip ediliyordur.

İthal edilen hayvanlarda –işte, bu nedenle soruyorum- kaç çeşit hastalık tespit ediyorsunuz? Yani siz mutlaka onları kontrolden geçiriyorsunuz. Yoksa, böyle kontrol etmeden marketlere vermeniz söz konusu olmaz. Hastalık tespit edilen hayvanların hangi hastalıkları olduğu kadar, bu hayvanlara ne yaptınız? Yani o tip hayvanlar mutlaka çıkıyor.

2018 yılında karkas ve löp et olarak hangi ülkelerden, hangi miktarda, ne kadar ödeme yaptınız diye tekrarlayayım.

Et ve Süt Kurumunun hayvanını kestirmek için iki üç ay sonrasına gün verildiği basında yer aldı, yazıldı, biraz önce okuduk, tartıştık, konuştuk. Hangi bölgelerde bu sıkışma var? Yani bütün bölgelerde mi, yoksa bazı bölgelerde yoğunluklu mu yaşanıyor, bu da bizim için önemli.

Ben o market zincirlerinin isimlerini vereyim: BİM, A101 ve Migros, üçü. Reklam olmaz zaten, bunlar biliniyor kamuoyu tarafından, reklam yapıyormuş gibi de olmayalım. Ucuz et satılmasının başlanmasına yönelik uygulama başladığından beri buralardan kaç ton et satışı yaptınız vatandaşa? Kurumun kasasına ne kadar para girdi? Eğer bu kurumlarla aranızdaki yaptığınız anlaşmada, kâr-zarar bazında baktığınızda, kurumsal olarak bir zarara mı uğradınız, kâr mı ettiniz, onu da merak ediyorum. Biraz önce söylediniz ya işte “Biz karkas eti şu kadara... Onlar kıymaya dönüştürüyor.” falan. Onlar mı çok kâr ediyor bu işten, siz mi zarar ediyorsunuz; siz mi kâr ediyorsunuz, onlar zararına mı satıyor vatandaşa ucuz eti? Nasıl oluyor, onu da merak ediyorum.

300 tır lop et ithalatı... Et ve Süt Kurumunun bu konuda, 300 tır lop et ithalatına ilişkin basında çok sayıda haber yer aldı. Bu 300 tır etin gümrük işlemlerinin yapılması için hizmet alımı ihalesi açıldı. İhale duyurusunda “Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından ithalata izin verilen ülkelerden üç yüz adet tır taze soğutulmuş kemiksiz sığır eti ithalatı gümrük ve hizmet alımı yapılacaktır.” dendi. Duyuruya göre hizmet alımı için Edirne, İstanbul, Kocaeli, Trabzon, Ankara illerinde gümrük müşavirliği şubesi bulunduğu yetkili makamlar tarafından belgelendirildi ve tüzel kişilere teklif verilebilecekti. İhale başvurusu için yirmi dört saat süre verdiniz. Çok az bir süre olduğunu düşünüyorum ama hadi yirmi dört saatte duyan duydu yani ya da bilen biliyordu, öyle diyelim yani kötü niyetli düşünmüyorum. Yirmi dört saat bence çok kısa bir süre. Bu 2018’e yayılan Et ve Süt Kurumu ihaleye son başvuruyu 28 Eylül 2018 saat 10.00 olarak açıkladı. Yani yirmi dört saat sürede ihaleyi alacak firma için yine bazı yazılanlara, çizilenlere göre “Firma önceden belliydi.” deniliyor. Belli miydi diye sorayım. Bu ihaleye son başvuru tarihinin bu kadar kısa tutulmasının sebebi nedir? Yani bunun duyum hâlinde olanlar ile olmayanlar arasında bir haksız rekabete yol açıp açmadığı noktasındaki düşünceniz nedir? Süresi bu kadar kısa süre olan, yirmi dört saat olan süreye kaç firma başvurdu? Bu 300 tır löp et ithalatına ilişkin, hangi firmaya ne kadar bedelle verildi? Bu ihalede en yüksek ikinci teklif ne kadar oldu, hangi firma verdi? Birinci teklifi veren ile ikinci arasındaki fark neydi? 300 tır lop et hangi ülke ve ülkelerden ithal edilecek? Uzmanlar löp et denetiminin ve kontrolünün imkânsız olduğunu öne sürüyorlar, dile getiriyorlar. Siz bu etlerin denetimini nasıl ve hangi uzmanlarla yapacaksınız? Bu kadar büyük miktarda bir alım nasıl... Yani kilo kilo mu denetim yapılacak, parça parça mı, tır tır mı, nasıl yapacaksınız? Tırın bir kısmından parça mı alacaksınız, nasıl bir uygulama yapılacak, onu merak ediyorum.

Uzmanlar diyor ki: “Löp etten hiçbir zaman hayvanın türünü, yaşını, cinsiyetini anlayamazsınız.” Yani bu uzmanların söyleyişi. “Yaban domuzunun eti löp hâline getirilse sığırdan ayırt etmek imkânsız, çok zor.” diyor. Öte yandan “Gelecek olan löp etlerin ne zaman kesildiği, ne zaman dondurulduğu, ne

kadar da bekletildiği belli değil.” şeklinde ciddi açıklamalar da yaptılar. Bu etlerin içerisine domuz eti, at eti vesaire karıştırılsa bunu nasıl anlayacaksınız? Vatandaşın sağlığını korumak için bu konuda ne gibi önlemler aldınız? Bu zamana kadar löp et ithalatı tercih edilmiş miydi? Bu şekilde et ithalatının tercih edilmesinin sebebi nedir? Bu etlerden ülkeye hiç giriş oldu mu? Başladıysa şu ana kadar kaç tır geldi? Ve bu etlerden piyasaya sürdüğünüz oldu mu?

Çok teşekkür ediyorum.

Yazılı olarak yanıtlarsınız, sözlü olarak da verebilirsiniz, memnun olurum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Sertel.

Sayın Genel Müdürüm, tüm vekillerimizden görüşlerini ve sorularını aldıktan sonra sözü size vereceğiz.

Buyurun Sayın Zeybek.

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Sayın Genel Müdürüm, kurumun değerli yöneticileri; çalışmalarınızda başarılar diliyorum.

Tabii, biz temel gıda maddemiz olan eti nasıl tükettiğimizi, nasıl ürettiğimizi konuşuyoruz. Ne yazık ki ülkemizde son on yıldır eti dışarıdan ithal eden, üretmeyen, üretmedikçe daha çok tüketen bir ülke hâline geldik, onu da bilmiyoruz tabii. Ben ekonomik koşulların daha kötü olduğu bir dönem içerisinde etin daha az tüketildiği kanısı içerisindeyim çünkü insanların gidip de et alma durumunun, o kadar büyük oranda ekonomik güçlerinin olmadığını, daha az tüketildiğini, aile gelirlerinin yüksek olmadığını biliyoruz ama ne yazık ki tabii nüfusun artması, etin bir şekilde de temel gıda maddesi olması, yemeklerimizde devamlı kullanılması açısından, bir şekilde sos olarak kullanılması çok gerekli olduğundan –tat alma açısından- bu önemli.

Şimdi, biz on yıldır et ithalatı yapıyoruz. Et ithalatını her yıl... Ben belli ölçüde rakamları biliyorum ama net rakamları bilemediğimden sizden 2018 yılında ne kadar et ithal ettik, bunun hayvan sayısı açısından, et tonu açısından bir sayısal durumunu istiyorum. Bir de bu ithal etmiş olduğumuz hayvanlara ve lop ete ne kadar miktar döviz ödedik, bunu da öğrenmek istiyorum.

Değerli Genel Müdürüm, tabii, siz bu işin başındasınız. Türkiye’de et üretimine küçükbaş hayvandan büyükbaş hayvana, diğer tarafta beyaz et, tavuk üretimine büyük destek verilmesi kanısı içerisindeyiz. Ülkemizin tabii büyük ette de tavuk üretiminde de ihracatçı olduğu bir gerçek ama kırk günlük etin insan sağlığı açısından ne kadar faydalı olduğu da tartışılır durumda. Şimdi, siz bu kadar büyük miktarlarda et ve hayvan ithalatı yapacağımıza, ülkemizdeki hayvancılığın ve et üretiminin yükselmesi için ithal ettiğimiz miktar kadar zaten üreticiye destek vermiş olsanız zaten olayı temelinde çözmüş olacağız. Bunu düşünüyor musunuz? Hâlâ ithal et getirerek süt üreticiliğinden ve besi üreticiliğinden kendi yaşam ve geçimini sağlayan insanlarımızın... Hangi ayda etin fiyatının ne kadar olacağı belli olmayan bir ülke planlaması içerisinde yaşıyoruz. Geçen yıl kilogram bazında etin 25-26 lira olduğu dönemde ahırına hayvan koyan insanlarımız, besicilerimiz bunu en azından kendi öngörülerıyla 34-35 TL’lere satabileceğini düşünerek hayvanlarını içeri aldılar çünkü yem fiyatlarının, girdi fiyatlarının yüksek olması, bir de bakım ücretlerini de kendilerinin bir şekilde karşılamalarıyla beraber böyle bir kâr edebileceklerini düşünüyordu. Vatandaşımız bir şekilde kendi öngörülerıyla kendi hayvanlarını alıyorlar, besliyorlar, ilacından, aşısından, yeminden, bakımından bir sürü gider gösteriliyor ve sonuçta hayvanın kesim zamanı geliyor, dışarıdan bir bakıyorsunuz... Biz anlamıyoruz kimlerle nasıl sözleşme yapıyorsunuz. Az önce Değerli Vekilim Sayın Sertel anlattı, dedi ki: “Ya, bir gün içinde nasıl et sözleşmesi yapılır, nasıl ihale yapılır?” Bu, dünyanın hiçbir yerinde olmamış bir şey. Demek ki bu adrese dayalı... Zaten ihaleyi yapmışsınız. Ben ihale sözleşmesini bir günde hazırlayamam,

evraklarımı tamamlayamam. Demek ki her şeyi hazırlamışsınız, hazırladığınız şekilde de adrese teslim ihale yapıyorsunuz. Bu, Türk milletinin gözünün önünde oluyor, gerçekleşiyor. Acaba bundan hiç mi vicdanlarınız sızlamıyor, nasıl oluyor bu iş arkadaş? Bir de tutuyorsunuz, diyorsunuz ki “Biz efendim bunu şeffaf yapıyoruz.” Bu şeffaf falan değil. Burada, gerçekleriyle beraber, tam anlamıyla adrese dayalı, halkın gelirlerini, hatta ve hatta en temel gıdası olan, halkın beklentisi olan ette birilerine peşkeş çekmenin peşindediniz. Diğer tarafta, bunu yaparken besiciyi de bir şekilde üzuyorsunuz, besiciyi de zor durumda bırakıyorsunuz, geçen yıllarda böyle oldu.

Bundan sonraki yıllarda, özellikle 2019 yılında et ve süt üreticimizin büyük oranda desteklenmesini, ithalata ne kadar döviz aktaracaksak o dövizin tamamen üretime destek vererek aktarılmasını ve ülkemizin millî üretimimize millî gelirimizin kendi tüketimimize sunulmasını arz ediyorum. Bunu da yapacağımıza inanmak istiyorum. Böyle olursa ülkemiz kazanacak, biz kazanacağız, Türk milleti kazanacak. Yani, ekonomimiz bir şekilde dışarı ithal için döviz ödememiş durumda olacak.

Bu vesilelerle ben 2019’daki çalışmalarınızda başarılar diliyorum. Ülkemizin ekonomisinin en büyük gelir kaynaklarından olan et üretimini, süt üretimini desteklemenizi veya bu katkıların daha yüksek oranlarda olmasını diliyorum. Sayın Sertel yine söyledi, dedi ki: “Ette yeterli oranda bir katkı sunulmuş.” Hayır, yeterli değildir, yeterli olsa zaten ithal etmeyiz, üretimimiz yükselir. Yani, yükselmediğine göre, yeterli hâle gelemediğimize göre... Bizim köylümüz, bizim çiftçimiz, bizim çalışanlarımız çok büyük özveriyle çalışan insanlar yani kendi gelirini, kendi kazancını sağlayabilmek için kendi kendilerini istihdam ediyorlar 3-5 hayvanla, 15-20 hayvanla. Yani, bir tarafta istihdamın yükselmesi açısından, diğer tarafta da et üretiminin bir şekilde ihtiyacı karşılar hâle gelmesi açısından bunun önemli olduğunu düşünüyorum ve çalışmalarınızda başarılar diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Zeybek.

Buyurun Sayın Yaşar.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Bilindiği üzere, 2016 yılı itibarıyla dünyadaki toplam et üretimi 320 milyon ton. Aynı zamanda, bunun geneline baktığımız zaman, ülkelerde tüketilen etler de gelişmişlik oranıyla doğru orantılı görünüyor. Ülkelerin gelişmişlik düzeyini gösteren değişkenlerden bir tanesi de kişi başına yıllık ortalama hayvansal besin tüketim değerleridir. Dünyada yıllık et tüketimi ortalama 35 kilogram düzeyinde. Bu, Amerika Birleşik Devletleri’nde 97 kilogram, Avusturya’da 93 kilogram, Avrupa ülkelerinde 69 kilogram mertebesinde gerçekleşmekte. Türkiye’de ise -Sayın Bakanın ifadeleriyle- ortalama 15 kilogram. Şimdi, bu manada tabii hayvancılığın net bir şekilde desteklenmesi lazım. Hayvancılık Türkiye’de nüfusun önemli bir kısmına dokunan bir alan. Özellikle biz istiyoruz ki köylerden kente göç olmasın, insanlar bulunduğu yerlerde hiç olmazsa yaşamlarına devam edebilsinler. Bunun da en temel göstergesi... Herkesin, Anadolu’nun her yerinde -Samsun’da da böyledir, değişik yerlerde de böyledir- iyi kötü, 1, 2, 3, 5 hayvanı vardır. Dolayısıyla, oluşan yem ücretleri, ekilemeyen tarlalar dolayısıyla hayvancılık, hayvan varlığı her geçen gün geriye doğru gitmekte. Bizim, et ithal etmek yerine hayvancılığı desteklememiz daha önemli yoksa burada etle ilgili diyeceğimiz bir sürü konu var. Yani, özellikle gelen etlerle ilgili -Sayın Sertel’in de bahsettiği gibi- ne olduğunu biz bilemiyoruz; burası Müslüman bir ülke, İslami şartlara göre mi kesiliyor? Şimdi, bunların, soruların cevabı her seferinde “Evet.” ama bu kadar kısa sürede bunun denetimi mümkün mü? Ama görüyoruz ki Türkiye son yıllarda unuttuğu hastalıkları bu ithal edilen hayvanlar üzerinden yeniden tanımaya başladı. İşte, şarbondur, şudur budur, koruma altına alınan belli bölgeler var. İlk defa bu hastalıklarla da

tanışmaya başladık. İlk defa ülkemizde insanlar ithal et yerine yerli eti tercih etme yoluna, hatta pahalı da olsa tercih etme yoluna gidiyorlar. Ben şöyle özetlemek istiyorum: İthal edilen her kilogram et, Türk hayvancılığımıza sıkılmış bir kurşundur. Ben olaya böyle bakıyorum.

Diğer anlayamadığım bir husus da et kombinalarının kesimlerinin yetersiz olması. Bunlar pahalı yatırımlar değil. Bu ülke istesin, hiç vakit kaybetmeden iki ay içerisinde istediği kadar kesimhane yapabilir. Şimdi, ne olur bir ay, iki ay beklesin... Yani Anadolu'nun herhangi bir köyünde yaşayan bir insan ilçeye gidecek, ile gidecek, sıra alacak "İki ay sonra gel." diyecek. Yani, bunlar teorik olarak böyle görünse bile uygulamada inanılmaz zorlukların olduğunu da unutmamalıyım.

Tabii, gelişmişlik seviyesi... Türkiye'de şu an asgari ücretle çalışan sayısı yaklaşık 5 milyon 800 bin kişi. Yine, 3 bin TL'nin altında geliri olan 12 milyon kişi. E, et fiyatlarına baktığımız zaman 18 milyonun etle ne kadar haşır neşir olduğunu ben merak ediyorum. Yani hep fiyatları 28-29 liradan bahsediyoruz ama ben şimdi tesadüfen, sordum bakalım, şu an ülkede et fiyatları ne? Bana verilen rakam kuzu kuşbaşı 68, dana kıyma 43, dana kuşbaşı 50, dana pırzola 75. Şimdi, hadi bunlar yüzde 10 şey olsun. Yani bütün ithalat rakamlarınıza rağmen bu rakamlar bir türlü geri gelmiyor. Bunu da anlayabilmiş değiliz. Bununla ilgili bir projeksiyonunuz var mı? Yani mesela biz siyaseten hedefimizde, şu beş yıl içerisinde biz her türlü tarımsal ve hayvansal ürünlerin ithalatını bitireceğiz diyoruz, buna göre de destekleme programı yapacağız diyoruz. Yani Et ve Süt Kurumunun da buna yönelik bir projeksiyonu var mı? 2018 yılında veya 2019 yılında ne kadar et ithal etmeyi düşünüyorsunuz? Bunun ne kadarının canlı hayvan üzerinden ithalatını yapmayı düşünüyorsunuz? Ne kadarını karkas et üzerinden yapmayı düşünüyorsunuz?

Yine, Sertel'in ifade ettiği gibi, bu Angus hakikaten neye benzediğini biz de anlayamadık. Bunlardan 20 bin tanesi bizim Samsun Limanı'na geldi. Biz bir hafta süreyle Samsun'da sokaklara çıkamadık yani o kokudan biz Samsun sokaklarına bile çıkamadık. Yani bu hayvanın ithalatında canlı bir şey ithal ediyorsunuz, ayak üstünde ithal ediyorsunuz, ortalama seyahat süreleri on yedi-on sekiz gün, gemilerde ölümler oluyor, bu hastalıkların bulaşma riskleri oldukça yüksek. Yani hayvandan insana geçen hastalıklardan, havadan teneffüs yoluyla geçeninden düşünün. Aman ne olur bir daha o hayvanları bizim Samsun Limanı'nda indirmeyin Sayın Genel Müdür. Benim özellikle istirhamım bu. Hangi limana indiriyorsanız indirin ama Samsun'a indirmeyin. Samsun halkı adına bunu sizden rica ediyoruz.

ORHAN SÜMER (Adana) – Sayın Yaşar, Türkiye'ye indirmesinler.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Bizim çok canımızı yandı da.

Bu hakikaten kabul edilebilir bir şey değil. Yani destekleme değil, bunun Türkçesi, İngilizcesi, Almancası, hangi dilde anlıyorsunuz bilmiyorum ama... Yani hayvancılıkla geçinen bir ülkede -önemli ölçüde kendi kendine yeten işte 7 ülke diyorduk, şimdi onlardan da vazgeçtik- eti ithal ediyoruz, samanı ithal ediyoruz, ondan sonra bu ithal edilen et, ithal edilen samandan millî ayran yapmaya çalışıyoruz. Olur mu Başkanım bu? Olmaz. İthal hayvan, ithal saman, millî ayran. Bunun olması mümkün değil. Ümit ediyoruz ki önümüzdeki yıllarda bunlardan kurtulmuş oluruz.

Yine, bunun paralelinde, süt üretimi de en az et üretimi kadar önemli. O da yine çiftçimize dokunan... Ülkenin her tarafında, bu milletvekillerimizin tamamen bulunduğu bölgelerde et ve süt üretimi köylünün vazgeçilmezi. Şimdi, burada da Avrupa ortalamasının, Türkiye ortalamasının çok gerisindeyiz. İşte bununla ilgili rakamlara baktığımız zaman da hakikaten kabul edilebilir rakamlar değil. Bu yönde de ciddi çalışmaların yapılması lazım.

Yine, bu et kombinaları... Bunları geçmişte özelleştirdik. İlgili madde üzerinde de söylemiştim. Şimdi de tekrardan ihdas etmeye çalışıyoruz. Ben tekrar burada yeri gelmişken ifade ediyorum: Köylüye dokunan, üreticiye dokunan, toplumun önemli bir kesimine hitap eden bu et kombinaları gibi, şeker fabrikaları gibi, TEKEL fabrikaları gibi, fındıkla ilgili fabrikalar gibi bunlarda kesinlikle devlet üretici konumunda olmalı, üretici birlikleri de bu fabrikaların ortakları olmalı ki bu müesseseler yaşasın, üreticimiz yaşasın, ürünü tarlada kalmasın, hayvanı ahırda kalmasın.

Bu çerçevede, şu an, 2015, 2016, 2017’de Türkiye’deki havyan varlığı, büyükbaş ne kadar, küçükbaş ne kadar, bununla ilgili bilgi verebilir misiniz?

Yine, 2017, 2018, 2019 yılı et ithalatıyla ilgili bir projeksiyonunuz var mı? Yerli üretime yönelik, yerli üretimin desteklenmesine yönelik bir çalışmanız var mı? Bunları yazılı olarak bildirebilirsiniz.

Bunun yanı sıra, tavukçuluk... Geçtiğimiz hafta içerisinde biz de tavukçularla Parlamentoda bir basın toplantısı düzenledik. Şimdi özellikle bu tavuk konusunda devlet üreticiyi destekledi ama bir şartla destekledi. Dedi ki: “Ben size kredi veririm ama bir entegre tesiste bunun kesimini yaptırıp dağıtmak garantisizle”. Şimdi öyle bir şey oldu ki ülkede şartların anormal değişmesine rağmen -girdi rakamları artmasına rağmen, elektriği, yemi şunu bunu- bu kesimhanelerin verdiği ücretler değişmedi ama bunlara da kestirme mecburiyeti var. Ya bu işlemi yapacaksınız ya da kullandığımız krediyi geri iade edeceksiniz. Bize yağmur gibi mesajlar geliyor. Diyor ki tavuk üreticileri... Tavuk üreticisinden kastımız şu arkadaşlar: Küçük civciv hâlinde veriyorlar, kırk beş gün sonra da piliç olarak alıyorlar, yani bir ara üretici gibi. Bunlar belli bir rakamla çalışıyorlar. Bu rakam iki yıl içerisinde bunlarla da anlaşması olduğu için başka kesimhaneleri de kullanamıyorlar. Devlet diyor ki: Ya bu işlemi yapacaksınız ya da bu krediyi geri ödeyeceksiniz. Kesim ücreti... Bu firmalar sabit ücret verdi, iki yıldır bu fiyat değişmedi. Dolayısıyla çoğu evini sattı. Hatta dün bir tane çiftçimiz bu üretimde kullandığı jeneratörlerden bir tanesini sattı, hâlâ üretimi devam ettirmeye çalışıyor ama bugün aldığımız haberler hiç iç açıcı değil. Bu arkadaşlarımızın çoğu şu an üretimi durdurdu. Bakın, tam da Et ve Süt Kurumunun bu noktada devreye girmesi lazım. Eğer devlet orta yerde durup bu garantiler çerçevesinde bu işlemi yaptıramıyorsa regülatör görevi görecektir Et ve Süt Kurumu bu kısımda devreye girip tavukçuların bu sorununun çözümü konusunda muhakkak yol gösterici bir projeksiyon orta yere koyması lazım. Bununla ilgili bir çalışmanız var mı?

Yine ifade edildi: Saray diye bahsettiğimiz yerde hayvan varlığı benim bildiğim kadarıyla 15 bin civarında yani böyle bir müessese konkordatoya gidiyorsa, buna benzer müesseseler sıradaysa -tavukçular da buna dâhil- orta yerde çok ciddi bir problem var demektir. Yani bu kadar konuştuğumuza göre yine problem var demektir. Bu manada ülkeyi ve içinde bulunduğumuz şartları güllük gülistanlık göstermekle bir çözüm üretmeyiz. Problemleri halının altına süpürmeyle yine bir çözüm üretmeyiz. Dolayısıyla bu manada, diğer kamu kurum ve kuruluşlarında da söylediğim gibi sizin bir öneriniz varsa, bütün bu problemlerin çözümüne yönelik bir öneriniz varsa bunu da duymak isteriz. Bununla ilgili gerek Komisyonumuzda gerekse Parlamentoda atılması lazım gelen bir adım varsa biz bunda her türlü desteğe hazır olduğumuzu ifade ediyorum.

Değerli Başkanım, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Biz de teşekkür ediyoruz Sayın Yaşar.

ÜMİT DİKBAYIR (Sakarya) – Başkanım, teşekkür ederim.

Kurum yöneticilerine de hoş geldiniz diyorum.

Benim üç tane sorum olacak. Bunlardan birincisi: Et ve Süt Kurumunun piyasa düzenleme mekanizmaları nelerdir? Et ve sütte arz ve talep nasıl ve hangi mekanizmalarla dengelenmektedir. Fiyat oluşumunda Et ve Süt Kurumunun rolü nedir?

İkinci sorum: 2017 yılında 12,9 milyar Türk lirası tarımsal destekleme yapılmıştır. Bu desteklerin 3,8 milyar TL'si hayvancılık sektörüne verilmiştir. Et ve Süt Kurumu tarafından yapılan alımlar, hayvancılık destekleri kapsamında mıdır?

Üçüncü sorum: Dünyadaki en büyük süt üreticisi olan Hindistan'ın Amul Süt İş Modeli'ni incelediniz mi hiç? Amul, 3,6 milyon üretici ve 18 bin köyden günde 20,4 milyon litre süt toplayan ve yıllık 4,5 milyar dolarlık ciroya sahip bir şirkettir. Bu, Hindistan'ın en büyük gıda şirketidir. Ülke genelinde süt üretimi ve piyasasını kontrol etmektedir. Bu modeli incelediniz mi? Türkiye için benzer bir model ortaya koymayı düşünüyor musunuz? Bu şirketi ülke ve kurum menfaatleri açısından incelemenizi tavsiye ediyorum.

Bir de ilave olarak şunu söylemek istiyorum ben. Şimdi burada Sayın Sertel söyledi, Sayın Zeybek söyledi, işte Sayın Yaşar söyledi, diğer arkadaşlarım söyledi. Hayvancılığa destek, destek, destek. Aslında siz her şeyi biliyorsunuz. Bakın, ben size bir şey söyleyeyim. Ben bunu kayıtlara geçsin diye, tutanaklara geçsin diye söylüyorum. Siz her şeyi biliyorsunuz ama yapamıyorsunuz. Bakın, yapamıyorsunuz, siz hayvancılık sektörüne destek olacağımıza et ithal eden firmalara destek oluyorsunuz. Tutanaklara geçsin.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Dikbayır, teşekkür ederiz.

Buyurun Sayın Kaşıkçı.

LÜTFİ KAŞIKÇI (Hatay) – Başkanım, teşekkür ediyorum.

Notlarımın arasındaki soracağım birçok soru sayın vekillerim tarafından soruldu, o yüzden çok da uzatmayıp sadece...

Sayın Sertel'in de Sayın Yaşar'ın da ifade ettiği bir konu vardı, bizim bölgemizde de bu özellikle son günlerde büyük bir problem teşkil ediyor; Angus ithalatı. Sayın Genel Müdürüm, İskenderun'da ortalama yirmi-yirmi beş gün gerçekten bu İskenderun Limanı'na gelen Anguslardan dolayı vatandaşlarımız büyük bir sıkıntı yaşadı. Bu öyle bir hâle geldi ki toplumsal bir hâl aldı tabii kısa bir zamanda. Siyasi parti fark etmeksizin, tüm siyasi partilerin bölgedeki ilçe başkanları, il başkanları, hatta milletvekilleri dahi bu konuya büyük bir tepki koydular.

Şunu belirtmek istiyorum: Özellikle, İzmir Limanı'na gitmişti bu "Julia Ak" diye bir gemi vardı. Sayın Sertel'in hemşehrileri İzmir Limanı'na sokmadılar o gemiyi, Hatay'a geldi. "İzmir Limanı'nda yasal işlemler tamamlanmadı." diye ifade edilip İskenderun Limanı'na geldi. Şimdi, İzmir Limanı'nda yasal işlemler tamamlanamayıp İskenderun Limanı'nda bu yasal işlemler nasıl bir anda tamamlandı?

Yani ticarete karşı çıkmıyoruz. Ha, ithalat keşke olmasa ama eğer şu an bir zorunluluksa, bu yapılacaksa da bunun insanlara, topluma, çevreye verdiği bu zararın da bir an önce ortadan kalkması gerekiyor diye düşünüyorum. Öyle ki AK PARTİ milletvekilleri dahi bölgede bu geminin İskenderun Limanı'na yaklaşmasını engelleyemediler. Bilmiyorum, siz böyle bir olayla karşı karşıya kaldınız mı? Bu limanların hiçbirine gittiniz mi İzmir'e, Samsun'a veya Hatay'a? Gerçekten, 21'inci yüzyılda son derece çağ dışı bir olayla karşı karşıya kalıyoruz.

Ben eleştirimi yapıp şunu da söylemek istiyorum: Eğer illaki gelecekse bunların açıkta tahliyesi mümkün değil mi efendim? Yani bu kadar insana bunu yaşatmak gerçekten son derece problem ve sıkıntı oluyor. O yüzden, daha az kullanılan limanlara götürülmesi... Veya yaşamın daha az olduğu limanlar var mı? Oralarda bunlar indirilebilir mi? Veya açıkta başka bir tahliye metoduyla bunlar tahliye edilip karaya o şekilde getirilebilir mi? Sayın Yaşar da ifade etti.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Bize gelmesin de.

LÜTFİ KAŞIKÇI (Hatay) – Efendim, size gelmesin de bize mi gelsin ağabey, olur mu yani? Bu hiçbir yere...

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Hiçbir yere gelmesin.

LÜTFİ KAŞIKÇI (Hatay) – Eğer gelecekse de bu standartlara uygun bir şekilde, gerçekten...

ÜMİT DİKBAYIR (Sakarya) – Niye gelsin zaten ya? Hiçbir yere gelmesin. İsteseler bu işi üç ayda çözerler.

BAŞKAN – Karşılıklı konuşmalıyım.

LÜTFİ KAŞIKÇI (Hatay) – Burada hepimiz bu konuda hemfikirizdir yani ben AK PARTİ'li milletvekillerinin de bu konuda hemfikir olduğuna inanıyorum, keşke gelmeseydi ama eğer geliyorsa da buna, insanları da çevreyi de gerçekten düşünecek bir yöntem bulmamız gerekiyor diye düşünüyorum. Bizim Hatay'ın son yirmi gündür gündemi maalesef bu oldu, bununla oturup bununla kalkıyoruz. Vatandaş siyasetçileri arıyor, yerel yönetimleri arıyor, herkes ulaşabildiği insanları arıyor. Bugün siz buradasınız, evet, biliyoruz bu konunun birinci derece muhatabı siz değilsiniz, bunun tahliye edilmesinde Ulaştırma Bakanlığının da muhakkak payı vardır, Tarım Bakanlığının da muhakkak payı vardır ama büyük bir tepki olduğunu lütfen bilmenizi istiyorum çünkü önümüzdeki günlerde yeni gemilerin de İskenderun Limanı'na geleceği söyleniyor. Bu konuda bizlere, vatandaşa yardımcı olmanızı ben rica ediyorum. Bu bir soru değildi, sadece bir eleştirimdi.

Tabii, ithalat konusu da hepimizin ortak problemi, keşke olmasa. Türkiye tarım ve hayvancılık ülkesi, inşallah bunlar da güzel, büyük projelerle önlenir diye temenni ediyorum.

Tekrardan teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kaşıkçı.

Buyurun Sayın Çelik.

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Sayın Bakan Yardımcım, Sayın Genel Müdürüm, Et ve Süt Kurumunun değerli temsilcileri; hepiniz hoş geldiniz.

Öncelikle, Sayın Bakan Yardımcımın burada bulunmasından çok mutlu oldum çünkü gerçekten bu konularda çok iyi, çok uzman birisi.

Şimdi, ben daha değişik bir açıdan bakmak istiyorum. Malumunuz, Antalya turizm bölgesi. Bu yıl Antalya 13 milyona ulaştı turizmde, Türkiye de 37 milyona ulaştı. Bu sevindiğimiz bir durum. Et tüketiminde en büyük rol turizm tesislerinde Sayın Başkanım. Turizm tesisleri önceden etlerini alıyorlar, planlıyorlar, depoluyorlar, et yetiştirmeyince tavuğunu özel şirketlerden alıyorlar. Şirketlerin isimleri bende var ama sizden de ayrıyeten bunu istiyorum, uygunsa vermek verilebilir. Etleri buralardan alıyor otelciler, turizm tesisleri. Tabii büyük miktarda alınıyor. Zannediyorum onları da yetiştiremeyince ithalat yoluna gidiliyor. Bu gerçekten hareketle benim bazı önerilerim olacak.

Bir kere, Et ve Süt Kurumu düzenleyici, denetleyici, bir noktada da laboratuvar görevini görmesi gerekiyor. Ben daha çok buna önem veriyorum yani Et ve Süt Kurumunun etin ve sütün denetleyicisi, düzenleyicisi ve laboratuvar görevini yapan bir özellik taşıması gerekiyor.

Antalya'ya en yakın et kombinası Denizli galiba. Bunun dışında Antalya'ya yakın bir yer gözüküyor ama Isparta, Burdur, bizim Antalya'da hayvancılık açısından çok önemli. Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı var, bu kalkınma ajansını ben sürekli izliyorum, hatta toplantılarına da katılıyorum. Toplantılarına katılma nedenim de Sayın Bakan Yardımcım, Sayın Genel Müdürüm şu: Özellikle Isparta -zaten Batı Akdeniz Isparta, Burdur, Antalya- ve Burdur'un et ve süt için yani hayvancılık için bir merkez olması gerektiği konusunda öneri getiriyorum. Bu çerçevede Et ve Süt Kurumu ile Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı, Turizm Bakanlığı, Tarım Bakanlığı bir arada bir çalışma yapabilirler. Isparta veya Burdur, özellikle Burdur pilot bölge ilan edilebilir, bir. Et kombinası burada oluşturulabilir yani turizm tesislerinin et ihtiyacını karşılamak üzere. Böylece yerli eti teşvik etmiş oluruz.

İkincisi: Süt üretimi konusunda burası geliştirilebilir. Tabii, ben bu konuyu anlamıyorum ama soruyorum. Sorduğum kadarıyla bana diyorlar ki: "Çiftçilerin süt fiyatlarını biraz artırdığımız zaman ineklerini, hatta buzağılarını kesime vermezler ve sürekli hayvancılık artar. Süt fiyatları küçücük artırıldığı zaman hayvancılık üretimi artar ve bunun da çok katkısı olur." Tabii, oraya ayrıyeten bir et kombinasının kurulmasının da turizm tesislerine yönelik, dolayısıyla Türkiye'ye yönelik belki de bir sorunun çözümünde önemli bir mesabe olacağını düşünüyorum. Yani Antalya turistik tesislerinin et ihtiyacının bu bölgeden karşılanmasının Türkiye'deki et fiyatlarıyla ilgili de bir düzenleme yapabileceğini düşünüyorum. Bu konuyu ben zaten Antalya'da takip ediyorum yani hem valilik düzeyinde hem Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı düzeyinde takip etmeye çalışıyorum. Sizlerin de bu konuda bir çalışma yapmanızı da... Biz her konuda hazırız hem Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı nezdinde hem Antalya Valiliği, Isparta Valiliği, Burdur Valiliği nezdinde girişimlerde bulunabiliriz.

Yani son olarak şunu söyleyeyim ben: Bütün söylenenler elbette doğru, tabii ki yerli etimiz bizim için daha güven verici, tabii ki hayvancılığımızın gelişmesi daha çok önemli, tabii ki et ithal etmememiz daha çok önemli. Şunu da söyleyeyim: Siyasileri her zaman bürokratlar etkiler yani bürokratların projeleri hazırsa siyasiler bu projeleri uygular, öyle siyasilerden proje dayatma falan hiçbir şey olmaz. Sizin projeniz hazırsa siyasi iktidarlar her zaman bu doğru projeleri uygular. Bu bakımdan, benim bir önerim, Isparta-Burdur'u bir model olarak tavsiye ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ATİLA SERTEL (İzmir) – İzmir'e gel, davet edeyim, gezdireyim seni -tesisleri- hatta KİT Komisyonunu davet edeyim. Bütün her şeyi ben çekeyim, bütün KİT Komisyonu üyelerini -hayvancılık nasıl yapıyor İzmir'de- gezdireyim.

BAŞKAN – Gideriz. Nerede bu?

ATİLA SERTEL (İzmir)– Bütün o Tire, Bayındır, Beydağ, Kiraz, Ödemiş; o bölgelerde hayvancılık nasıl gelişmiş bir görelim.

BAŞKAN – Biliyoruz zaten, Tire'yi biliyoruz. Ben de Aydın'a davet edeyim.

BAŞKAN – Sayın Kaya, buyurun.

AHMET KAYA (Trabzon) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Genel Müdür, değerli arkadaşlar; şimdi, Türkiye’de hayvancılığın geliştirilmesi, besiciliğin desteklenmesi, yerli üretimin artırılması, halkın sağlıklı ve güvenilir et tüketmesi için 1952 yılında kurulan Et ve Balık Kurumu bu görevi 1980’li yıllara kadar başarıyla sürdürdü. Türkiye 1980’li yıllara kadar kendi et ihtiyacını karşılamının yanı sıra Orta Doğu’nun canlı hayvan ve et tedarikçisi konumundaydı. Dışa açılma politikaları adı altında 1980’li yıllarda başlayan ithalat ve özelleştirme furyasıyla Süt Endüstrisi Kurumu, Yem Sanayi Anonim Şirketi ve Et ve Balık Kurumu özelleştirme kapsamına alındı. Et ve Balık Kurumunun 19 işletmesi satılırken 3 işletmesi kapatıldı ve 5 işletmesi ise başka kurumlara devredildi. Kalan 8 işletmesiyle Et ve Balık Kurumu 2005 yılında o zamanki adıyla Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı bünyesine alındı. Daha sonra, 2013 yılında Et ve Balık Kurumunun adı Et ve Süt Kurumu olarak değiştirildi. Yerli üretimi desteklemek, hayvancılığı geliştirmek amacıyla kurulan Et ve Balık Kurumu özellikle 2010 yılında başlayan ithalat furyasıyla yerli besicileri destekleyen kurum olmaktan çıkarılarak ithalat ofisine dönüştürüldü. Yerli üretimi desteklemek bir yana, yaptığı ithalatla yerli üretime büyük darbe vuran kurum hâline getirildi.

Son örnek aşlında yakın bir geçmişte yaşandı; Et ve Süt Kurumu, Tarım ve Orman Bakanlığının izin verdiği veya izin vereceği ülkelerden 300 tır taze soğutulmuş kemiksiz sığır eti ithali için bir ihale açtı. İhale duyurusunda “Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından ithalatına izin verilen ülkelerden 300 adet tır taze soğutulmuş kemiksiz sığır eti ithalatı gümrükleme hizmeti alımı yapılacaktır.” denildi. Hizmet alımıyla ilgili duyuruyu 27 Eylül 2018’de yayınlayan Et ve Süt Kurumu ihaleye son başvuru tarihini ise 28 Eylül 2018 saat 10.00 olarak açıkladı. Bu kadar kısa sürede teklif hazırlanamayacağını belirten konunun uzmanları, ihalenin verileceği firmanın daha önceden belli olduğu yönünde ciddi iddialar ortaya attılar. Bu iddialar konusunda Komisyonumuza yeterli ve aydınlatıcı bilgi verilmesini rica ediyoruz. Bu konuyla ilgili Sayın Bakana gazeteciler soru sordular, Sayın Bakan bu konudaki soruya “100 bin TL’lik bir alım. Neden bu kadar abartıyorsunuz?” diye biraz da hiddetli bir açıklamayla cevap verdi. 300 tır et ve 100 bin TL; ortada izaha muhtaç bir durum var gibi görüyoruz. Bu konuda yine Komisyonumuza bilgi verilmesini rica ediyoruz.

Ayrıca 2016 yılında yapılan kasaplık hayvan ve et ithalatında sıfır gümrük uygulaması yapıldığını biliyoruz. Bu uygulamadan yani sıfır gümrük uygulamasından hangi firmaların yararlandığı ve firmaların isimlerini sizlerden rica ediyoruz.

Teşekkür ediyorum, kolaylıklar diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kaya.

Buyurun Sayın Kara.

ESİN KARA (Konya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Genel Müdürüm, Yönetim Kurulu üyelerimiz; hoş geldiniz.

Sayın Bakanım, hoş geldiniz.

Benim sözlerimin birçoğunu Sayın Çelik ifade etti. Sağlıklı ve güvenilir etin denetimi tabii ki Et ve Süt Kurumuna ait olmalı, ben de buna katılıyorum ve bizim de temennimiz, Türkiye’nin yurt dışından ithal eden değil, yurt dışına ihraç eden bir hâle gelmesidir ki Türk sığınyla inşallah yabancı ülkeler de tanışmış olurlar.

Ülkemizde 2003 yılında çıkarılan Gıda Değeri Olan Hayvanlara Uygulanması Yasaklanan Ve Belli Şartlara Bağlı Hormon ve Benzeri Maddeler Hakkında Tebliğ var 2003/18 sayılı. Sayın Bakanım da cevap verebilir yine, bununla ilgili ne kadar denetim yapılabilirmekte? Çünkü beş, altı ayda yetişip tavuk hâline gelebilecek bir civciv bir ay ile kırk beş gün arasında tavuk hâline geliyor. Biz hormonlu civciv yemeye artık alıştık ya da tarımla ilgili yumruk büyüklüğünde yemiş olduğumuz çileklerden biz

artık şey yapmıyoruz, buna alışmış hâle geldik. Tarım ülkesi ve hayvancılık ülkesi olmamıza rağmen ülkemizde bu hormonla ilgili denetimin ne kadar yapılmakta? Siz kurumunuza gelen hayvanlarla ilgili bunların muhakkak tahlillerini yapıyorsunuzdur. Bunlarla ilgili ne şekilde önlemlerinizi var?

Diğer şey ise benim, yine, teknik sorularda soracağım. Şüpheli ticari alacaklar kaleminde 2016 döneminde 3.602.174,05 TL bulunmakta. Bunlarla ilgili herhangi bir teminat var mı, rehin var mı, ipotek alındı mı?

Yine, Sayıştayımız bu konuyla ilgili 111'inci sayfada şöyle söylüyor, tek tek kalemler sayılıyor, şüpheli ticari alacakların ne kadar olduğu: "1 milyon 105 bin TL'sinin Turgut İtikyıldırım'dan olan alacaklara..." Kimdir bu şahıs diye baktığımız zaman hemen açıklama yapmış Sayın Sayıştay: "Turgut İtikyıldırım'ın firmasından alınan alacaklar yapılan sözleşme gereği söz konusu kişiye ait mezbahada yurt dışından getirilen canlı hayvanlardan acil kesilenlerin kuruma teslim edilmesi hizmeti alımında kesilen hayvanların bir kısmını daha zayıf hayvanlarla değiştirerek kurumu zarara uğratması, bir kısım hayvanların ise sakatlatılmaları teslim edilmemesinden doğan alacaklar..." Bu arkadaş niyet etmiş, niyet eylemiş, kavilleşmiş Et ve Süt Kurumunu dolandırmaya açıkçası. Bu tür kişilerle ilgili önlemlerinizi detayları nedir? 2013'ten beri dava devam etmekteymiş. Beş yıllık sürecin sonucu nedir, gelinen nokta nedir? Bu tarz şeylerde önleminiz var mıdır? Çünkü Konya'da yaşanan bir olay vardı. Süt toplayıcı bir firma toplu olarak sütü satarken çelikten özel bir kasa yaptırmış. İçerisine suyu dolduruyor, analiz için örnek numune alınıyor, numune ölçülüyor, süt doğal süt. "Tamam." diyor, teslim aşamasına getirdiği zaman düğmeye basıyor, süt ile su karışıyor. Böyle özel şeyler yapılabiliyor tabii. Bunun devamı nedir, onu sormak istiyorum.

İkinci bir nokta ise yine bilançoda sayım ve tesellüm noksanları dikkatimi çekti. 2016 yılında 865.176,81 TL Sayıştayımızın yine 115'inci sayfasında yer alıyor. Bunlara baktığımız zaman bu noksanların 456 bin TL'sinin Sakarya kombinasına ait emtia noksanlığı, 383 bin TL'sinin ise ithal kasaplık hayvanlardan ölenlerin bedeli, 26 bin TL'sinin ise dönem sonunda sayılan stok sayımlarındaki, emtiadaki noksanlıktan ileri gelmiştir. Sakarya'daki olaya baktığımız zaman 2011 yılında kurumun ithal etmiş olduğu 143 adet hayvanın eksik olarak alındığı... Bu durumda yanılmıyorsam hâlâ davalıksınız. Bu hayvanlar zayıf mı oldu, denize mi düştü ya da sözleşme yok mu? Gümrükte bunların sayımı, teslim alırken herhangi bir şeyi yok mu? Aynı ülkeden, bize bu eksik hayvan gönderen ülkeden alımlar devam ediyor mu? Bunlarla ilgili benim sormak istediklerim bu kadar.

Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kara.

Sayın Karakaya, buyurun.

MEVLÜT KARAKAYA (Ankara) – Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Öncelikle ben bu görüşmemizin gerçekten Türkiye, ülkemiz tarım üretimi açısından hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Sayın Bakan Yardımcım, çok Sayın Genel Müdürüm ve kamu kurum ve kuruluşlarımızın diğer mensuplarına da hoş geldiniz diyorum.

Efendim, aslında, tabii, tarım politikaları Türkiye'de belki de en fazla konuştuğumuz ama en az sonuç aldığımız alanlardan bir tanesi, bunun birçok sebebi var. Tarım politikaları, özellikle tarımsal üretim, diğer üretim ve sektörlerle mukayese ettiğimizde oldukça farklı, hem tarım politikalarının etkileri hem de sonuçları itibarıyla diğer sektör ve üretim alanlarına göre çok daha uzun soluklu, çok daha uzun dönemi, zamanı gerektirebiliyor; alınan kararların etkilerini bir anda ya da kısa süre

içerisinde görmek mümkün olmuyor yani bu tespiti şunun için yapmaya çalıştım: Bizim tartıştığımız, konuştuğumuz birçok konu, sorun yani netice üzerinden tartışıklarımız aslında biraz da tarımın kendine has özellikleriyle, kendi alanındaki şartlarla alakalı.

Söylenecek çok şey var, birçok şey söylendi, bunlara katılmamak mümkün değil, zaten kimsenin de itirazı yok, önemli olan daha iyi üretmek. Ama tarımda bizim bir çözemediğimiz yani yıllardır iktidarların çözemediği ciddi sorunlar var yani bunların çözümü için sadece kararların alınması yeterli değil, kültür bunun içerisinde önemli bir yer tutuyor, daha birçok husus var belki ama...

Değerli arkadaşlar, bizim özellikle sonuçlardan bir yere giderek Türkiye’de tarımsal üretimi -ne et üretimini ne süt üretimini ne de diğer bitkisel üretimi- artırmamız mümkün değil. Belli yapısal sorunları halletmemiz gerekiyor, bunlar da çok kolay değil, onu ifade etmek istiyorum, baştan da buna dikkat çekmeye çalıştım. Biz tarımsal gelirlerimize baktığımızda Türkiye’de, tarımsal gelirlerimizin yüzde 20’si kadarının -25’i de değil yani 25’in altında, 20’si civarında- hayvancılıktan elde edildiğini görüyoruz. Yani bunun çok daha oransal olarak artırılması gerekiyor yani bitkisel üretime dayalı bir tarımsal faaliyetten sonuç almak mümkün değil. Dolayısıyla bizim bu yapıyı değiştirmemiz gerekiyor. Bitkisel üretimden elde edilen ürünleri yeme, yemi hayvanın boğazına vererek oradan da ete, süte, yoğurda, katma değerli ürünlere dönüştürmeden bu işten kârlı çıkmak ya da ithalatla mukayeseli karşılaştırmada avantajlı duruma gelmemiz mümkün değil. Onun için bizim toplam tarımsal gelirler içerisinde hayvansal gelirlerin payını artırmamız lazım, bunun argümanları, bunu araçları da belli, Tarım Bakanlığımızın yetkilileri, çok değerli uzmanları bu işin zaten farkındalar yani aslında çok doğru söyledi değerli Komisyon üyelerimiz, bilinmeye de bir şey yok. Buradaki mesele bu kararları almak da değil, kararlar da var aslında, uygulama meselesi. Uygulama da tek taraflı bir olay değil yani şunu da bilmemiz lazım: Mesela yıllardır Tarım Bakanlığı şunun peşindedir, ben biliyorum: Özellikle parçalı arazi ve tarımsal alanların birleştirilmesi konusu her zaman önceliklidir, güncelde tutulur ama sonuç alınamaz. Bunu “Gelip yapalım.” dediğinizde karşınızda başta üretici olmak üzere ciddi dirençler ortaya çıkar.

Ben bir konuya daha işaret etmek istiyorum: Özellikle bizim tarım konusundaki konuşmacılarımız; bu, muhalefet olursa daha fazla, muhalefete geçenler de hemen aynı şeyi söylerler, derler ki: “Efendim, Türkiye kendi kendine yeten 7 ülkeden biriydi, ne hâle geldik.” Bu, yıllardır deniyor ama ben açıkça bir şeyi söyleyeyim, ben bunu bir türlü anlayamıyorum, Türkiye ne zaman kendi kendine yeten 7 ülkeden -7’yi bırakalım, 1 olsun, 9 olsun, 20 olsun- biri oldu? Böyle bir şey olmadı arkadaşlar, böyle bir şey yok yani yanlış veriler üzerinden gitmeye çalışıyoruz yani kime göre, neye göre? Yemezseniz, içmezseniz, ithal etmezseniz yetersiniz yani tarımsal ürünler, gıda ithalatını yasaklayın, kapatın, yetersiniz yani sonuçta dersiniz ki: “Dışarıdan hiç gıda ithal etmeden Türkiye kendi kendine yetiyor.” Yani dolayısıyla protein tüketiminden bahsedildi, özellikle de “kaliteli protein” olarak ifade ettiğimiz kırmızı et tüketiminde dünyayla karşılaştırmalara baktığımızda bizim hiçbir zaman dünya seviyesinde ya da dünya ortalamasında et tüketimimiz olmadı, diğer gıdalarda da aynı şekilde. Dolayısıyla konuları değerlendirirken “Öyleydik, böyle olduk.” olayı değil, mevcut sorunlar üzerinde belki yoğunlaşmak, bu sorunların çözümü, özellikle yapısal sorunların çözümü konusundaki dirençler üzerinde hep birlikte bir şey yapmamız gerekiyor; sonuçta bu ülke bizim ve bu ülkede ortaya çıkan sorunlar sadece ülkeyi yönetenleri değil hepimizi de sıkıntıya sokuyor.

Değerli arkadaşlar, bu konular üzerinde söylenecek aslında çok şey var, şurası bir gerçek: Yine konunun uzmanları da bunu bizden çok daha iyi biliyor, biz de onlardan bu işleri öğrendik, öğreniyoruz. Et, süt üretimi Et ve Süt Kurumu açısından son derece önemli, özellikle protein açısından önemli. Tarımı aslında destekleyerek değil, bizim Tarım Bakanlığı yöneticilerimiz ya da yönetenler her

zaman verilen destekler üzerinden konuya bakarlar, bir de ülkede tarım karşıtı lobiler vardır, bunlar ithalat lobileridir, başkalarıdır; bunlara da girmek istemiyorum ama sürekli olarak bir şeyin üzerinde dururlar, o da tarıma verilen desteklerin çokluğu, “Efendim, tarıma biz bu kadar desteği vereceğimize ithal etsek daha ucuz olur.” derler, zaman zaman konjonktürel olarak da ülkeyi yönetenlerin işine de gelebilir bu tür davranışlar. Ama şunu hepimiz bilmemiz gerekiyor ki tarıma verilen desteklerin değerlendirilmesini, tarımın ülke ekonomisine yaptığı katkısı, eklediği katma değeri ekonomik veriler üzerinden yani bir ekonomik sektör olarak alıp hesaplamak son derece yanlıştır. Alternatif maliyet, fırsat maliyeti üzerinden bu hesaplamayı yapma zaruretimiz vardır yani biz “Tarımı yaptığımızda değil, yapmadığımızda ne olur?” sorusuna cevabı verir, hipotezi bu şekilde kurarsak gerçek sonucu görürüz. Tarımı desteklemediğiniz takdirde tarımsal üretimin düşmesi hâlinde, değerli arkadaşlar, biz tarıma vermediğimiz desteğin katbekat fazlasını sağlık harcamaları için yaparız yani tarımın katma değerini, tarım sektörünü temel sektör olarak alıp diğer sektörler üzerindeki etki analizleriyle yapmak lazım. Öyle yaparsanız tarımın aslında öyle katma değeri düşük olan bir alan değil... Evet, şunu hemen belirteyim: Tarımsal faaliyeti yapanlar açısından katma değeri düşük bir alandır ama ülke açısından, toplam ekonomi açısından bakıldığında katma değeri en yüksek olan bir alandır. Dolayısıyla biz bunu bu şekilde görmeliyiz. Bunun son yıllarda herkes farkına vardı ama sonuç itibarıyla nasıl olacak onu bilemiyoruz.

Biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak 2000 yılında özellikle süt üretimine ciddi destek vermeye çalıştık, hatta yerli ırkların geliştirilmesi için ciddi projeler başlattık, “Türk ineği” ifadesiyle de basında, medyada çok yer aldı ama çok da eleştirildik “Türk ineği mi olur?” diye. Bugün bakıyorum ki aynı siyasi anlayış ve ideolojiden gelen arkadaşlarımız farkına varmışlar, aynı şeyleri savunuyorlar. Bu da Türk hayvancılığı ve tarımı adına gerçekten katkı verici, ümitlendirici bir husus.

Başkanı, uzuyor, onun farkındayım ama hemen toparlıyorum.

BAŞKAN – Estağfurullah.

MEVLÜT KARAKAYA (Ankara) – Değerli arkadaşlar, şurası bir gerçek, Kemal Bey işaret etti “Uzmanlar öyle diyorlar.” dedi. Kemal Bey sanki biraz böyle tereddütlü söyledi, siz de inanın ve bundan sonra hep söyleyin, süt... Anadolu’da şunu derler, çok basit şeyler var: “Anası olmayanın danası olmaz.” Yani süt ineği yoksa dananız olmaz. Süt ineği olması için de sütü desteklemek zorundasınız.

BAŞKAN – Eti desteklemek için, her zaman.

MEVLÜT KARAKAYA (Ankara) – Sütü...

BAŞKAN – Aynı zamanda. Hayır, eti de desteklemek istiyorsanız... Sütten başlıyor.

MEVLÜT KARAKAYA (Ankara) – Eti de destekleyeceksiniz ama işin ana şeyi sütü desteklemek. Sütü desteklemezseniz süt ineği kasaba gider, süt ineği kasaba gidince dananız olmaz. İşte, anası olacak ki arkasından da danası olsun. Dana üretiminin temel şeyleri bu. Geçiş dönemlerinde farklı şeyler olabilir ama işin esası budur. Yani sütü ihmal etmememiz gerekiyor. Bunu biz aslında çok yakın geçmişimizde yaşadık yani yaşayarak bunun bedelini de ödedik. Hatta bir ara, açın bakın istatistiklere, Türkiye’de et üretimi arttı dedik ve basın toplantıları yaptık. Aslında artan, et üretimi değildi; artan, sütten dolayı zarar ettiğinden dolayı süt üreticisi, süt ineklerinin kasaba gitmesinden kaynaklıydı. Onun için bu tarımsal faaliyetlerin, daha doğrusu tarımsal politikaların sonuçlar maalesef geç ortaya çıktığı için bazen bu şeyleri unutuyoruz. Yani bu anlamda, bu son derece önemli.

Tabii ki tarımsal pazarlarla ilgili, piyasalarla ilgili de çok ciddi sorunlar var. Yani vadeli işlemleri vesaireyi tarımsal piyasalarda gündeme getiremedik. Biz yine şöyle bir hazırlığı yapmıştık, ben de içindeydim: Tarım ürünleri müdahale kurumu şeklinde daha geniş kapsamda, daha aktif çalışabilecek bir kurumsal yapıya da ihtiyaç var.

Bir iki de teknik konuda bir şey söyleyip hemen sözlerime son vereceğim.

Değerli arkadaşlar, Esin Hanım teknik birkaç konudan bahsetti. Ben de ilave olarak şunu hemen söylemek istiyorum: Genellikle şöyle bir alım satım politikanız var mali tablolardan görebildiğim kadarıyla: Vadeli satış ama daha çok peşine yakın alış ya da uzun vadeli satış, kısa vadeli alış ödemeleri itibarıyla. Tabii, bu nedir, ne değildir; piyasa, sektör içerisindeki durumu değerlendiriliyordur diye düşünüyorum ama bir iki kalemin açıklamasını da isteyeceğim. “Diğer alacaklar” kalemi şüpheli kaleme alınmamış ama o çok da önemli değil. Ona rağmen karşılık ayrıldığı görünüyor.

Efendim, bu “Diğer çeşitli borç” kalemi var kısa vadeli borçlar içerisinde. 2015 yılında 65 milyonken 2016 yılında 715’e çıkmış yani 65 milyondan 715 milyona. Ciddi bir artış kalemi olarak karşımıza çıkıyor. Bunun dağılımını, izini mali gelir tablosu üzerinden sürmeye çalıştım ama oradan çok bir şey göremedim. Oradan da belki bir iki işaretinden bahsedeceğim.

Gelir tablosunda da diğer faaliyetlerden olağan gelir ve kârlar bir yıl öncesine göre 1,6 iken 17 milyona çıkıyor. Bu hangi faaliyetlerden? “Diğer faaliyetlerden olağan gelir ve kâr” denmiş tekrar, o şeyde de bir hata var. Onun “Gider ve zararlar” olması lazım. Onun da 130 bin liradan yaklaşık 52 milyona çıkışı var. Nedir o? “Gelir ve kâr” diye göstermişsiniz ama o “Gider ve zarar” aslında. Nedir o diğer faaliyetlerden olağan gider ve zarar kaleminin oraya çıkışı? Bir de biraz önceki söylediğim, diğer borçlardaki o radikal artışın sebebi nedir?

Yani genel olarak da şunu ifade edebilirim: 2015 ve 2016’ya geçişte mali tablolarda çok radikal ya bir revizyon var ya da o dönemde faaliyetlerle ilgili açıklanması gereken önemli hususlar var diye düşünüyorum. Aynı şeyi satışlarda da görüyoruz. 884 iken bir yıl önce, ertesi yıl 2,5 milyona çıkıyor. Maliyetlerde tersi yönde bazı şeyler var. Yani biraz böyle röntgen olarak baktığımızda, izaha muhtaç bir durum 2015-2016’daki radikal değişimler. Mutlaka bunların bir izahı vardır.

Bir de kıdem tazminatı ayırmıyorsunuz gördüğüm kadarıyla. Oysa kıdem tazminatına tabi çalışanlarımız var. Kıdem tazminatı –karşılık- ayrılmaması, bazı giderlerin mali tablolarda gösterilmemesi, yansıtılmaması anlamına geliyor.

Sermaye kısmıyla ilgili de bir iki şey vardı ama diğerleriyle ilgili bilgiler verirse onlar da yerine oturur diye düşünüyorum.

Çok teşekkür ediyorum Başkanım sabrınız için.

BAŞKAN – Biz teşekkür ediyoruz Sayın Karakaya, estağfurullah

MEVLÜT KARAKAYA (Ankara) – Biraz böyle gece gündüz ters dönünce biz de iki şey arasında gittik geldik.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Biz teşekkür ediyoruz.

Buyurun Sayın Kartal.

İFRAN KARTAL (Van) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Sayın Tarım Bakanlığı ve Et ve Süt Kurumunun mensuplarına... Biraz evvel Sayın Sertel “Gezdim ve bütün bölgeyi biliyorum.” diyordu. Ben o bölgede yaşayan bir milletvekili olarak bir iki hususun önemsenmesi bakımından söz aldım.

Bizim Edremit, Gevaş, Gürpınar üçgeni, 7.800 dönüm arazi üzerinde organize hayvancılık bölgesi olarak ayrılmış önemli bir bölge. Malum, bizim bölgemiz tarım ve hayvancılıkta Türkiye’de ilk sıralarda olan bir bölgedir. Hatta küçükbaş hayvancılık bakımından Türkiye’de 1’inci sıradayız. Yetiştirilen koyun bakımından da, tekrar daha evvelki komisyonlarda belirttiğim gibi, Norduz koyunu 13 tane kaburgaya sahip. Hatta bazı koyunlarda da 14 kaburgası olan, dünyada tek bir cinsi olan koyundur. Biraz evvel 300 lop dışarıdan canlı et ithalatından bahsediliyordu. Oysaki bizim bu bölgenin koyunu ve yetiştirilen hayvan kendi ülkemizde olsun, dünyada olsun, çok tanınan bir cins hayvandır. Bunlara sahip çıkılması ve bu organize sanayi bölgesinin... Özellikle Et ve Süt Kurumu daha evvel de bölgede “et kombinası” diye tanınıyordu. Bölgede herkesin o ilin valisinden ve yöneticisinden daha çok tanıdığı kombinaydı çünkü herkesin işi kombinaya düşüyordu, bütün konuşulan mevzu kombinaydı. İşte, tek sahip olduğu, tek geçim kaynağı olan küçükbaş hayvanımı kombinada değerlendirdiği ve bunun parasıyla geçimini -yüzde 80’i- temin ettiği bir bölgedir.

Yine bu bölgenin hayvancılığına bağlı olarak tabii, yün ve deri bu bölge için sürekli büyük girdiydi. Süt toplama merkezlerinin daha rantabl hâle getirilmesi... Depremde yıkılan kombinamız için geçen sene temel atıldı. Umarım 2019’da da bu kombinanın yapımı daha da süratlendirilir çünkü gerçekten bölgemiz- yine belirtiyorum- tarım ve hayvancılık bakımından Türkiye’de 1’inci sıradadır. Diğer sayın konuşmacılar hayvansal girdilerin tarımda birinci sırada olduğunu ve hatta daha çok önem verilmesi gereken bir sıralama olduğunu...

Ben bu konuda bölgem ve sorunları için sizlere bir hatırlatmada bulundum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Biz teşekkür ediyoruz Sayın Kartal.

Buyurun Sayın Peköz.

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Sayın Başkan, değerli kurum yöneticileri; kurumunuzun amacı “Et ve süt sektörünün paydaşları açısından istikrarlı ve sürdürülebilir bir hâle getirilmesine katkı sağlamak; güvenilirlik, kârlılık, verimlilik ve kalite ilkeleri çerçevesinde faaliyette bulunmaktır.” diye belirleniyor. Böyle olunca da insan sağlığı açısından hem beslenmesi hem sağlığı hem gelecek nesillerin güvenlikleri açısından da özellikle et ve süt çok stratejik bir ürün durumuna geliyor. Yoğunlukla Doğu ve Güneydoğu Bölgesi’ndeki üreticileri ilgilendirmekle birlikte, Anadolu’nun hemen hemen her tarafında tarımla ve hayvancılıkla ilgilenen insanlarımız olduğu için de sizin konunuz, durumunuz ve pozisyonunuz çok önem arz ediyor.

Şimdi, genellikle bizde destekten söz edilir. Destekten söz edilirken de işte “Şu kadar para verdik.” ya da “Hayvan verdik.” şeklinde bir şey yapılır ama üreticinin bunun yanında başka şeylere de daha çok ihtiyacı var. Örneğin veterinerlik hizmetleri, örneğin bakım hizmetleri, örneğin yemin temin edilmesi, meraların ıslah edilmesi vesaire, benzeri gibi şeyler de doğrudan doğruya sizin kontrolünüzde, denetiminizde olmasa bile -Tarım Bakanlığından bir arkadaşımızın da ifade ettiği gibi- sizler etkileyebilir ve bu konularda da adım atılmasını sağlamaya teşvik edebilirsiniz diye düşündüğüm için ifade ediyorum.

28 Ağustos 2018 tarihinde gazetelerde çokça haberler çıktı. Ankara’nın Gölbaşı ilçesinde Et ve Süt Kurumuna ait yaklaşık 4 bin büyükbaş hayvanın şarbon hastalığına yakalandığı ya da şarbon hastalığı tespit edildiği basına yansdı. Söz konusu canlı hayvanların ithalatı sırasında ithal edilen ülke olan Brezilya ya da geldiği liman olan Mersin Limanı’nda kontrolü yapılmış mıdır? Neden yapılmamıştır yapılmamışsa? Yapılmamışsa bunun sorumlusu kimdir? Bunun sorumluları hakkında herhangi bir şey yapılmış mıdır bugüne kadar? İnsan sağlığını bu kadar tehdit eden, hem yörede yaşayan başka

hayvanlara hem de insanlara rahatça geçebilecek ve olumsuz sonuçlar doğurabilecek bir hastalık olmasına rağmen bu konuda bir önlem alınmış mıdır? Alınmamışsa niçin alınmamıştır? Daha önce bir dönem Polonya'dan et ithal edilmişti. Buna benzer bir sorun yaşandığında, sorulduğunda yetkililer demişlerdi ki: "Polonya dilinde -yani Lehçe- belgeler düzenlediği için belgeleri okuyamadık." Burada da acaba Portekizce -Brezilya Portekizce konuşuyor- yazıldığı için mi herhangi bir şey anlaşamadı ya da bununla ilgili bir önlem alınamadı diye merak ediyorum doğrusu.

Bildiğim kadarıyla canlı hayvan ithalatından çıkmışsınız. Eğer bu doğruysa şimdi sizin yerinize canlı hayvan ithalatını hangi kurumlar yapıyor ve bunun tüketici üzerindeki etkisi ne oldu, ne kadar oldu? Olumlu mu oldu, olumsuz mu oldu? Tüketicieye yansması olumlu mu oldu, olumsuz mu oldu fiyatlar konusunda, etlerin kalitesi konusunda, etlerin güvenilirliği konusunda?

İkincisi: Şu anda kurumunuz en çok neyi ithal ediyor? Hangi ülkeden ithal ediyor ve hangi kalemleri ithal ediyor? Bunun yazılı olarak netleştirilmesini ve bildirilmesini rica ediyorum.

Tarım ve Orman Bakanı Sayın Pakdemirli bir değerlendirmesini yaparken Türkiye'de 6 kilo etten 15 kilo ete çıktığını söyledi. Bu gerçekten yapılan bir araştırmanın sonucu mudur, yoksa son dönemlerde ithalattaki artıştan kaynaklanan tüketim hesaplanarak mı dile getirilmiştir? Bunu merak ediyorum çünkü bunu gelişmişlik düzeyi olarak da aynı zamanda Bakanlık ve Hükümet ifade ediyor. Oysaki gelişmişlik düzeyi, sadece et... Et, evet, önemli unsurlardan, beslenme önemli unsurlardan bir tanesidir ama neyi ne zaman, hangi gelir düzeyinde, neyi temin edebildiğinizle daha çok ölçülen bir şeydir ve "Türkiye şu kadar gelişti, çağ atladı." falan denirken doğal olarak bunların da yaşama yansması gerekiyor. Ne kadar yansıdığını merak ediyorum ve kişi başına et tüketiminin beyaz et ve kırmızı et olmak üzere ne kadar olduğunu sizlerden öğrenmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Peköz.

Buyurun Sayın Durmuşoğlu.

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Komisyonumuzun çok değerli üyeleri, çok Değerli Bakan Yardımcımız, Et ve Süt Kurumunun çok değerli Genel Müdür ve yöneticileri, Sayıştayımızın çok değerli temsilcileri; ben de hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Et ve Süt Kurumu yeniden yapılandıktan sonra özellikle, son yıllarda hem besicilerimizi desteklemek anlamında, geliştirmek anlamında ciddi anlamda destekler verdiğini memnuniyetle görüyoruz. Sözleşmeli Besicilik Projesi'yle bu anlamda, ciddi anlamda, besicilerimizin üretmiş olduğu hayvanları tekrar kurum marifetiyle hem kamu kurum ve kuruluşlarımızın et ihtiyacını karşılamak amacıyla hem de vatandaşlarımızın daha ucuz et yemelerini, daha sağlıklı et yemelerini, daha güvenli et bulabilmelerini temin etmek anlamında 81 ilimizde satış noktaları oluşturarak halkımızın güvenilir et temin etmesini sağlamışlardır. Bu anlamda ben tebrik ediyorum. Et fiyatlarını ve süt piyasasını regüle etmek anlamında da ciddi anlamda destekleri olduklarını görüyoruz ve bu çalışmalarından dolayı da son yıllarda, son üç yılda, 2015, 2016, 2017 yıllarında da zarar etmeyen, kâr eden bir KİT konumuna geldiğini görüyoruz. Bu anlamda da ben Değerli Genel Müdür ve yöneticilerini tebrik ediyorum.

Tabii bazı eleştiriler de alıyoruz. Mesela, özellikle kesimi gelmiş hayvanları için Et ve Süt Kurumuna başvurduklarında iki üç ay gibi uzun bir zaman verildiğini, hâlbuki bizim hayvanlarımız... Besiciler, kesimi geldiği hâlde, gittikleri zaman işte iki ay, üç ay gibi bir süre verildiğini söylüyorlar. Bu anlamda, tabii ki besicilerimizin de hayvanlarının bir an evvel kesilerek piyasaya sürülmesi ve o üreticilerimizin de desteklenmesinin önemli olduğunu düşünüyorum. Özellikle son yıllarda bu satış

noktaları oluşturulması münasebetiyle piyasadaki fiyat karmaşasını önlediler, piyasayı da regüle ettiler. Mesela, Süt Kurumunda kesilen, satışa sunulan kıyma 29 liradan satılıyor, kuşbaşı 31 liradan satılıyor. Eğer Et ve Süt Kurumu böyle devreye girmemiş olsaydı, piyasada halkımız belki daha pahalı bir et tüketimiyle karşı karşıya kalabilecekti. Ayrıca, bu Et ve Süt Kurumunda kesilen hayvanların kilosunu da 29 TL'den alıyorlar. Besicilerimiz için de bunun bir güven olduğunu düşünüyorum.

Ben tekrar bu Et ve Süt Kurumu yöneticilerimizi tebrik ediyorum, başarılar diliyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Durmuşoğlu.

Buyurun Sayın Gürer, hoş geldiniz hem de Komisyonumuza.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Öncelikle Et ve Süt Kurumunun da politikaları doğal olarak Bakanlık tarafından belirlendiği için yapılan uygulamalar talimatlandırma üzerine yürüdüğünden, bir bütün olarak olaya baktığımızda, Et ve Süt Kurumunun yeniden kamu kuruluşuna dönüştürülmesi doğru bir yaklaşım ama yaşanan sorunları burada görmezden gelmemiz de mümkün değil. Örneğin, Tarım Bakanlığının sunumunda bu yıl “buzağı yılı” ilan edilmişti, onunla ilgili yapılan çalışmalardan bir satır bile geçmiyordu. Buzağı yılını geçen dönemki Bakan sundu, bu dönemki Bakana sanırım o konuda bir bilgi verilmediği için sunumda dahi yer almadı. Bizim, et sorununu çözebilmemiz için buzağı ölümlerinin mutlaka en asgari düzeye indirmemiz gerekiyor, bu sağlanmadan da bu sorun çözülemiyor ama buzağı ölümleriyle ilgili kayıplar önlendiği an etteki sorunlarımız büyük ölçüde bitiyor. Önce buradan başlayalım.

İkincisi: Et ve Süt Kurumu -kurum yöneticileri hoş görsünler- bence ithalat bürosuna dönüşmüştü ve yaptığı çalışmalarda da amaçladığı gerçekleştirme yönünden sıkıntıları vardı. Son dönemde bu kez özel sektörün de et ithalatı yönünden önü açıldı, bu da büyük bir risk çünkü Et ve Süt Kurumundayken ülkemize giren etlerde sorun vardı, canlı hayvanda da sorun vardı. Geçtiğimiz yıl ağustos ayında getirilen kemikli etlerin daha sonra Bakanlık tarafından yapılan açıklamayla –ağustosta- sağlığa uygun olmadığı belirtildi. Yaklaşık beş aylık bir süreden sonra bu açıklama yapıldı. Oysa deniyor ki: “Canlı hayvan da et de Türkiye’ye girmeden veterinerlerin, kontrolünde, denetiminde.” Kemikli ette dahi problem yaşandığına göre, löp et dediğimiz kemiksiz ette sorun daha büyük çünkü menşeyi saptanmasında -bütün uzmanların ifadeleriyle- uğraş gerekiyor; kemikli et gibi değil. O bağlamda, yurt dışından gelen etlerin içeriği ve içinde ne olduğunu analizlerle de saptayabilmek çok zor çünkü her kilogramı tek tek laboratuvara göndermediğinize göre örneklemeyle numune alıyorsunuz. Diyelim ki bir tırn ortasındaki üründen, sonundaki üründen, başındaki üründen kontrol için aldınız; içine domuzun, atın, eşeğin katılmadığını dünyada ayırt edebilecek bir sistem yok.

BAŞKAN – Sayın Gürer, pardon, kusura bakmayın ama biraz önce Sayın Sertel siz yokken çok, çok, çok detaylı olarak aynı konuyu uzun uzun sordu, yanıt isteyecek.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Biliyorum ama bakın, Sayın Başkan, bunu 20 kere söylemek gerekir.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Uzman olan Ömer Fethi, lütfen...

BAŞKAN – Ama lütfen, o zaman, Sayın Gürer de...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sayın Başkan, bunu sen de yiyorsun, yapma. Bir anlatayım, bilsinler. Şimdi anlatacağız, kemikli etten başladık, daha yeni geldik.

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Dinledik ya, dinledik.

BAŞKAN – Buyurun, devam edin.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Bunun dışında, Et ve Süt Kurumunda üretilen etlerin Sayıştay raporlarına yazdığı biçimiyle, Millî Savunma Bakanlığına verildikten sonra yapılan denetimlerinde uygunsuz bulunarak iade edildiğine de “Zaten raporda yazıyor.” diyeceksiniz bu kere. Anlatmak durumundayız. Et ve Süt Kurumu, Millî Savunma Bakanlığına et teslim ediyor, kendi laboratuvarında “Bu etler temizdir.” raporu alınıyor. Millî Savunma Bakanlığı “Etini inceledim, reddediyorum kardeşim.” diyor, iade ediyor.

Ben bunu sordum, “Bu etleri ne yapıyorsunuz?” diye, “İmha ediyoruz.” dediler. Bu zararı kim karşılıyor? Bu kamunun zararı, bu hepimizin parası; vergilerimizle oluşmuş bir kurum. Bunu kim karşılıyor?

BAŞKAN – Tamam, onu sorun canım. Ben biraz önce söylediğinizin konuşulduğunu ben...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Hayvan hastalıklarıyla ilgili brusellası, şarbonu vesairesinin çıktığı hayvanların etlerinin daha sonra kavurma yapıldığı ve bunlarla ilgili de satış noktalarındaki etiketlerin üstünde bunun yazmadığı yönünde yine Sayıştay raporlarında yer almış konular var. Bunlar geçmişte vardı. Uygulama ne hâlde?

Keza, şu anda süt üretiminde yaşanan sorunlara rağmen, ülkemiz DİR kapsamında süt tozu ithal ediyor. Yani sütte bu kadar sorun yaşanırken süt tozu Türkiye’ye niye geliyor? DİR kapsamındaymış yani dâhilinde işleme rejimi kapsamında Türkiye’de işlenip geri satılıyormuş. O ne demek? Belli sanayicilere avantaj sağlayıp Türkiye’deki süt üreticilerinin sütü oralara gitmeyerek, dışarıdan ucuza getir, içeriden dışarı gönder, belli kesime para kazandır. O zaman benim sütçüm niye mağdur oluyor? Bunlar gibi konuları söylemem gerekiyor.

Ayrıca -hoşuma gitti- Cumhurbaşkanlığının dahi bu dönem bize gönderdiği bütçe tutanakları, evrakları, kitapları bu kadar kaliteli değil, demek ki Et ve Süt Kurumunun durumu eskiye göre düzelmiş. Çünkü tasarruf tedbirleri uygulanıyor, bu kadar kaliteli bir şeye basılmasını da ayrıca kutlarım ama tasarruf tedbirine uymuyor. Onu da söyleyelim.

BAŞKAN – Yani ne kadar kaliteli yaptığını göstermez mi Sayın Gürer?

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Yok, kâğıdın kalitesi önemli değil, işin kalitesine geliyorum.

BAŞKAN – Eti de sütü de ne kadar kaliteli bir şekilde kontrol ettiğini...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sayın Başkan, işin kalitesine geliyorum, kâğıdın kalitesinin kime ne faydası var? Kim yiyecek bunu? Şimdi, kim yiyecek bunu?

Bakın, size başka bir şey söyleyeyim: Şimdi, tohum, fidan, hayvan, bu kurumun ana eksen. “Tohum” diyorsunuz, tohum ithal; yüzde 40 da yabancı tohum çeşitlerinin Türkiye’de işlenmesi söz konusu. Fidan konusunda, bakıyorsunuz, istenen sağlanmamış, hayvancılık konusunda beklenen aşama gerçekleşmemiş ama gidiyorsunuz, Sudan tarımını kurtarmak için bizim TİGEM’i, Et ve Süt Kurumunu da dolaylı olarak bu işlerin içine katıyorsunuz. Önemli olan tarımda kendi kurumlarımıza sahip çıkmak. Et ve Süt Kurumuna yeterli veteriner alınsın, yeterli ziraat mühendisi alınsın. Bu kurumlar desteklensin. Bizi yabancının ne iddiği belirsiz yiyeceğine, tohumuna muhtaç kılmasın. Bizim temel olarak söylediğimiz bu.

Şimdi, tavukla ilgili de geçmişte okuduğum zaman çok ilginç olaylar vardı, belki bazı arkadaşlarımız Sayıştay raporlarına bakmıyordur. Bakınız, Sakarya’da bir bütün olarak kesime giren hayvan çıkışta bir yarım kilogramla çıkıyordu. Sonradan Sayıştay denetimde araştırmış, raporuna yazmış: “100 kiloluluk hayvan 50 kilo nasıl çıkar?” diye araştırdığında kesime giren hayvan ile çıkan hayvan farklıymış. Bunları biz oradan öğrendik arkadaş. Demek ki kurumsal olarak bir iş doğru yapılırsa ve buralarda sizler de

milletvekili arkadaşlarımız da Sayıştay denetimi kadar konuya vâkıf olursak... Bu kurumlar hepimizin kurumları, biz kurum yok olsun demiyoruz; kurum güçlendirilsin, daha fazla kaynak aktarılsın. Niye yok edildi? Ona ait araziler niye talan edildi? Niye mezbahaneler bitirildi, şimdi tekrar geri dönüldü?

Bakın, SEKA da açılacakmış, iyi bir haber. SEKA'yı da yok ettik, şimdi deniliyor ki: "Balıkesir SEKA'yı tekrar açacağız." Onun için buralarda bu konuları detaylı konuşmamızda fayda var. Bakın, yetim hakkı, hepimizin vicdani sorumluluğu. Onun için...

BAŞKAN – Zaten detaylı konuşuyoruz Sayın Gürer.

Buyurun, devam edin.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Bakın, şimdi, Sayın Başkan, bir şeyi yanlış yapıyorsunuz. Burada Cumhuriyet Halk Partisinin ya da diğer partilerin milletvekillerinin 20'si de aynı konuyu söyleyebilir çünkü yeni, başka bir şey bulacak hâli yok. Et sorunu, süt sorunu, hayvancılık sorunu, buzağı ölümlü, bundan başka ne anlatacak? O zaman da Et ve Süt Kurumu gibi kuruluşların buradaki denetimlerinde eksiklikleri dile getirmek bir sorumluluk. Adalet ve Kalkınma Partisinden 2 milletvekili arkadaşım az önce konuştu. Ben onların Adalet ve Kalkınma Partili olduğunu bilmesem, o eleştirileri muhalefet partisi yaptı sanırım. Tebrik ederim, haklılar ve doğrular; bölgeleri için söylenmesi gerekir.

Türkiye genelinde bugün hayvancılığın ve süt üreticilerinin yaşadığı sorun ülkenin gelecek sorunudur, çoğumuzun çocuğumuzun sorunudur. Et ve Süt Kurumunun bu anlamda geliştirilmesi, desteklenmesi, laboratuvarının da mutlaka yaptığı analizler başka taraftan reddedilemeyecek şekilde kapasiteli hâle getirilmesi gerekir. Keşke elimizde olanak olsa, şu satışı yapılan etleri... Bakın, ben kasım ayında basın toplantısı yaptım, firma ismi veremedik. Niye? Başımız belaya giriyor, biliyorsunuz ama bunları kim getiriyor bu ülkeye? Soruyorum: "Ticari sır." Arkadaş, bunun sırrı ne ya? Türkiye'ye kim satıyor bu eti?

İki, etin üstünde -marketlere verilmiş- tortusuz sarı çıkmış. Sordum veterinere, "Bu ne?" dedim. "Bu, Türkiye'ye gelmeden, hasta hayvana basılmış ilaç. Türkiye'ye kadar dayanmış, burada açığa çıkan, buna vurulan ilacın etteki kusması." dedi. Bunu bile söyleyemedik orada, burada söyleyelim. Yani bu ülkenin insanına sağlık dışı, insanların hastalığa yakalanabilecekleri olguları niye var kılalım? Sonra Et ve Süt Kurumunun –Sayın Bakana da o gün sordum- Haymana'daki yerine -Haymana'daki şu hastalığın çıktığı alanda, o bölgede hayvan bulundurulması karantina uygulandığı için yasakmış- şimdi o bölgeye Et ve Süt Kurumu nasıl oldu da götürdü hayvan koydu? Madem böyle bir yasak var, uygulama var, bitkide de var, hayvanda da var çünkü belli bir dönem sorunu olan bölgeye karantina uygulanır. Haymana'da şarbonun çıktığı bölge karantina bölgesiymiş. Nasıl oldu da gitti oraya Et ve Süt Kurumu koydu? Ha, bunu kim söylüyor, onu da söyleyeyim kayıtlara geçsin. Veteriner Hekimleri Birliği Başkanı, daha önce kurumda, Tarım Bakanlığında çalışmış bir veteriner hekim televizyonda açıklıyor. Bununla ilgili bir yanıt verildi mi bugüne kadar? Ha, şunu belirtmek lazım: Kurum akıllı, kurumun dünü, yapılanlar, bir bütünlük içinde ele alınması ihtiyaçtır. Bu anlamda et ve sütteki sorun bitecekse kamuya ait kurum ve kuruluşların ciddi anlamda desteklenmesi ve bu anlamdaki problemlere doğru yaklaşılması gerektiğini ifade etmek istiyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Karaman.

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Sayın Başkan, değerli üyeler, Tarım Bakanlığı Bakan Yardımcımız, Et ve Süt Kurumunun Genel Müdürü ve çalışanları, Sayıştayın değerli üyeleri; hepimizi saygıyla selamlıyorum. Hoş geldiniz, sefalar getirdiniz.

Biliyorsunuz, Bakanlar Kurulu kararıyla devletin genel hayvancılık politikası çerçevesinde hayvancılık sektöründe düzenleyici ve destekleyici bir rol oynamaktır Et ve Süt Kurumunun görevi. Bunu da gerçekten –ben takip ediyorum- layıkıyla yapıyorlar diye görüyorum çünkü genelde Tarım Bakanlığıyla Erzincan Milletvekili olarak çok işlerimiz oluyor.

Ayrıca, ben biraz daha tavuk tarafına dokunmak istiyorum çünkü Erzincan’da bir tavuk kombinesi kuruldu ve de orada gördüğüm kadarıyla, hem Erzincan hem çevre illerle ilgili gelişmeye çok büyük katkısı oldu. Onun için özellikle teşekkür ediyoruz ama buranın biraz daha geliştirilmesi ve daha da artırılması gerekir çünkü burada tavuk yetiştiricilerinin daha da artması eğilimi var. Ayrıca da bu tavuk yetiştiricilerinin bazı sıkıntıları var. Biliyorum, eğiliyorsunuz üzerine ama biraz daha ilgilenmenizi bekliyorum.

Diğer taraftan, tarıma dayalı organize sanayi bölgesi bizim bölgede de var, bununla ilgili çalışmalar sürüyor. Hakikaten doğuda hayvancılık ve tarımla ilgili çalışmaları biraz daha hızlandırmalıyız ancak tarıma dayalı sanayi, tarım ve hayvancılıkla kalkınır diye düşünüyoruz. Onun için Tarım Bakanlığımıza da Et ve Süt Kurumuna da çok önem veriyoruz ve de yaptıkları işleri de destekliyoruz. Elbette iş yapılırken bazı sıkıntılar olabilir, bunu çok da fazla abartmadan söylemek lazım. Yani böyle talimatlandırma falan... Ben de yıllarca bürokratik yaptım, elbette zaman zaman birlikte çalıştığımız siyasilerimizle, bakanlarımızla karar verdiğimiz konular var ama bunu talimatlandırma olarak görmemek lazım. Bir politika çiziyor Tarım ve Orman Bakanlığı. Bu, benim açımdan biraz iyi, Sertel açısından sıkıntı olabilir ama hakikaten biraz tavuk ve balık da tüketilmesi lazım, diyetisyenler de bunu istiyor, Bakanımız çok da haksız sayılmaz hem et hem balık hem tavuk beraber tüketirseniz hep İzmir’e değil, Erzincan’a da katkısı olur diye düşünüyorum.

Bir de sonra, Erzincan kırmızı et kombinasyonunun -inşallah- çalışmaları devam ediyor, bunun zamanını öğrenmek istiyorum, ne zaman olacak?

Ayrıca, şu 300 tır lop et şeyini de bir iyice öğrenmek istiyorum. Benim bildiğim, bu bir müşavirlik anlaşması yani 100 bin liralık bir müşavirlik anlaşması. Yani 100 tır lop et getirilmedi Türkiye’ye, herhâlde öyle bir anlaşma daha henüz olmadı, öğrenmek istiyorum müsaade ederseniz.

BAŞKAN – Tamam, estağfurullah.

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Bu bir müşavirlik anlaşması. Yani bunu, 100 bin liralık bir müşavirlik anlaşması herhâlde yirmi dört saatte de yapılır, bir saatte de. Onun için, bence abartılan bir mesele olarak görüyorum.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Kamuda çalıştınız, İhale Yasası’na göre yedi gün ihale süresi var, bir günde yapıldı.

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Ya bazı konular, küçük ihaleler bazen çabuk da yapılmak zorunda kalır. Yani onun için de bu, 300 tır lop et ihalesi değil, bu bir müşavirlik ihalesi bildiğim kadarıyla.

Efendim, çalışmalarınızdan dolayı hem Bakan Yardımcımıza hem de Genel Müdürlüme teşekkür ederim. Elbette hayvancılığın desteklenmesi bizim açımdan da çok önemlidir. Bu desteğinize devam etmenizi dileriz.

Saygılar sunarım.

Sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Karaman.

Başkaca söz almak isteyen yok.

Sayın Genel Müdürüm, sayın milletvekillerimizin görüşlerini, değerlendirmelerini ve sorularını dinlediniz.

Şimdi de bu sorulara yanıt vermek için sözü size vereceğim. Yanıtları hem yazılı olarak da verebilirsiniz, sözlü olarak da verebilirsiniz.

Size söz vereceğim, kısa ve özet bir yanıt verirseniz seviniriz.

Buyurun.

ET VE SÜT KURUMU GENEL MÜDÜRÜ OSMAN UZUN – Sayın Başkanım, tabii, sayın vekillerimizin sorduğu sorulardan Bakanlığın bizi ilgilendirmeyen, başka genel müdürlükleri ilgilendiren bölümleri de var; biz o genel müdürlüklerden de görüş alıp yazılı cevap vereceğiz ama birkaç konunun açıklanması gerekiyor çünkü Plan ve Bütçede de gündeme geldi geçen Tarım Bakanlığı görüşülürken.

300 tır gümrük müşavirliği hizmet alımı, et alımı gibi algılandı. Bu, Kamu İhale Yasası'na tabi değildir, istisna kapsamında yapılan bir alımdır. “Web”e koyulmasına da gerek yoktu. En az 3 kişiden teklif alırsınız, en uygun teklifi verenle sözleşme imzalarsanız. 5 kişiden teklif alındı fakat arkadaşlar belki duyan olur da “Ben de teklif vermek istiyorum.” der mi birileri diyerek “web” sayfasına koymuşlar, koyulmasına lüzum olmayan 100 bin liralık bir alım. Kamu İhale'ye tabi değil, istisna kapsamında yapılması gereken bir alım. Yani yedi gün, üç gün diye bir şey yok Sayın Vekilim; birincisi bu.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sayın Bakan farklı açıkladı ama.

ET VE SÜT KURUMU GENEL MÜDÜRÜ OSMAN UZUN – Yani birincisi bu, ben şimdi açıklayayım da birinci elden.

İkincisi: Bu kemiksiz et ithalatıyla ilgili, kemiksiz et ithal edilen ülkelerde hem gıda kontrolörünün görevlendirdiği 2 veteriner hekim hem bizim görevlendirdiğimiz 2-3 veteriner hekim kesim öncesi, kesim sırasında, parçalanma esnasında ve araçlara yüklenip kapısı mühürlenene kadar, ki Türkiye'de olmadığına belki daha hassas...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Kaç hayvan kesiliyor peki?

BAŞKAN – Karşılıklı konuşmalıyım Sayın Gürer, Sayın Genel Müdürümüzü dinleyelim.

ET VE SÜT KURUMU GENEL MÜDÜRÜ OSMAN UZUN – Araçlara yüklenip kapısı mühürlenene kadar bizim...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Ama toplum doğru bilgilensin Başkan. Diyor ki: “Veteriner var, 2 kişi.” Diyelim ki 10 bin hayvan kesildi, 2 veteriner 10 bin hayvanı nasıl kontrol edecek?

BAŞKAN – Lütfen, karşılıklı konuşmalıyım, Sayın Genel Müdürümüzü dinleyelim.

ET VE SÜT KURUMU GENEL MÜDÜRÜ OSMAN UZUN – Şimdi, günde 1-2 tır kesiliyor, 1 tırda da 60-65 hayvan var. Yani 2 tır, 3 tır ve kesim öncesi muayene, kesim esnasında, kesimden sonra, parçalanması ve araçlara yüklenip kapısı mühürlenene kadar bizim Türkiye'den giden veteriner hekimlerin kontrolünde. Ayrıca, ülkeye girişte tekrar VSKN'lerde numune alınıyor, tahlil yapılıyor ve bu etlerin içerisine farklı etler katılırsa bu yapılan serolojik ve histolojik muayeneden de ortaya çıkıyor. Yani çıkmıyor diye bir şey yok ama “Hepsinden yapabiliyor musunuz?” dersiniz, yok, örnekleme yapıyoruz mecburen.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Bosna-Hersek'ten gelen etler nasıl çıktı?

ET VE SÜT KURUMU GENEL MÜDÜRÜ OSMAN UZUN – Onu da izah edeyim: Bosna-Hersek'ten gelen 1 tır kemiksiz ette -karkas değildi bu- VSKN'de yapılan muayenede koli basili buldu. Bunu bize verdi, biz de onu şokladık, dondurduk taze ömrü geçmesin diye, firma itiraz etti çünkü

depoya koyduk. Firmanın bu eti alıp geri götürme talebi oldu, yasal haklarını kullandı, en sonunda da firma bunu geri götüremeyeceğini anlayınca “Ben vazgeçiyorum, size teslim ettim.” dedi, biz de götürdük, Erzincan’da tavuk kombinasında imha ettik.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Ama gelebiliyormuş.

ET VE SÜT KURUMU GENEL MÜDÜRÜ OSMAN UZUN – Gelebilir, tabii.

Ama Sayın Vekilim, koli basili kesimhane ortamında olup bulaşabilen bir şey yani, yoksa şey değil. Et olayı, bu.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürem, hemen, hızlı bir şekilde.

Buyurun.

ET VE SÜT KURUMU GENEL MÜDÜRÜ OSMAN UZUN – Hızlı bir şekilde cevap veriyorum.

Kesimhane olayı: Kendi kesimhanelerimizin olmadığı yerlerde biz hizmet satın alıyoruz. Yani Et ve Süt Kurumunun şu anda 42 kesimhaneye... Bazı illerde 2, bazı illerde 1 hizmet satın alıyoruz. Bizim şu andaki sıkıntımız depolama sıkıntımız ve pazarlama sıkıntımız. Yoksa, dediğim gibi, bir ayda 50 bin hayvanı, bizim kendi kombinalarımızda bunu kesme şansımız yok.

Şarbonla ilgili bir olay vardı. Şarbon Türkiye kaynaklı çünkü şarbon basili vücuda bulaştığı zaman en fazla yedi gün içinde hayvan ölür. Yirmi beş günde Brezilya’dan geldi, bir aydır çiftlikte hayvanlar, şarbonun oradan gelme şansı yok, Türkiye kaynaklı. Zaten bunu Kars Veterinerlik Fakültesi tespit etti, diyorlar ki: “Bu suş Türkiye’de, Erzurum Pasinler’de, Kırıkkale Delice’de, Ankara Gölbaşı’nda olan bir suştur.” Haymana değil de, Ankara Gölbaşı Sayın Vekilim bizim hayvanların olduğu yer. Kesim olunca numune alındı, Etlik’e gönderildi, bu hastalık tespit edildi ve bu kesilen hayvanlar imha edildi, ikinci aşılari alındı, hiç piyasaya verilmedi. Böyle bir şey olamaz, olmaz şansı da yok zaten.

Bir de “Bu zincir marketlere verilen etten kurumun zararı var mı?” dediler. Doğru, kurumun zararı var, bu tüketiciyi koruma amacıyla yapılan bir faaliyettir. Tüketiciye ucuz et, uygun fiyatlı et tüketsin diye yapılan bir faaliyettir. Bu kurumun zararını da Maliye Bakanlığa bize kaynak olarak aktaracak çünkü ithalatı durdurduk ve içeriden 28 liraya, 29 liraya aldığımız bu etleri 20 liraya veriyoruz.

Bunun haricinde de yazılı cevap veririz Sayın Başkanım. Yani bunlar bilinsin, kayıtlara geçsin diye söyledim çünkü çok konuşuldu, gündeme geldi.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum Sayın Genel Müdürem.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Peki, karantina var mıydı o bölgede?

BAŞKAN – Sayın Gürer...

ET VE SÜT KURUMU GENEL MÜDÜRÜ OSMAN UZUN – Cevap vereyim mi?

BAŞKAN – Yazılı gönderin, yazılı.

ET VE SÜT KURUMU GENEL MÜDÜRÜ OSMAN UZUN – Tamam.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Cevaplasın efendim, önemli.

BAŞKAN – Yazılı verecek, yazılı.

Sayın Gürer’e de göndereceğiz, sayın milletvekili arkadaşlarımıza da göndereceğiz.

Evet, teşekkür ediyorum Sayın Genel Müdürem.

Et ve Süt Kurumunun 2015 ve 2016 yılı hesap dönemine ilişkin sonuç bölümünü ayrı ayrı okutup ibraya sunacağım.

Şimdi Et ve Süt Kurumunun 2015 yılı sonuç bölümünü okutuyorum.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sonuç:

Et ve Süt Kurumu Genel Müdürlüğünün 2015 yılı bilançosu ve 67.492.614,29 Türk lirası dönem kârıyla kapanan gelir tablosu tasvibe sunulur.

BAŞKAN – İbra edenler... Etmeyenler... İbra edilmiştir.

Şimdi 2016 yılının sonuç bölümünü okutuyorum.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sonuç:

Et ve Süt Kurumu Genel Müdürlüğünün 2016 yılı bilançosu ve 202.393.532,52 Türk lirası dönem kârıyla kapanan gelir tablosu tasvibe sunulur.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

İbra edenler... Etmeyenler... İbra edilmiştir.

Et ve Süt Kurumu Genel Müdürlüğünün 2015 ve 2016 yıllarına ait üst komisyon toplantısı tamamlanmıştır.

Tüm katılımcılara teşekkür ederim.

Sayın Genel Müdürüm, teşekkür konuşması için son sözü size veriyorum.

Buyurun.

ET VE SÜT KURUMU GENEL MÜDÜRÜ OSMAN UZUN – Sayın Başkanım, sayın milletvekillerim, Sayın Bakan Yardımcım, değerli katılımcılar; teşekkür ediyoruz hoşgörünüz ve sabrınızdan dolayı. 2015 ve 2016 yılı hayırlı olsun diyoruz.

Kurumumuz tabii iktisadi devlet teşekkülü. İktisadi devlet teşekkülü olması nedeniyle kârlılık ve verimlilik ilkelerine göre çalışmak zorunda ama bir tarafta da müdahale faaliyeti yapıyor. Müdahalede de genelde zarar etmemek gerekiyor, burada bazı sıkıntılarımız oluyor. Buradan hoşgörünüz için teşekkür ediyoruz, bazen istediğiniz gibi olmuyor.

Ayrıca, öğle yemeğine davet ediyoruz hepinizi Hacıbaba'ya, bütün hazırun davetlimizsiniz.

BAŞKAN – Nerede Sayın Genel Müdürüm?

ETVE SÜTKURUMU GENELMÜDÜRÜ OSMAN UZUN – Konya yolu üzerindeki Hacıbaba'da.

BAŞKAN – Tasarruf tedbirleri... Fazla zamanımız yok, diğer kurumu tekrar görüşmeye alacağımız için Sayın Genel Müdürüm nazik davetiniz için teşekkür ediyorum.

Değerli Komisyon üyeleri, gündemimize Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğünün 2015 ve 2016 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarını görüşmeleriyle devam edeceğiz.

Toplantıya 14.15'te başlamak üzere, kırk beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 13.30

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.30

BAŞKAN: Mustafa SAVAŞ (Aydın)

BAŞKAN VEKİLİ: Nevzat ŞATIROĞLU (İstanbul)

SÖZCÜ: Mevlüt KARAKAYA (Ankara)

KÂTİP: Yavuz SUBAŞI (Balıkesir)

BAŞKAN – Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayıştay Başkanlığımızın ve kurumlarımızın değerli temsilcileri; hepiniz hoş geldiniz.

27'nci Yasama Dönemi İkinci Yasama Yılı'nın 12'inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Bu oturumumuzda, Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğünün 2015 ve 2016 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarını görüşeceğiz.

2.- Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğünün (AOÇ) 2015 ve 2016 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN – Toplantımıza başlıyoruz.

Sayın Müdürümüzden başlamak üzere toplantımıza katılan temsilcilerin kendilerini Komisyonumuza tanıtmalarını rica ediyorum.

(Kurum temsilcileri kendilerini tanıttı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Müdürüm, buyurun, sunum için söz sizde.

ATATÜRK ORMAN ÇİFTLİĞİ MÜDÜRÜ YENER YILDIRIM – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri, basınımızın çok kıymetli temsilcileri; Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğümüzün 2015-2016 yılları hesap işlerinin görüşülmesi kapsamında söz almış bulunuyorum.

Türkiye Cumhuriyeti bağımsızlık mücadelesini kazandıktan sonra, Gazi Mustafa Kemal Atatürk, başta ekonomi olmak üzere diğer alanlarda da ülkenin kalkınmasına ve ilerlemesine yönelik çalışmalara hızla başlamış, genç cumhuriyetin verimli arazilerini işlemek, Türk çiftçisine azim ve kararlılıkla neler yapılabileceğini göstermek gayesiyle 1925 yılının Mayıs ayında Ankara'da çorak ve verimsiz arazide bir çiftlik kurmuştur. Uzmanlar Atatürk'e buranın çiftlik kurulması için gerekli vasıfları taşımadığına dair raporlar sunmuşlardır. Hatta, o dönemin tarım uzmanları, Orman Çiftliği arazisinde tarım imkânları hakkında verdikleri raporda “Bu öyle bir teşebbüstür ki elverişsiz toprak ve iklim koşulları altında burada ya sabır tükenir veyahut da para.” demişlerdir. Gazi Mustafa Kemal Atatürk bu tespitler karşısında; “İstedğim yer böyle bir yer olmalıdır. Ankara'nın kenarında hem bataklık hem çorak hem de fena bir yer. Bunu biz ıslah etmezsek kim gelip ıslah edecektir. “ diyerek çiftlik kurma fikrinden asla vazgeçmemiştir.

Kurulduğu yıllardaki adı Gazi Orman Çiftliği olan Atatürk Orman Çiftliği, 1937 yılında Atatürk tarafından feragat mektubuyla hazineye devredilmiştir. 1938 yılında Devlet Ziraat İşletmesi Kurumuna bağlanmıştır. 1950 yılına kadar on iki yıl bu statüde işletilen çiftlik, Atatürk'ün feragat mektubu doğrultusunda 24/3/1950 tarihinde çıkarılan 5659 sayılı Kanun'la günümüzdeki hüviyetine kavuşmuştur. Bugün, Atatürk Orman Çiftliği, Tarım ve Orman Bakanlığına bağlı ve tüzel kişiliği haiz bir kamu kuruluşudur.

Atatürk Orman Çiftliği hazineye bağışlandığında yaklaşık 55.538 dekar araziye sahipken yaklaşık 22.282 dekar arazi varlığı 1939-1983 yılları arasında çıkarılan yasalarla ve Devlet Ziraat İşletmeleri Kurumu Yönetim Kurulu kararlarıyla başta Millî Savunma Bakanlığı olmak üzere, hazine ile çeşitli kurum ve kuruluşlara satılmış veya devredilmiştir. Müdürlüğümüz arazilerinin satışı veya devriyle ilgili 1983 yılından günümüze kadar kanun çıkarılmamış olup günümüzdeki mevcut arazi varlığı 33.256 dekadır.

Kurumumuz, gıda, tarım, çevre, eğitim ve kültürel alanlarda faaliyet göstermektedir. Atatürk Orman Çiftliği, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün feragat mektubunda da belirtildiği üzere "...çiftliklerin, yerine göre araziyi ıslah ve tanzim etmek, muhitlerini güzelleştirmek, halka gezecek, eğlenecek ve dinlenecek sıhhi yerler, hilesiz ve nefis gıda maddeleri temin eylemek..." amaçlarına hizmet etmektedir.

Kurumumuz bünyesinde; Süt Fabrikası, Meyvesuyu ve Bal Fabrikası ve Bitkisel Üretim Müdürlüğünde çeşitli üretimler yapılmaktadır.

Atatürk Orman Çiftliğinin kuruluş yıllarında ağaçlandırma çalışmalarına büyük önem verilmiş ancak daha sonraki yıllarda ağaçlandırma çalışmalarına uzun süre ara verilmiştir. 2000'li yıllarda tekrar ağaçlandırma faaliyetlerine önem verilerek arazi varlığımızın yüzde 67'sine tekabül eden yaklaşık 22.200 dekar alan ağaçlandırılarak park, orman ve rekreasyon alanlarına dönüştürülmüştür. Müdürlüğümüz arazileri, 1998 yılında Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulunun kararıyla birinci derece doğal ve tarihî sit alanı ilan edilmiştir.

Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğünde 66 memur, 369 işçiyle birlikte toplam 435 kişi istihdam edilmektedir. Bünyemizdeki toplam 154 adet kiralık alanın 85 adedi kamu kurum ve kuruluşlarına, 69 adedi ise gerçek ve tüzel kişilere kiralanmıştır.

Kurumumuz bütün yatırım ve cari harcamalarını kendi öz kaynaklarıyla karşılamakta, Bakanlığımızdan ödenek ve hazineden herhangi bir yardım almamaktadır. Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğü'nün 2018 yılı bütçesi 108 milyon 500 bin TL'dir.

Arz ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Müdürüm.

Önerilerin görüşülmesine başlıyoruz.

Kurumun 2014 yılından gündemde kalan bir önerisi, 2015 yılında üç önerisi, 2016 yılından da üç önerisi bulunmaktadır.

Şimdi, 2014 yılının 1 no.lu önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Öneri 1:

Gereksiz hukuki ihtilaflar ve dava masrafları ile ceza ve disiplin soruşturmalarından dolayı AOÇ tüzel kişiliğinin ve personelinin mağdur edilmemesi bakımından Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Teftiş Kurulunca hazırlanmış 13/7/2015 tarih ve 45-2015/3-3-2-3 sayılı Disiplin Soruşturma Raporu'nun sonuç bölümünün (A) başlığının 2'nci maddesinde ve A.1.a/3, 4, 5 maddelerinde yer alan konuların aynı veya başka bir müfettiş ekibince bir kez daha incelenmesi için, ilgili Bakanlık nezdinde girişimde bulunulması.

BAŞKAN – Sayın Müdürüm, yanıt için buyurun.

ATATÜRK ORMAN ÇİFTLİĞİ MÜDÜRÜ YENER YILDIRIM – Kurumumuza ait 2014 Yılı Sayıştay Denetim Raporu'nda bu raporun bir kez daha incelenmesiyle ilgili talep doğrultusunda Bakanlığımız Rehberlik ve Teftiş Başkanlığına konu iletilmiş, Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı müfettişlerince düzenlenen 11/3/2016 tarihli raporda ilk rapordaki bazı tespitlerde düzenlemeler

olmuştur. Rapor doğrultusunda oluşan kamu zararına ilişkin davalar açılmış olup davalar hâlen derdesttir. Konunun cezai yönüyle ilgili olarak Bakanlığımız Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı tarafından disiplin soruşturması raporu cumhuriyet savcılığına gönderilmiş olup iddianame hazırlığı aşamasındadır.

Öneriler doğrultusunda hareket edilecektir.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Öneri üzerinde söz almak isteyen üyemiz var mı?

Buyurun Sayın Sertel.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Sadece bir soru sormak istiyorum. Bu davalardan hiç sonuçlanan olmadı mı?

ATATÜRK ORMAN ÇİFTLİĞİ MÜDÜRÜ YENER YILDIRIM – Efendim, şu an için iddianame aşamasında olan zaten devam ediyor, diğerleriyle ilgili henüz bir sonuçlanma yok. Kesinleşen dava yok yani.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Peki, hukukçularınız bu konuda ne gibi bir yorum yapıyor size? Yorumları ne bu davalarla ilgili?

ATATÜRK ORMAN ÇİFTLİĞİ MÜDÜRÜ YENER YILDIRIM – Efendim, biliyorsunuz, mahkemeler de bilirkişiye gönderdiği için dosyaları, dosyalar uzun süre bilirkişilerde kaldı. Hatta, bir kısım davalarla ilgili dosyalar şu an bilirkişilerde.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Tamam, ben bu konuda son durumu... Çünkü bu 2014'ten kalan, biz 2014, 2015, 2016... Meclis de biraz tembellik yapıyor, zor denetliyoruz yani üç yılı birden.

Şimdi, bu son durumu 2018 yılı itibarıyla ben ayrıntılı olarak bu konuda rapor bekliyorum. Yani derdest olan davalar, iddianame aşamasında olan yer... İddianame hazırlanmıştır sanıyorum 2018'e kadar.

BAŞKAN – Sayın Müdürüm, Sayın Sertel'in sormuş olduğu sorularla ilgili olarak tüm üyelerimize detaylı bir şekilde yazılı olarak yanıt verelim.

Teşekkür ediyorum Sayın Sertel.

Başka da söz almak isteyen yok.

Sayıştayın önerisiyle ilgili görüşünü alalım.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sayın Başkanım, kamu zararına ilişkin davalar açılmış olup davalar hâlen derdest. Disiplin soruşturması raporu cumhuriyet savcılığına gönderilmiş, iddianameler henüz hazırlanmamış. Neticeyi görme açısından izlemede kalmasının uygun olacağını düşünüyorum.

Arz ederim efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Burada bir soru sorabilir miyim?

BAŞKAN – Tabii, buyurun Sayın Çelik.

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Disiplin soruşturması cumhuriyet savcılığına niye gitsin?

ATATÜRK ORMAN ÇİFTLİĞİ MÜDÜRÜ YENER YILDIRIM – Memur suçlarının cezayla ilgili kısmı o.

KEMAL ÇELİK (Antalya) – O zaman, disiplin değil adı.

ATATÜRK ORMAN ÇİFTLİĞİ MÜDÜRÜ YENER YILDIRIM – Disiplinle ilgili işler yapıldı zaten.

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Disiplin, kurumun iç olayı; o, adli soruşturma.

BAŞKAN – Sayın Vekilim, müfettiş, soruşturma raporunu düzenlemiştir, teftiş kuruluna intikal ettirmiştir. İntikal ettikten sonra muktezaıyla birlikte savcılığa intikal etmiştir.

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Ona “adli” denilmez mi? Ben o açıdan soruyorum. Yani avukatlar daha iyi bilir ama disiplin kurumun iç şeyidir, savcılığa gidince de adli olması gerekir bunun.

BAŞKAN – Belki müfettiş direkt savcılığa intikal ettirememiş olabilir, teftiş kurul savcılığa...

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Yine aynı olur, adli olur.

ATATÜRK ORMAN ÇİFTLİĞİ MÜDÜRÜ YENER YILDIRIM – Disiplin soruşturması raporu diye geçtiği bunlar, yaptığı teftişi savcılığa da göndermiş.

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Bana ilginç geldi, onu söylemek istedim. Ben mülkiye müfettişiydim; bu, adli soruşturmadır, adının “disiplin” olmaması lazım gibi sanki. Yine siz bir düşünün, ben kayıtlara geçsin diye söyledim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Önerinin izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi, 2015 yılının 1 no.lu önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Öneri 1:

Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğü (AOÇ) isim ve marka hakkının kullandırılmasıyla ilgili olarak;

- Devam eden sözleşme kapsamında, yüklenicinin düzenlenen zeyilname hükümlerine göre yükümlülüklerini yerine getirip getirmediğinin takip edilmesi,

- Sözleşmede öngörülen bitim tarihini dikkate alarak katlanılan risk ile kârlılık ilkeleri analiz edilmek suretiyle isim ve marka hakkının yeniden ihale edilmesi hususunun değerlendirilmesi,

- Önceki yıllarda yaşanan sorunlarla karşılaşılması açısından isim ve marka hakkının kullandırılması amacıyla yapılacak yeni sözleşmelere Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğünün hak ve menfaatlerini koruyacak kapsayıcı hükümlerin dercedilmesi,

BAŞKAN – Sayın Müdürüm, yanıt için buyurun.

ATATÜRK ORMAN ÇİFTLİĞİ MÜDÜRÜ YENER YILDIRIM – Sayın Başkanım, Sayıştayımızın önerilerinden sonra 16/1/2017 tarihli yazıyla sözleşmenin bu şartlar altında uzatılmasının düşünülmeyeceği ifade edilmiş, yapılan görüşmeler sonucunda Müdürlüğümüzün hak ve menfaatlerini korumak için elde edilen net kâr üzerinden pay almak yerine, yurt içi net satış hasılatlarının binde 7,5 oranında ortaklık payı alınması kararlaştırılarak zeyilname imzalanmış olup firmanın 2017 yılı yurt içi net satış hasılatı olan 34 milyon 609 bin 234 TL'nin binde 7,5'ü olan 259.569 TL'lik kısmı 28/6/2018 tarihinde Müdürlüğümüz hesaplarına yatırılmıştır.

Öneriler doğrultusunda hareket edilecektir.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Öneri üzerinde söz almak isteyen üyemiz var mı? Yok.

Sayıştayın önerisiyle ilgili görüşünü alalım.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sayın Başkanım, daha önce kâr payının yüzde 6,25’i kadar kâr oluşmazsa da 50 bin lira olarak alınmakta olan payı yapılan zeyilnameyle net satış hasılatının binde 7,5’uğuna dönüştürülmüş. Dolayısıyla daha önce 50 bin lira alınırken bu rakam 260 bin liraya çıkmıştır. Amaç hasıl olmuştur, çıkarılabilir.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Önerinin gündemden çıkarılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi 2015 yılının 2 no.lu önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Öneri 2:

Mülkiyeti Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğüne ait taşınmazlara ilişkin gayrimenkul değerlemesinin konusunda uzman, Sermaye Piyasası Kuruluna kayıtlı gayrimenkul kira değerlendirme şirketleri tarafından hizmet alımı yoluyla yaptırılması, taşınmazların daha gerçekçi rayiç değerlerin tespit edilerek kiraya verilmesi,

Sözleşme sürelerinin bitimini müteakip zeyilname veya protokolle sözleşmeleri uzatmak yerine 2007/13058 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı’yla yürürlüğe konulan Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğü Alım-Satım-Kiralama ve Kiraya Verme İhale Yönetmeliği’nde yer alan düzenlemelere uygun olarak ihaleye çıkılması ve sonucuna göre sözleşme imzalanması,

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Yanıt için buyurun Sayın Müdürüm.

ATATÜRK ORMAN ÇİFTLİĞİ MÜDÜRÜ YENER YILDIRIM – Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğü mülkiyetindeki kiraya verilecek veya kira bedeli güncelleştirilecek gayrimenkullerin değerlendirilmesinin bu konuda uzman SPK lisanslı değerlendirme şirketlerine yaptırılmasına başlanılmış olup bundan sonra da öneriler doğrultusunda hareket edilecektir. Ancak Müdürlüğümüze ait mevcut kirada olan gayrimenkullerin büyük çoğunluğu sit alanı içerisinde yer aldığından kiracıların tahliye sonrası yeniden kiraya verilmesinde ilgili kurul ve komisyonlardan izin almak zorunluluğu bulunmaktadır. Tahliye sonrası kiraya verilecek kimi gayrimenkuller bazı yapısal sorunlar nedeniyle -Atatürk Orman Çiftliği Koruma Amaçlı Nazım İmar Planında belirlenen kullanım amacına uymaması ve bunun gibi nedenlerle- ilgili kurul ve komisyonlardan izin alınması mümkün görülmemekte, bu durumda Müdürlüğümüzün kira geliri kaybına uğrama olasılığı söz konusu olmaktadır. Sözleşme süreleri ve on yıllık uzama süreleri tamamlanmış olan kiracıların tahliye edilmesi yerine gayrimenkulün piyasa rayiç tespiti yaptırılarak, güncel bedelle sözleşme süresi uzatmaksızın sadece kira bedelini değiştiren zeyilname yapılarak Müdürlüğümüz çıkarları korunmaktadır.

Öneriler doğrultusunda hareket edilecektir.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Öneri üzerinde söz almak isteyen üyemiz var mı?

Buyurun Sayın Sertel.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Şimdi, buradaki kiracılarımız için en uzun süre, sanıyorum, on yıl değil mi, on beş yıl var mı?

ATATÜRK ORMAN ÇİFTLİĞİ MÜDÜRÜ YENER YILDIRIM – On yıla indi şu anda.

ATİLA SERTEL (İzmir) – On yıla indi. Daha önce daha uzun süreli kiraya veriyordunuz. Ben şimdi bu kira bedellerini merak ediyorum. Burada Sayıştay SPK lisanslı değerlendirme şirketlerine yaptırılmasını önerdiğine göre, belki Sayıştay bu kiralardan bedelini günün rayiçlerine uygun görmüyor

olabilir yani koşullara uygun görmüyor olabilir. Yani Türk lirasıyla kiraya verdiyseniz hele, dolar bazındaki erimeden, euro bazındaki erimeden kaynaklanan zarar söz konusu olabilir. Sanıyorum Türk lirasıyla kiralıyorsunuz.

ATATÜRK ORMAN ÇİFTLİĞİ MÜDÜRÜ YENER YILDIRIM – Türk lirasıyla.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Asıl meselenin kaynağı da o. Enflasyon karşısında, paranın erimesi karşısında sizin kira gelirlerinizde büyük bir düşme söz konusu olabilir. Mesela TÜRKSAT gibi olsaydınız siz... TÜRKSAT dolarla uydura kiraya çıkıyor yani yerel televizyonlara dâhi dolarla kiraya veriyor. Ama şimdi siz Türk lirasıyla başladınız ve öyle devam ettiniz. Ben buradaki kiracıların sürelerini ve ne kadar kira ödediklerini, doğrusu, Komisyona açıklamanızı istiyorum -yani ben değil sadece- biz de bilgi sahibi olalım. Yani Atatürk Orman Çiftliğinin bu konuda kiracı değiştirmeye kalktığı zaman sitten kaynaklanan sorunları var ise asıl orada bir problem var demektir. Sit alanlarının kiralanmasına yönelik sorun o zaman nasıl aşıldı bilmiyorum. Şimdi de aşılamaz endişesiyle eski kiracıyla, müstecirle devam etme kurumu zarara sokuyor mu sokmuyor mu, onu da bilmiyorum.

Bunları öğrenmek istediğimi belirtmek istedim, teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Müdürüm, yazılı olarak da cevap verebilirsiniz.

Ayrıca, 2016 yılının denetim raporunun son bölümünde Atatürk Orman Çiftliğine ait tüm taşınmazların, gayrimenkullerin kiracıları ve kira tutarları liste hâlinde bulunmaktadır. Bunu revize edip güncel hâlini tüm üyelerimize gönderirseniz seviniriz.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Ben 2018’i soruyorum.

BAŞKAN – Tabii, tabii.

ATATÜRK ORMAN ÇİFTLİĞİ MÜDÜRÜ YENER YILDIRIM – Anlaşılmıştır Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Peki.

Sayıştayın öneriyle ilgili görüşünü alalım.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sayın Başkanım, her ne kadar gayrimenkullerin değerlendirilmesinin bu konuda uzman SPK lisanslı değerlendirme şirketlerine yaptırılmasına başlanılmışsa da bu konu çok önemli. Atatürk Orman Çiftliğinin gelirlerinin çok büyük bir kısmını kira gelirleri oluşturuyor. Biz de buna her yıl bakmak durumundayız. İzlemede kalmasının uygun olacağını düşünüyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önerinin izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi 2015 yılının 3 no.lu genel önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Öneri 3:

Sayıştay raporunun ilgili bölümlerinde bulunan diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Müdürüm.

ATATÜRK ORMAN ÇİFTLİĞİ MÜDÜRÜ YENER YILDIRIM – Öneriler doğrultusunda hareket edilecektir.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın üyeler, diğer öneri ve tavsiyelerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı?

Sayın Dikbayır, buyurun.

ÜMİT DİKBAYIR (Sakarya) – Teşekkür ederim Başkanım.

Hoş geldiniz.

Müdürlüğünüzün Komisyona sunmuş olduğu raporlara baktığımızda, Atatürk Orman Çiftliğinin arazi miktarının önemli ölçüde azaldığını görüyoruz. 1939-1996 yılları arasında çıkarılan muhtelif kanunlar ve alınan yargı kararlarıyla Atatürk Orman Çiftliğinin arazi varlığının 55.538 dekaradan 33.256 dekara düştüğü belirtilmektedir.

Ayrıca, Atatürk Orman Çiftliği içindeki 154 adet alanın 85'inin kamu kurum ve kuruluşlarına, 69 adedinin ise gerçek ve tüzel kişilere kiraya verilmiş olduğu ifade edilmektedir. Bununla birlikte, medyada çeşitli tarihlerde çıkan haberlerde Atatürk Orman Çiftliği arazisinin bir kısmının Ankara Büyükşehir Belediyesine, bir kısmının Cumhurbaşkanlığına, bir kısmının yeni büyükelçilik binası yapılması için Amerikan Hükûmetine tahsis edildiği iddiaları yer almıştır. Bu iddialar doğru mudur? Doğruysa tüm bu tahsis ve kiraya verme işlemlerinin kimlerle ve hangi şartlarla yapıldığı hakkında bilgi verebilir misiniz?

2015 yılı Alt Komisyon Raporu'na göre, 2008 yılında, 258 dekar araziyle ilgili olarak, Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğüne kırk dokuz yıllık bedelsiz intifa hakkı verilmiş. Bu arazi ne amaçla kullanılmak üzere verilmiştir? Şu andaki durumu nedir?

2012 yılında imzalanan protokollerle hayvanat bahçesi alanının intifa hakkı Ankara Büyükşehir Belediyesine verilmiş. Sanıyorum, burası ANKAPARK için verilen alan. Bu intifa hakkı kaç yıllığına verilmiştir?

Ayrıca, alt komisyon raporunda devredilen arazilerin bir kısmının kanuna aykırı olarak sonra başka kişi ve kurumlara satıldığı, devredildiği veya atıl bırakıldığı ifade edilmiştir. Bunlar hangi arazilerdir? Kanuna aykırı işlemlerin düzeltilmesi için herhangi bir işlem yapılmış mıdır? Bu arazilerin şu anki durumu nedir?

Üretim tarafına bakıldığında, maalesef, birkaç ürün dışında tüm ürünlerden zarar edildiği ve kurumun finansmanının esas olarak gayrimenkul kira gelirlerinden karşılandığı belirtilmektedir yani, bir nebze, asıl amacından uzaklaşmış oluyor kurum. 2015 yılında net satış hasılatının yüzde 15'ine denk gelen 9,2 milyon Türk lirası faaliyet zararı gerçekleşmiş fakat kira gelirleri sayesinde 17,8 milyon Türk lirası dönem kârı elde etmiştir. Bununla birlikte, kiracılarla birçok sorun yaşandığı ifade edilmektedir. Satılan ürünlerden kâr edilememesinin ve kiracılarla yaşanan sorunların sebepleri nelerdir?

Alt komisyon raporunda teşkilat ve personel yapısının bugünkü ihtiyaçları karşılamada yetersiz kaldığı vurgulanmıştır. 1953 tarihli Atatürk Orman Çiftliği Müdür ve Personelinin Görev ve Yetkilerine Dair Bakanlar Kurulu Kararı'nın, güncelliğini kaybetmiş olmasına rağmen, hâlâ yürürlükte olduğu belirtilmektedir. Bunun üzerine Kasım 2016'da Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğü Görev, Yetki Tanımı ve Yetki ve İmza Devri Yönergesi yürürlüğe girmiştir, bu yönerge ihtiyacı karşılamış mıdır? Teşkilat yapısının müstakil daire başkanlığı olarak düzenlenmesine ilişkin Mart 2016 tarihli Kanun Tasarısı'nın akıbeti ne olmuştur?

Raporda ağaçlandırma faaliyetlerinin artırılması, park orman alanlarının kamu hizmetine açılması ve hayvanat bahçesinin başkente yakışır hâle getirilmesi önerilmektedir. Bu öneriler hayata geçirilmiş midir?

Bunlarla ilgili yazılı cevap alabilirsek çok seviniriz Genel Müdürlük.

Teşekkür ederim Başkanım, sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Dikbayır.

Sayın Müdürüm, Sayın Dikbayır'ın sormuş olduğu sorularla ilgili geneli üzerinde de sözlü olarak da konuşabilirsiniz, ayrıca yazılı olarak da tüm üyelerimize gönderebilirsiniz. Tamam mı?

ATATÜRK ORMAN ÇİFTLİĞİ MÜDÜRÜ YENER YILDIRIM – Anlaşıldı efendim, sadece şunu belirtmek isterim: Atatürk Orman Çiftliği Kuruluş Kanunu 10'uncu maddesinde Atatürk Orman Çiftliği arazileriyle ilgili tasarruf yüce Meclisindir, o konuda bizim herhangi bir tasarrufumuz yoktur; diğerleriyle ilgili yazılı detaylı cevap vereceğiz inşallah.

ÜMİT DİKBAYIR (Sakarya) – Kayıtlara geçmesi açısından, önemli bir konu. Biz biliyoruz ama...

ATATÜRK ORMAN ÇİFTLİĞİ MÜDÜRÜ YENER YILDIRIM – Evet, efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Şimdi, 2016 yılının 1 no.lu önerisini okutuyorum.

Buyurun:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Öneri 1:

Kiralama faaliyetlerine ilişkin bütün iş ve işlemlerin tek bir şube müdürlüğü çatısı altında yürütülmesini sağlayacak şekilde kuruluşun organizasyon yapısında değişiklik yapılması.

BAŞKAN – Yanıt için buyurun Sayın Müdürüm.

ATATÜRK ORMAN ÇİFTLİĞİ MÜDÜRÜ YENER YILDIRIM – Kurumumuz 1950 tarihli 5659 sayılı Kanun'la kurulmuş olup teşkilat yapımızın günün koşullarına hitap edebilmesi hususunda, Bakanlığımız, Hukuk Müşavirliğine 18/1/2018 tarih ve 95 sayılı Yazı'yla teşkilat yapımızın yeniden düzenlenmesine ilişkin mevzuat çalışması gönderilmiştir. Süreç takip edilmektedir.

Öneriler doğrultusunda hareket edilecektir.

BAŞKAN – Öneri üzerinde söz almak isteyen üyemiz var mı? Yok.

Sayıştayın öneriyle ilgili görüşünü alalım.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sayın Başkanım, Sayın Müdür Bey'in ifade ettiği cevap bizim dağıtılan dokümanda yok, güncellenmiş olduğunu anlıyoruz. Efendim, yapılan başvurunun neticesini görmek açısından izlemede kalmasının uygun olduğunu düşünüyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önerinin izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi, 2016 yılının 2 no.lu önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Öneri 2:

Ankara Büyükşehir Belediyesinden olan ve süresinde ödenmeyen kira alacakları ile ürün satışlarından kaynaklanan alacakların artmaya devam etmesi hâlinde, kuruluşun finansman sıkıntısına gireceği de dikkate alınarak tüm alacakların yasal takip yolları da dâhil olmak üzere etkin bir şekilde takip edilmesi, borcunu vadesinde ödemeyen marketlere karşı ek tedbir ve yaptırımlar getirilmesi ve alacakların tahsilat oranının yükseltilmesi için azami çabanın gösterilmesi.”

BAŞKAN – Buyurun Sayın Müdürüm yanıt için.

ATATÜRK ORMAN ÇİFTLİĞİ MÜDÜRÜ YENER YILDIRIM - Ankara Büyükşehir Belediyesinden olan 2015 yılı ve öncesine ait olan kira alacaklarımıza 24/8/2015 tarihinde kira protokol zeyilnamesiyle 33 milyon 780 bin 128 TL'nin ödenmesi için yapılan borç yapılandırılması kapsamında Mayıs 2018 tarihi itibarıyla yapılandırılmış olan borcun tamamı tahsil edilmiştir. Borç yapılandırması

haricinde 14/3/2018 tarih itibarıyla kira alacaklarımız toplamı olan 67 milyon 169 bin 724 TL için icra takibi başlatılmış olup 21/11/2018 tarihi itibarıyla alacaklarımız icra takibi dâhil 87 milyon 951 bin 805 TL'dir.

Ayrıca, 2016 yılı Sayıştay Denetim Raporu'nda belirtilen öneriler doğrultusunda borcunu vadesinde ödemeyen marketlere ürün kısıtlaması, ürün verilmemesi ve alacaklara yasal takip başlatılması gibi yaptırımlar uygulanarak alacakların tahsil oranının yükseltilmesi çalışmaları devam etmektedir.

Öneriler doğrultusunda hareket edilecektir.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Öneri üzerinde söz almak isteyen?

ATİLA SERTEL (İzmir) – Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Sertel.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Bu durum gerçekten vahim bir durum yani önce Melih Gökçek, ardından da gelen Belediye Başkanının Atatürk Orman Çiftliğine olan borcunu ödemesi gerekirdi diye düşünüyorum. Çünkü Ankara Büyükşehir Belediyesi maddi açıdan güçlü olduğunu iddia eden ve iyi yönetildiği söylenen bir Büyükşehir Belediyesi. Ama metrosu dâhil Ulaştırma Bakanlığına devredilince ben iyi yönetilmediğini ve metro yatırımını dahi yapamadıklarını bizzat burada yaşayarak görmüştüm. Batıkent'ten sonra metronun uzamasını Ulaştırma Bakanlı üstlenmişti.

Ankara Büyükşehir Belediyesi çok uzun yıllardır AKP'nin yönetiminde olan bir belediye ve bu Belediyenin bu borcundan dolayı icra takibine uğraması da gerçekten -hem kayıtlara geçmesi açısından hem kötü belediyecilik örneği açısından hem de Atatürk Orman Çiftliği gibi gerçekten önemli bir kuruma borç takma gibi bir yüz kızartıcı durumdan dolayı- büyük bir sıkıntı diye düşünüyorum.

İnşallah Cumhuriyet Halk Partisi olarak -belediyemiz- Ankara'yı kazandığımızda ilk iş, Melih Gökçek'in ve Mustafa Tuna'nın ödemediği parayı icraya gerek kalmadan biz öderiz. Ve bu noktada da ne Sayıştayın denetim raporlarına ne Sayıştayın bu uyarılarına gerek kalmaz ne de Atatürk Orman Çiftliğinin bu noktadaki icra takibine hiç gerek kalmaz diye düşünüyorum.

Ayrıca, arkadaşımın söylediği gibi yani Ümit Bey'in söylediği gibi, Ankara'da Orman Çiftliği niteliğini kaybedecek noktada, parsel parsel bölündü. Burada Ankara Büyükşehir Belediyesinin bu noktada uygulamalarını biliyoruz. O açıdan buradan azami ölçüde yararlanılan iktidarın bu kuruluşa bir belediyesiyle birlikte borç takması da yüz kızartıcıdır, bunu da söylemek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Sertel.

Buyurun Sayın Yaşar.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Tabii, bu kiralamanın tahsilatının gecikmesi hepimizin içini yaralayan bir husus. Atatürk Orman Çiftliği arazileri başlangıçtan bugüne gittikçe alan olarak da daralmakta, ha bire tecavüze uğramakta. Madem bu kadar alacağınız var, aynı şekilde, duyduğumuz kadarıyla, buranın işletilmesi için Büyükşehir Belediyesi yabancı menşeli bir firma ve Türk ortağıyla anlaştı. Dolayısıyla belli bir gelir üzerinde de anlaştığına göre, bu anlaşma çerçevesinde alacaklarınızı tahsil etmek adına bir çalışma yaptınız mı? Yani en azından oradan doğan alacaklarına bir şekilde el koymuş olursunuz. Böyle bir çalışma var mı, son durum nedir? Bu, tabii, sürdürülebilir bir şey de değil. Yani daha hâlâ icra takibinde 86 milyon var, bunlar çok ciddi rakamlar. Gerekirse bu kira sözleşmesini iptal etmek mümkün mü? Ama bu yeni anlaşmayla herhâlde biraz daha sıkıntılı duruma girdi.

Benim önerim şu: Anlaşılan firmayla -yabancı firma veya Türk ortağı her kimse- Büyükşehir Belediyesinin buradan elde edeceği gelire hiç olmazsa Atatürk Orman Çiftliği el koysun, taraf olsun, tahsilatını bir an önce gerçekleştirsin.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Yaşar.

Buyurun Sayın Karaman.

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri, değerli AOC Müdürlüğü ekibi; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Gerçekten burada şey için söz aldım yani kamunun birbirine borçlarının böyle “yüz kızartıcı” “başarısızlık” gibi adlandırılmasını gerçekten çok yadırgadığım için söz almak istedim.

Sayın Sertel, İzmir Belediyesinin de Ulaştırma Bakanlığına var 450 milyon. Yani mahkemelerde bazen sıkıntılar olan... Erzurum’u eleştirdiniz, öbürünü eleştirdiniz, hazinenin öbürüne var borcu. Bu kamunun birbirine borçlarında, rica ediyorum, şu kelimeleri kullanmayın. Tamam, alınsa iyi olur, daha iyi olur ama ya bu “yüz kızartıcı” “başarısız yönetim” şeklinde olmaz.

Üçüncüsü de bakın, evet, yani Ankara metrolarının bir kısmını Ulaştırma Bakanlığı yaptı, İstanbul’un da ama İzmir’in de yaptı yani hangi belediye olursa olsun...

ATİLA SERTEL (İzmir) – Hayır, İzmir’in yapmadı.

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Neden? İZBAN var, beraber yaptık, hatta kardeş kardeş yaptık, çok da övündük, Dünya Ulaştırma Birliğinden ödül aldı, dedi ki Dünya Ulaştırma Birliği: “Muhalefet ve iktidarın en iyi yaptığı proje bu.” Birlikte gittik, aldık, bunda bir şey yok. Yani kamunun kamuya borcu, bunu söylemiyoruz da yüz kızartıcı olamaz yani sonuçta başarısız bir yönetim de olamaz. Olmasa daha iyi olur ama bazen oluyor yani ödeyemiyor kurumlar birbirine, gidiyorlar, uğraşıyorlar. Şu anda da görüşmeleri devam ediyor, inşallah, İzmir’i de biz bitireceğiz yani sonuçta borçla, alacakla.

BAŞKAN – Ellerinize sağlık diyelim o zaman. Kolay gelsin.

Sayın Tan, buyurun.

AHMET TAN (Kütahya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Tabii, Sayın Sertel kayıtlara geçsin diye ifade ettiği için ben de kayıtlara geçsin diye söylüyorum. Tabii, belediyeçilikle ilgili siyasi partilerin nasıl bir hizmet içerisinde olduklarını bütün halkımız, milletimiz biliyor.

Ben bir tek şey sormak istiyorum. İzmir Belediyesi uzun zamandan beri orada. Tabii, bu konuyla alakalı çok iddialı bir söz söyledi yani “Bu rakamı biz gelir gelmez ödeyeceğiz.” diye. Kendi liderlerinin, Sayın Kılıçdaroğlu’nun da “Almış olduğumuz belediyelerde biz fakirlere 600 lira bir para ödemesi yapacağız.” diye bir ifadesi söz konusu olmuştu. O taahhütlerini dahi yerine getirmediler. 600 lira gibi bir rakamla bu ifade hâlâ askıda kalan bir cümle, rakamı çok daha fazla olan bir şeyde “Bir çırpıda ödeyeceğiz.” demesini gerçekten yadırgadım. Yani onların yapabileceği bir şey olmadığını da ifade etmek istiyorum. Önce fakire verecekleri 600 liralık bu ödemeyi bir gerçekleştirsinler diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Tan, teşekkür ediyorum.

Buyurun Sayın Kara.

ESİN KARA (Konya) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Şimdi, tahsilatlarla ilgili sıkıntı olunca ben de bir mali müşavir gözüyle bakayım istedim. Baktığımız zaman, kurumumuzun aktif toplamının 116 milyon 11 bin 333 TL olduğunu gördüm. Bunun da dönen varlıklarına yani muhasebede bir yıl içerisinde paraya çevrilebilecek değerlerine baktığımız zaman 90 milyon 797 bin 554 TL olduğunu gördük. Şimdi, bir firmanın -firma olarak düşünüyorum kurum- ödeyebilme gücünü, likiditesine, hazır değerlerine, cari oranlarına bakarak değerlendiririz mali müşavirler olarak. Baktığımız zaman, firmanın kısa vadeli ve uzun vadeli borçlarına baktığımız zaman 17 milyon civarında. Yani öz kaynaklarıyla güçlü olan, pasif toplamı 116 milyon olan, 100 milyon öz kaynağı olan, 17 milyon da borcu olan bir firmadan bahsediyoruz ve buna rağmen de bir yıl içerisinde paraya çevireceği değerler 90 milyon. Bakarsanız, şu anki borçlarını bile ödeyebilecek kapasitede. Elinde şu an hazır değerleri yani nakit değerleri 18 milyon 499 bin TL, 2016 verileri için konuşuyorum. Yani şu an kısa vadeli yabancı kaynaklarını kurum ödeyebilir ve 2 milyon lira da artı parası var durumdadır. Yani kısa vadede herhangi bir nakit sıkıntısı görünmemektedir, uzun vadede belki.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kara.

Buyurun Sayın Sertel.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Sayın milletvekili -Genel Müdür Devlet Demiryollarında- bir de Ahmet Tan arkadaşım ismimi zikrederek cevapladığı için konuyu... Ben, tabii, burada belediyeleri yarıştırmak falan istemiyorum. Yani o burada bizim konumuz da değil.

AHMET TAN (Kütahya) – Ama onu ifade ettiniz Sayın Sertel.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Ama konu Gökçek meselesi, konu Tuna meselesi; borcu ödeyecek, bu böyle.

Bakın, arkadaşlar, bizim belediyeleri yarıştırmaya kalkmamız da söz konusu değil ama Birleşmiş Milletler kriterlerine göre son hazırlanan İNGEV'in, İnsani Gelişme Vakfının ilçeler raporundaki en iyi 10 belediyenin tamamı CHP'li. En iyi 10 belediye, tamamı CHP'li; bunun altını çiziyorum.

Bakın, Sayın Devlet Demiryolları Genel Müdürüyle beraber Ulaştırma Bakanlığının İZBAN'daki uygulamasını ve İZBAN'daki yatırımlarını ben biliyorum. Eski Devlet Demiryolları hattını Büyükşehirle beraber yatırıma dönüştürdüler ve yüzde 50 ortaklıkla işletiyorlar yani Büyükşehir Belediyesine devretmiş değiller. Ankara'daki metro ise tamamen Ulaştırma Bakanlığı tarafından yapılıp Ankara Büyükşehir Belediyesine devredilmiş. İzmir'e gelince, iktidarın ne yaptığını ne ettiğini biz İzmirli çok iyi biliyoruz. İzmir'den 4 alıyorlar, 1 vermiyorlar, 1. Biz yatırımların hepsini biliyoruz ve İzmir Büyükşehir Belediyesinin dünya ölçeğindeki kredi alma notu AAA, en iyi; iktidardan iyi kredi alabilme noktasında. Elbette ki borcu vardır ama İzmir Büyükşehir Belediyesi borcunu ödüyor. Buradaki yatırımda ise Melih Gökçek ya da Mustafa Tuna metronun yapım hizmetini Ulaştırma Bakanlığından alıyor ama İZBAN yatırımında Büyükşehir Belediyesinin katkısı var. Ayrıca, İzmir metrosunu İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı kendi bütçesinden yapıyor -aradaki fark büyük- ve İstanbul'un üçte 1 fiyatına yapıyor, metre metre hesapladığımız zaman üçte 1 fiyatına çıkarıyor; hem kaliteli yapıyor hem ucuz yapıyor hem de kendi bütçesiyle yapıyor.

Şimdi, Melih Gökçek'in borcunu savunacağım derken İzmir'e nasıl vardınız, onu bilmem ama İzmir'le ilgili... İşte önümüzde seçimler var, herkes gelecek, herkes oyunun da ölçüsünü alacak, boyunun da ölçüsünü alacak. Geçen gün Mecliste söyledim, getirin, en güzel adayınızı getirin. Binali Yıldırım'ı getirdiniz, karşımda, Bornova'da bir ev tuttu, seçimin ertesi günü evi boşaldı, gitti yani

gelen kaçıyor. Şimdi gelsinler İzmir'e, aday olsunlar; ben hodri meydan diyorum. Yani gelin, iddianızı koyun ama İzmir'de asla ve asla hiçbir şansınız yok, Ankara ve İstanbul'u da bu batac belediyeçilik anlayışınız yüzünden kaybedeceksiniz.

Benim söylediğim, Atatürk Orman Çiftliğine siz bu borcun ödenmesi konusunda KİT Komisyonu üyeleri olarak, bir AKP milletvekili olarak Ankara Büyükşehir Belediyesine telefon açıp "Ya, bu borcu kapatın, ayıptır. Atatürk Orman Çiftliğine -çok büyük, devasa bir para da değil- niye icra takibine düştünüz, icralık belediye mi olur?" diye soracağınıza burada akıl almaz bir savunma yapıyorsunuz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Karakaya, buyurun...

AHMET TAN (Kütahya) – Ben soruma cevap alamadım.

BAŞKAN – Sayın Sertel, Sayın Tan yanıt alamamış sizden, soruyor tekrar. Karşılıklı tabii...

ATİLA SERTEL (İzmir) – Ben karşılıklı konuşmuyorum ama ben yanıtı verdim diye biliyorum.

BAŞKAN – Peki.

Buyurun Sayın Karakaya.

MEVLÜT KARAKAYA (Ankara) – Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Ben de kurum yetkililerine hoş geldiniz diyorum. Görüşmelerin, alınan kararların hem kurumumuz hem de ülkemiz açısından hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Tabii, özellikle kamu kurumlarının birbirlerine olan borçlarıyla ilgili konudaki Süleyman Bey'in değerlendirmesine katılıyorum. Biraz da esprili bir şekilde şunu da ifade etmek istiyorum: Benim de Süleyman Bey'den vagon alacağım var, öyle kaldı gitti. Kendisi Devlet Demiryolları Genel Müdürü, ben de Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürüyken böyle bir vagondan doğan bir alacak meselemiz vardı. Ama tabii ki burada finansal şeylerde önemli olan, her firmanın, her bir kamu iktisadi teşebbüsünün hesap ilişkileri ayrı ayrıdır. Dolayısıyla, onların buraya gelip karşılıklı olarak bu ödemelerin tahsilatlarının da yapılması gerekiyor. Belediyelerin ödemeler konusunda maalesef bu tür alışkanlıkları var, bunlar oluyor ve burada da aslolan kişiler değildir; kamuda, devlette, hatta kurumlarda devamlılık esastır. Yani biz isimlerle belki anlıyoruz, konuşuyoruz ama burada, teknik bir görüşmede isimlerden ziyade kurumlar ve kurumların devamlılığı üzerinde konuşmakta fayda var diye düşünüyorum. Tabii, yerel seçimlere yaklaştıkça bu konular biraz da bu tarafa doğru kaymaya başlıyor, teknik bir komisyonda da bunların işaretlerini görmeye başlıyoruz.

Ankara, İzmir metrolarında Ulaştırma Bakanlığı önemli bir yük aldı, hem yapılmasıyla alakalı hem de geçmiş borçlarının devralınmasıyla alakalı. Burada bir Adana kaldı, bir önceki dönem Adana Milletvekili olarak da Adana'ya, Adanalılara yapılan bu haksızlığı da dile getirip önümüzdeki günlerde inşallah bir an önce, aynen İzmir'de yapıldığı gibi...

ATİLA SERTEL (İzmir) – İzmir'de yok, yanlış biliyorsunuz.

MEVLÜT KARAKAYA (Ankara) – İzmir'de de belli bir şey alındı.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Yok, yok, alınmadı.

BAŞKAN – Karşılıklı konuşmayalım.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Dış krediyle yapıldı Mevlüt Bey, bilmeniz için söylüyorum.

MEVLÜT KARAKAYA (Ankara) – Çok teşekkür ediyorum. Yani yanlış bilgi vermişsem kusura bakmayın ama Adana’da yapılmadığını ben ifade etmek istiyorum, bunu defalarca da dile getirdik. Adanalılar adına ben de işin biraz teknik kısmından bu tarafa kayarak bir uyarıda, en azından bir talepte bulunmuş oldum.

Çok teşekkür ediyorum Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Karakaya.

Buyurun Sayın Karaman.

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Sayın Başkan, değerli üyeler; ben aslında, belediyelerin birbirine ya da kamunun birbirine borcu olabilir dedim; illa olsun demedim. Elbette hiç kimsenin birbirine borcu olmasın. Ama ben işin şurasındayım: Yani bu, bir yüz kızartıcı suç değil, onu anlatmaya çalışıyorum. Yani bize de İzmir Büyükşehir Belediyesinin borcu vardı ama Dünya Toplu Taşımacılar Birliğinde en iyi proje diye ödül aldık. Onun ona borcu vardı, onun ona borcu vardı. Bunu yüz kızartıcı suç olarak görmek olmaz.

Bir de Aziz Bey’den sonra İzmir’de geliyoruz inşallah, az kaldı.

ATİLA SERTEL (İzmir) - Aç tavuk kendini tahıl ambarında sanırmış.

BAŞKAN – Sayın Sertel, karşılıklı konuşmayalım.

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Az kaldı, az kaldı.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Göreceğiz.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Yaşar.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Teşekkür ederim Başkanım.

Bizim şu an herhangi bir belediyemiz yok ama şöyle söyleyeyim: Samsun Büyükşehir Belediyesinin özellikle bu raylı sistemden dolayı çok ciddi borçları var. Yani Türkiye’nin en borçlu 3 tane belediyesinden 1’i. Biz de en azından Samsun Milletvekili olarak hazır pazar kurulmuş, yardımlar da yapılıyor, ona vekâleten bize asaleten Ulaştırma Bakanlığında biz de Samsun’a bir miktar destek isteyelim yani sadece bu İstanbul ve Ankara’yla sınırlı kalsın. Samsun da bir deniz şehri, ulaşım açısından da çok fazla bir problemi yok; deniz ulaşımı var, karar ulaşımı var, hava yolu var, demir yolu şu an tam hızlı trene çevrilmedi ama... Şehir içinde de, turizm açısından da çok ciddi bir potansiyeli var. Sayın Ulaştırma Bakanlığı İzmir’e yaptığı gibi bizim Samsun’a da bir el atarsa iyi olur. Ben de bu konuda onlardan bir destek bekliyorum, hazır Süleyman Bey’de burada, onun aracılığıyla hem de onun partisi.

Teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Yaşar.

Sayın Genel Müdürüm, buyurun yanıt için. Yazılı olarak da verebilirsiniz.

ATATÜRK ORMAN ÇİFTLİĞİ MÜDÜRÜ YENER YILDIRIM – Yazılı olarak veririz. Yalnız bu şeyle ilgili, yasal icra takipleri devam ediyor. Biz bu kapsamda tedbir olarak üçüncü şahıs kişilerden alacaklara da zaten rehin koyduk ama detaylı olarak yazılı olarak cevap veririz inşallah.

BAŞKAN – Önemli olan alacağın donuklaşmaması, zaten tahsil ediyorsunuz ama gecikmeli olarak tahsil ediyorsunuz.

ATATÜRK ORMAN ÇİFTLİĞİ MÜDÜRÜ YENER YILDIRIM – Biraz icra takibi biliyorsunuz.

BAŞKAN – Evet, peki.

Teşekkür ediyorum.

Sayıştayın öneriyle ilgili görüşünü alalım.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sayın Başkanım, alacakların takibi için icra takibi başlatılması bugüne kadar yapılmış en radikal girişimdir. Başlatılan icra takibinin sonucunun görülmesi için Sayıştayca izlemede kalmasının uygun olduğunu düşünüyoruz efendim.

BAŞKAN - Peki, teşekkür ederim.

Önerinin izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir. Şimdi 2016 yılının 3 no.lu genel önerisini okutuyorum.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Öneri 3:

Sayıştay Raporunun ilgili bölümlerinde bulunan diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Müdürüm.

ATATÜRK ORMAN ÇİFTLİĞİ MÜDÜRÜ YENER YILDIRIM – Sayın Başkanım, Sayıştayımızın önerileri doğrultusuna hareket edilecektir.

BAŞKAN - Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın üyeler, diğer öneri ve tavsiyelerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı? Yok.

Önerilerin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Geneli üzerindeki görüşmelere geçiyoruz.

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Komisyon Başkanı Mustafa Savaş'ın, yazılı cevap verilmesi gereken konuların cevaplarının Komisyon tutanaklarının TBMM “web” sayfasında yayınlanmasından itibaren on beş gün içinde Komisyon Başkanlığına iletilebileceğine ilişkin açıklaması

BAŞKAN – Sayın Müdürüm, sayın üyelerimizce sorulan sorulardan yazılı olarak cevap verilmesini gerektiren konularla ilgili cevaplarınızı, tutanakların Türkiye Büyük Millet Meclisi “web” sayfasından yayınlanmasından itibaren on beş gün içerisinde bütün üyelerimize Komisyon Başkanlığımız aracılığıyla iletebilirsiniz.

II.-KONU (Devam)

A)GÖRÜŞMELER (Devam)

2.- Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğü'nün (AOÇ) 2015 ve 2016 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri (Devam)

BAŞKAN – Şimdi, söz isteyen üyelerimize söz vereceğim.

Sayın Gündoğdu, buyurun.

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Sayın Başkanım, değerli üyeler; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Öncelikle dondurmadan dolayı teşekkür ediyorum.

Tabii, Atatürk Orman Çiftliğinin son iki yılına baktığımızda son iki yılda kâr eden büyük bir başarı gözüküyor. Ben bu başarıdan dolayı mevcut Müdürümüzü ve yönetimden bulunan arkadaşlarımızı tebrik ediyorum, kendilerine teşekkür ediyorum. Çünkü Atatürk Orman Çiftliği, Mustafa Kemal Atatürk'ten bize yadigar, önemli bir kuruluş. Bu kuruluşun da kâr eden bir kuruluş olarak yoluna devam etmesi hem ülkemiz açısından hem de memleketimiz açısından önemli. Bu başarıyı elde eden, bu başarıyı yakalayan

Müdürümüzün başarılarına başarı katarak yoluna devam etmesini temenni ediyorum ve yönetiminin de aynı şekilde. Kendilerine teşekkür ediyorum, inşallah, daha güzel başarılar elde edeceksiniz diyorum. Son iki yıl gerçekten başarıyla dolu bir yıl olmuş, ondan dolayı tebrik ediyorum sizleri.

Sağ olun, teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Gündoğdu.

Buyurun Sayın Kara.

ESİN KARA (Konya) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Ben de Genel Müdürümüze dondurma için teşekkür ediyorum öncelikle.

Yine teknik konularda konuşacağım. Gelir tablosuna baktığım zaman 2015 yılında faaliyet giderlerinin 10 milyon 430 bin 634,05'ten 2016'da 2 milyon 542 bin 325 liraya düştüğünü gördüm. Önce çok güzel, sevindirici dedim çünkü faaliyet giderlerinin genel yönetim giderlerinden, pazarlamadan ve araştırma-geliştirme giderlerinden olduğunu düşünerek hemen bir bakalım ne varmış, ne düşmüş diyerek. Sayıştay raporunun 130'uncu sayfasında faaliyet giderlerine baktım, şunu görüyorum: Geçen yıla göre yüzde 5 oranında azalmış olan hesap bakiyesi 10 milyon 430 bin 634 TL'nin 2 milyon 423 bin 353 TL'si pazarlama, satış, dağıtım; 8 milyon 7 bin 281 TL'sinin genel yönetim giderlerine ait olduğunu gördüm. Buraya kadar her şey normal. 2016'da 10 milyondan 2 milyona düşüş nedenine bir bakalım, neymiş giderler dediğimiz zaman, burada da şunu gördüm: Sayıştayımız raporunda demiş ki: "Geçen yıla göre yüzde 76 oranında azalmıştır." Hesap bakiyesi 2 milyon 542 bin 325 liraya düşmüş ama bunların hepsi sadece pazarlama giderine aittir. Koskoca bir kurumda hiç mi genel yönetim gideri olmadı diye düşündüğümüz zaman genel yönetim giderlerinin cari dönemde olağan gider ve zararlar hesabına atıldığı söyleniliyor.

Şimdi, ülkemizde kabul görmüş, genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri var, 2004 yılında tek düzen hesap planı devreye girdi, ona göre yapılan bir şey var; Amerika'yı yeniden keşfetmeye gerek yok. Acaba bir muhasebe müdürü mü değiştirdik biz genel yönetim giderleri 770, oradan da gelir tablosunu giden 632 hesaptan 689 hesaplara yapıldı? Onu merak ediyorum.

Diğer bir dikkatimi çeken nokta: Şüpheli ticari alacaklarda yine 2016'da 4 milyon 743 bin 589 TL bir rakam var. Sayıştayımız yine 105'inci sayfada bunun denetim sonucundaki detaylarını söylerken "Gerçek ve tüzel kişilerden ve resmî dairelerden olan alacaklardır." diye noktalamış. Ben bu resmî daireleri ve hangi gerçek kişiler olduğunun detayını merak ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kara.

Buyurun Sayın Sertel.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Ben de sorularımıza yazılı olarak yanıt bekliyorum. Bu Ankara Büyükşehir Belediyesinde olan ve süresinde ödenmeyen kira alacakları günümüz rayicisiyle, bugün itibarıyla, yani 2018 itibarıyla ne kadar oldu? Ana borç neydi, faizi ne kadar işliyor? Yani bununla ilgili ayrıntılı bir bilgi istiyorum. Bunu milletvekili arkadaşlarımız da duyuyor, belki size yardımcı olurlar Ankara Büyükşehirden tahsilat için, bu icra hadisesine de gerek kalmayabilir.

Ya, ben icrayı şöyle yüz kızartıcı olarak buluyorum: Mesela bir aile reisine bile gelse evindeki – borcu ödeyemediği zaman- televizyon falan kalktığı zaman, işte evden halı gittiği zaman falan hakikaten o aile reisinin yüzü kızarır diye düşünüyorum, yoksa niye yüzü kızarmasın? Yani icraya verilmek hoş bir şey değil o açıdan. Bizim Anadolu geleneğinde de öyledir de ondan söyledim onu, yoksa kınamak için falan değil. Yani hakikaten yüz kızartıcıdır icra olayı.

Günümüz itibarıyla kurumun kaç kiracısı vardır? Bu kiracılardan tahsil edilmeyi bekleyen alacak miktarı ne kadara ulaşmıştır? Günümüz koşullarıyla istiyorum ben yani 2014, 2015, 2016 bitti, Bitirdik; daha 2017-2018'i de sonra denetleyeceğiz yani alt komisyonlara gelecek, 2019'da bunun şeyini sürdüreceğiz.

Kurum tarafından hangi vakıflara arazi veya mekân kiralaması yapılmıştır ve bu kiralamalar ücretsiz tahsis mi yoksa bedel üzerinden mi yapılmıştır? Vakıflar açısından söylüyorum bunu.

Geçen yıl... Arkadaşlarımız söyledi ama tabii geneli üzerindeki konuşmaya ben onu saklamıştım, Ümit Bey üzerine söyledi. Yani aslında Atatürk Orman Çiftliğinin bir bütün olarak korunması hepimizin dileğidir, arzusudur çünkü Yüce Önderimiz Mustafa Kemal Atatürk'ün bize emanetidir. Parça parça yeşili yemek, parça parça doğayı orada katletmek gerçekten akıl alır gibi değil ama geçen yıl kamuoyunun gündemine gelmişti, Atatürk Orman Çiftliği tarafından 37 bin metrekairelik arazinin yeni büyükelçilik binası yapılması için ABD misyonuna satıldığı iddiası doğru mu? Yani öyle bir iddia var? Bu satış eğer yapıldıysa hangi bedel üzerinden yapıldı? Yani Atatürk Orman Çiftliğinin üzerine Amerikalılar oturacak mı yani orada ABD misyonu oturacak mı onu da merak ediyorum.

2016 yılı raporunun 15 ve 16'ncı sayfalarında bahsedilen OMV Petrolle ilgili başlatılan bir dava var, o dava sonuçlandı mı? Sonuçlandıysa nasıl sonuçlandı? O kiralama sürecinde yönetmeliğe aykırı davranan yönetim kurulu başkanı ve üyeleriyle ilgili birtakım iddialar da söz konusu, onlarla ilgili bir işlem yapıldı mı? Bu kişilerden görevden alınan oldu mu olmadı mı, yoksa hâlâ görevdeler mi onu da sormak istedim.

Bir de bizim Çorum Milletvekilimiz Tufan Köse, geçen dönem idare amirimiz, Tarım Bakanına bir soru önergesi vermişti yazılı olarak; bu önergede yer alan soruları burada size de sormak isterim çünkü muhatabı sizsiniz ve bu konuda en iyi bilgiyi de sizden alacağımızı umuyorum çünkü orayı yöneten de sizlersiniz. Atatürk Orman Çiftliği içerisinde yer alan ve kapatılan şarap fabrikası sonrası yaklaşık 60 bin şişe şarabın depolarda, hiçbir şekilde değerlendirmeden üretim hatası diye bekletildiği iddiaları doğru mu? Eğer öyleyse o 60 bin şişe şarap size satıştan katkı koyar mı koymaz mı yada öyle bir iddia var, doğru mu onu soruyorum.

Tesiste üretimi yapılan tüm ürünlerin son on yıllık üretim istatistiklerini rica ediyorum sizden çünkü üretim istatistiği önemli –arkadaşımın söylediği gibi- gerçekten çok başarılı bir kurumsa üretimin giderek arttığını ve çeşitlendiğini falan da görmek lazım. Onun için bu üretim istatistikleri sizin başarı oranınızı da ortaya koyar diye düşünüyorum ve biz de takdir ederiz tabii başarılıysa. Niye başarısız diyelim yani öyle bir kastımız yok ki Atatürk Orman Çiftliğine, kurumlara kastımız olmaz bizim yani. Anlayış açısından da yüzde 100 bu kurumların yanındayız, hiçbir şekilde de KİT'lere karşı bir düşmanca ve hasmane tutum içinde olmadık. Sadece gördüğümüz hata, kusur olursa ordayız ama gerçekten o kurumun başarısı varsa alkışlamayı da bilen insanlarız.

Atatürk Orman Çiftliği bünyesinde Ziraat Sanatları Fabrikasında yaklaşık 50 ton süt kaşarının bozulmaya bırakıldığı iddiası var. Bu da mı iddia yani bilgi gerçek mi, değil mi? Eğer böyle bir iddia, 50 ton süt kaşarının bozulması söz konusuysa bu üretimle beraber bu tesis ne kadar zarara uğradı? Konuyla ilgili bir müfettiş görevlendirdiniz mi? Bu peynirler çürümeye terk edilmek yerine eğer tabii gıda insan sağlığına uygunsu ve yenilebilir noktadaysa bunlar mesela niye hayır kurumlarına ya da öğrenci yurtlarına verilmedi de çürümeye terk edildi? Ama insan sağlığına aykırıysa tabii vermemeniz de doğaldır yani onunla ilgili bir merakım var, onu gidermenizi rica ediyorum.

Atatürk Orman Çiftliği mülkiyeti arazisi içinde olan tarihî Alman Büyükelçiliği binasının bedelsiz olarak Hayrat Vakfına verildiği doğru mu, bunu rica ediyorum.

Son sorum da şu: Ekonomik kriz sebebiyle kamuda tasarruf tedbirleri alındığı dönemde Çiftlik arazisi sınırları içinde yer alan bakanlık konutunun yüksek maliyetlerle tadilata alındığı iddiası var. Bu yüksek maliyet doğru mu değil mi? Ne kadar bu tadilatın bedeli –eğer bütçe sizdence- onu da öğrenmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Sertel.

Buyurun Sayın Karakaya.

MEVLÜT KARAKAYA (Ankara) – Sayın Başkan, çok teşekkür ediyorum.

Benim teknik bir iki sorum olacak, daha doğrusu taktıldığım yerler var.

Sayın Kara mali tablolarla ilgili önemli konuları dile getirdi, onların biri genel yönetim giderlerinin Maliye Bakanlığının 1994 yılında Muhasebe Uygulama Genel Tebliği'ne uygun olmadığını ifade etti. Benim tam onunla da bağlantılı olabileceğini düşündüğüm, biraz da faaliyet durumunu değerlendirmeye alakalı bir sorum olacak.

Değerli arkadaşlar, faaliyetlerin sonucunu gösteren, raporlayan gelir tablosuna baktığımızda, gelir tablosunda kurumun ağırlıklı olarak elde ettiği gelir ve kârların diğer alanda olduğunu görüyoruz. Bunun şöyle bir anlaşılabilir tarafı var, o da kiralardan kaynaklanıyor olabilir ama buradaki şey sadece kiralar mı yoksa başka şeyler de mi var veya raporlama hataları mı var, onu aslında anlamaya çalışıyorum. Şöyle bir örnek vermek gerekirse: Örneğin 2016 yılında esas faaliyetlerden yani net satışlardan satışların maliyeti çıkarılıp ondan da faaliyet giderleri çıkarıldığında kalan rakam 6 milyon. Diğer faaliyetlerden gelir ve kârlara baktığımızda 40 milyon diğer faaliyetlerden gelir ve kârlar var, 27 milyon da diğer faaliyetlerden olağan gider ve zararlar var. Yani ikisini birbirine “match” ettiğimizde aradaki fark 13 milyon yani esas faaliyetten 6, diğerinden 13. 2015 yılına baktığımızda, bize göre, bu yapısal çarpıklıktır. Çarpıklık daha da belirgin oluyor. Esas faaliyetlerden 9 milyon zarar ediliyor, 26 milyon da diğer faaliyetlerden kâr ediliyor. Yani burada bir performans değerlendirmesi veya buradaki durumu değerlendirme açısından baktığımızda şöyle bir şey ortaya çıkıyor: Yani kurumun esas faaliyetleri konusundaki finansal faaliyet sonuçları farklı. Kirayı -zaten biraz da çok fazla işin esas faaliyetiyle alakalı olmayan gelirler olarak baktığımızda, belki ayırıp bakmamız lazım- ayırıp baktığımızda sonuçlar toplamda görüldüğü kadar öyle çok da güzel görünmeyebiliyor. İki yıl bunun için böyle bir şey belirtmek de belki çok yeterli olmayabilir ama o çarpıklıkta bir düzelleme olduğunu da ifade etmek gerekiyor, teknik bir şey söyleme anlamında. Bu anlamda -Sayın Kara da oradan bana başımı sallıyor yani ne demek istediğimi anladı- acaba bu çarpıklığın örtülmesi için –böyle bir şeye ihtimal vermiyorum ama- raporlamada, arkadaşlar mevzuata da aykırı kalemler arasında değişiklik mi yapıyorlar diye bir soru işareti doğrusu bu işin uzmanları olarak baktığımızda hemen beliriyor. Yani yönetim giderlerini bir önceki grubun içinde değil de bir sonraki, diğer faaliyetlerle “match” edelim şeklinde bir yaklaşım yapıldıysa bu doğru bir yaklaşım değil. Neyse o çıkar, onun değerlendirmesi ve izahları yapılıp diye düşünüyorum. İnşallah öyle değildir çünkü bu bir yani tabiri caizse manipülasyon olarak da değerlendirilebilir, çok kaba bir şey olur. Ben öyle olduğunu düşünmüyorum, bir hatadır diye düşünüyorum. Ona bir bakılırsa iyi olacak diye düşünüyorum teknik olarak, Sayıştay da atlamış olabilir o görünümü.

Değerli arkadaşlar, bir de özellikle “duran varlıklar” kısmına baktığımızda “arazi ve arsalar” diye bir kalem var. Ben bunu öğrenmek için soruyorum: Atatürk Orman Çiftliğinin toplam arazileri bilançoda yer alıyor mu?

ATATÜRK ORMAN ÇİFTLİĞİ MÜDÜRÜ YENER YILDIRIM – Alıyor efendim, tabii.

MEVLÜT KARAKAYA (Ankara) – Bir değerle mi?

ATATÜRK ORMAN ÇİFTLİĞİ MÜDÜRÜ YENER YILDIRIM – Parasal değerden mi bahsediyorsunuz Sayın Vekilim?

MEVLÜT KARAKAYA (Ankara) – Yani bilançoda “duran varlıklar” içerisinde gördüğümüz...

BAŞKAN – Yazılı olarak da verebilirsiniz Sayın Müdürüm.

MEVLÜT KARAKAYA (Ankara) – Yazılı olarak da olabilir.

Arazi ve arsalar dediğimizde Atatürk Orman Çiftliğinin tüm arazi ve arsalarını şey ediyor mu? Yine bunlarla ilgili, böyle bir yeniden değerlendirme yapılıyor mu? Bana göre sanki sınırlı alınıyor gibi, işin doğrusu bunu öğrenmek için sordum.

Bir de -daha önce bir alt komisyonda yer almıştım, iki sene öncesinde, bunu ben tüm KİT'lerin bu görüşmelerinde de dile getiriyorum- özellikle Sayıştayımızın da burada birçok KİT'te dikkat ettiklerini görüyorum aslında ama kıdem tazminatı konuları var. Çünkü kıdem tazminatı konuları eğer karşılıklar ayrılmazsa sonuçta mali kârlarının, faaliyet sonuçlarının çok doğru gösterilmediğini ve orada üstü örtülü, gizli hem borç hem de zarar biriktirildiği anlamına gelir. Bunu ben çok tekrar ediyorum ama yine burada da kıdem tazminatlarıyla ilgili herhangi bir karşılık ayrılmadığını, mali tablolara yansıtılmadığını... Tenkitleri alırsanız, en azından önümüzdeki dönemlerle ilgili diğer kurumlar açısından da faydalı olacağına inanıyorum.

Kiralanın yerler ve onların kira tutarları, muaccel olan alacaklar... Onlarla ilgili sorular soruldu. Aynı rapor içerisinde cevap verileceğini düşündüğüm için... Sonuçta birbirimizin sorularına verilen cevapları görüyoruz, ben tekrar etmiyorum.

Çok teşekkür ediyorum, çalışmalarınızda başarılar diliyorum.

BAŞKAN – Biz teşekkür ederiz Sayın Karakaya.

Buyurun Sayın Yaşar.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Teşekkür ediyorum Değerli Başkanım.

Ben Sayın Genel Müdüüründen 2002 yılında Atatürk Orman Çiftliğinin arazilerinin toplamı ne kadardı, bugünkü tarih itibarıyla elinde kalan araziler ne kadar? Yani son on sekiz yılda ne kadar arazimizi değerlendirmişiz, bunu soruyorum.

İkincisi: Bundan sonra yine kiraya vermeyi düşündüğünüz araziler var mı veya menkuller var mı?

Diğer bir soru: Şu an yapılan Amerika Büyükelçiliğinin Atatürk Orman Çiftliği arazileriyle bir ilişkisi var mı? Yani “Geçmişte veya şimdi Atatürk Orman Çiftliğine aitti de şöyle oldu, böyle oldu...” Sonuç itibarıyla, bize degen bir tarafı var mı, dokunan bir tarafı var mı?

Diğer bir soru: Daha önce özellikle Ankara'nın en değerli bölgesi olan Çukurambar bölgesi, yine orada büyükelçiliğin yapıldığı arazilerin hemen karşısı ve sağı Gazi Üniversitesine üniversite yapılmak üzere tahsis edilmişti ama daha sonra bu amaca hizmet etmedi, TOKİ marifetiyle bu arazi hasılat paylaşımı metoduyla bir firmaya ihale edildi. Onunla bizim bir irtibatımız var mı? O arazinin son durumu nedir, onu soruyorum.

Diğer bir soru: Ankara'da yaşayanlar bilir -ben de 1982 yılında Ankara'ya geldim- Atatürk Orman Çiftliğinin içerisinde güzel bir hayvanat bahçesi vardı. Hakikaten “Ankara'nın gezilecek bölgesi neresi?” desek ilk etapta Anıtkabir, hayvanat bahçesi, Gençlik Parkı diye 1980'li, 1990'lı yıllarda hep burası tarif edilirdi ama son dönemde “Buraya daha iyisi, daha güzeli yapılacak.” derken biz bu mevcut hayvanat bahçesini de kaybettik. Hayvanat bahçesinin Atatürk Orman Çiftliğiyle bir ilintisi var mı?

ATILA SERTEL (İzmir) – Dinozorlar koydular ya!

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Evet, bol miktarda dinozor var, doğru.

Dolayısıyla yani bir irtibatı varsa veya bu hayvanat bahçesinin durumu ne oldu? Büyükşehir Belediyesi “Biz buradaki bu faaliyete son veriyoruz.” derken bir başka alanda yeni bir hayvanat bahçesi oluşturmayı düşünüyor mu? Veyahut bu, sizin sorumluluğunuzda mı veya siz düşünüyor musunuz? Hakikaten çocuklarımızın hiç olmazsa dokunabilecekleri, gezip görebilecekleri bu tür alanlara her zamankinden daha fazla ihtiyaç var. Bunun son durumu nedir?

Diğer bir soru: Atatürk Orman Çiftliğinden kiralanan arazilerin başlangıçta küçük miktarlarda tutulduğu, daha sonra bol miktarda tecavüzlerin olduğu söyleniyor. Yani adam 100 metrekare yer kiralyor ama kullandığı alan 300 metrekare, 400 metrekare. Dolayısıyla, bu, hem Atatürk Orman Çiftliği arazilerinin gereksiz işgaline hem de devletin gelir kaybına neden oluyor. Bu manada tespitleriniz var mı? Özellikle bu tecavüzü yapan firmalarla ilgili, varsa, bunların ben isimlerini sizden rica ediyorum.

Son dönemde kamu yararı veya başka saiklerle bedelsiz kiraya verilen Atatürk Orman Çiftliği arazisi var mı?

Son soru, özellikle bu gelirler konusu. Tabii, biz kurumlarımızın kâr etmesinden her zaman mutluluk duyarız ama tabii burası netice itibarıyla bir devlet kurumu yani aşırı kâr veya az kâr gibi biz o cepheden bakmayız, daha çok hizmet açısından bakarız. Ama gelire, kâra konu olan gelirler elde ettiğimiz kira gelirlerinden mi kaynaklanıyor yoksa üretimden elde ettiğimiz kârlardan mı kaynaklanıyor veyahut da vesaire gelirlerden mi kaynaklanıyor? Bunlar da ayrı ayrı tarafımıza bildirilirse memnun olurum.

Son olarak: Özellikle ürettiğimiz süt, süt ürünleri piyasayla değerlendirildiği, mukayese edildiği zaman, maliyetler açısından arada nasıl bir ilişki var? Ama kalitesinin iyi olduğunu her zaman duyuyoruz, işitiyoruz. Zaman zaman bizler de kullanıyoruz. Bu faaliyetlerinizden dolayı doğrusu teşekkür ediyorum. Ayrıca, dondurma için de grubumuz adına teşekkür ediyorum Sayın Genel Müdürüm.

Sorularım bu kadar. İyi çalışmalar diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Yaşar.

Buyurun Sayın Kaya.

AHMET KAYA (Trabzon) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Son konuşmacı olarak ben de kısa birkaç soru soracağım.

Atatürk Orman Çiftliği sınırları içinde bulunan ve 1983 yılında devlet mezarlığı yapılması amacıyla 1'inci derece doğal ve tarihi sit alanı statüsü korunarak tahsis edilen alanda yapılaşmanın yolu 2016'da açılmıştı. Cumhurbaşkanlığı sarayının güvenliğini sağlayacağı iddia edilen devlet mezarlığındaki askerî karargâh inşaatı hâlen sürüyor. Buna ilişkin geline son hukuki durum nedir? Mahkeme kararına karşın inşaatın sürdürüğü iddiaları doğru mudur?

Yine, ikinci bir sorum: Şubat 2017 itibarıyla 87 resmî kurum, 61 özel kişi olmak üzere, toplam 148 adet kiracısı bulunduğu, Atatürk Orman Çiftliği gayrimenkullerinin kira bedellerinin piyasa rayicinin altında belirlendiği şeklinde piyasada sıklıkla konular konuşulmaktadır. Kira bedelleri gerçekten piyasa rayiçlerinin altında mıdır ve neye göre belirleniyor? Bu konuda da Komisyonumuza bilgi vermenizi rica ediyorum.

Son olarak da Sayıştayın raporunda Atatürk Orman Çiftliğinin 5 Mayıs 1925 tarihinde yaklaşık 55.540 dekar olan arazilerinin devir veya satış sonucu 33.256 dekara gerilediği bildirildi. Çiftlik arazilerinde meydana gelen kaybın toplam alanın yüzde 40'ına karşılık geldiği görülüyor. Bunun açıklaması nedir? Bu arazilerin akıbeti nedir? Bu konuda da bilgi rica ediyorum. Yani arazilerin yüzde 40'a yakınının kaybolduğu görülüyor. Bu arazilerin akıbeti nedir? O konuda da bilgi rica ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kaya.

Başka söz isteyen üyemiz yok.

Sayın Müdürüm, sayın milletvekillerimizin sorularını, görüşlerini, değerlendirmelerini duydunuz. Bunları yanıtlamak için söz vereceğim şimdi size.

Bu sorulara yazılı olarak da cevap verebilirsiniz, sözlü olarak da -Komisyonumuzun tüm üyelerine- verebilirsiniz.

Buyurun, siz sizde.

ATATÜRK ORMAN ÇİFTLİĞİ MÜDÜRÜ YENER YILDIRIM – Sayın Başkanım, öncelikle teşekkür ediyorum katkılarınızdan dolayı bütün milletvekillerimize.

Tabii, Atatürk Orman Çiftliğiyle ilgili kamuoyunda çeşitli defalarca haberler, değişik vesilelerle yayınlar çıkıyor ancak bunlarla ilgili biz her defasında kamuoyunu aydınlatacak şekilde bilgiler veriyoruz.

Buradaki bilgiler çok detay bilgiler istediler. Bunlarla ilgili inşallah detaylı, yazılı bir şekilde açıklamalar yapıp hepsini tek tek inşallah milletvekillerimize ulaştıracağız.

BAŞKAN – On beş gün içerisinde, bu konu bizim için önemli.

ATATÜRK ORMAN ÇİFTLİĞİ MÜDÜRÜ YENER YILDIRIM – Evet, sizlere ulaştıracağız.

Yalnız, bazı bilgi kirliliklerine sebebiyet vermemek adına söylemek istiyorum: Mesela, Atatürk Orman Çiftliği arazileriyle ilgili tasarruf -başta da söylemiştim- kesinlikle yüce Meclisindir; bizim, araziler üzerinde herhangi bir tasarrufumuz söz konusu değildir. Konuşmamda da belirttiğim gibi, 1983 yılından sonra 2884 sayılı Kanun'dan -Kenan Evren döneminde çıkarılan bir kanun- sonra Atatürk Orman Çiftliği arazilerinin devriyle ilgili, satışıyla ilgili veya başka bir kuruma verilmesiyle ilgili herhangi bir kanun çıkmamıştır. Bu kanunlar yüce Meclisten çıkıyor. ANKAPARK'la ilgili çıkan da sadece yirmi dokuz yıllığına intifa hakkıdır. Yani bunun haricinde çıkmış herhangi bir kanun yok. Onun özellikle bilinmesini istiyorum.

Diğer konular çok detaylı konular, hepsiyle ilgili tek tek cevap vereceğiz inşallah. Önümüzdeki komisyonlarda da bunlarla ilgili daha sağlıklı bilgilere inşallah kavuşturacağız sizleri.

Ben katkılarınızdan dolayı bütün milletvekillerine, herkese kurumum ve şahsım adına teşekkür ediyorum.

Saygılar sunuyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Müdürüm.

Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğünün 2015 ve 2016 yılı hesap dönemine ilişkin sonuç bölümünü ayrı ayrı okutup ibraya sunacağım.

Şimdi Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğünün 2015 yılı sonuç bölümünü okutuyorum.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sonuç:

Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğünün 2015 yılı bilançosu ve 17 milyon 791 bin 625,60 Türk lirası dönem kârıyla kapanan gelir tablosu tasvibe sunulur.

BAŞKAN – İbra edenler... Etmeyenler... İbra edilmiştir.

Şimdi 2016 yılının sonuç bölümünü okutuyorum.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sonuç:

Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğünün 2016 yılı bilançosu ve 14 milyon 159 bin 74,05 Türk lirası dönem kârıyla kapanan gelir tablosu tasvibe sunulur.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

İbra edenler... Etmeyenler... İbra edilmiştir.

Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğünün 2015 ve 2016 yıllarına ait üst Komisyon toplantısı tamamlanmıştır.

Tüm katılımcılara teşekkür ederim.

Sayın Müdürüm, teşekkür konuşması için son sözü size veriyorum.

Buyurun.

ATATÜRK ORMAN ÇİFTLİĞİ MÜDÜRÜ YENER YILDIRIM – Efendim, tekrar şahsınıza ve bütün değerli milletvekillerimize kurumum ve şahsım adına teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Biz de teşekkür ediyoruz Sayın Müdürüm. Çalışmalarınızda başarılar diliyoruz, işlerinizde kolaylıklar diliyoruz.

Değerli Komisyon üyeleri, gündemimize 28 Kasım 2018 Çarşamba günü programda belirtilen kuruluşların 2015 ve 2016 yıllarına bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleriyle devam edeceğiz.

Teşekkür ediyorum ben de.

Toplantıyı kapatıyorum.

Kapanma Saati: 15.42

